

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1997-1998

7 AVRIL 1998

PROJET D'ORDONNANCE

**relative à l'octroi de subsides
destinés à encourager la réalisation
d'investissements d'intérêt public**

Exposé des motifs

1. Introduction

La législation en vigueur en matière de subsides d'investissement aux Pouvoirs locaux, telle qu'elle résulte des modifications et compléments apportés successivement à l'arrêté du Régent du 2 juillet 1949, est devenue extraordinairement complexe et peu adaptée à une gestion dynamique des investissements locaux dans le contexte urbain bruxellois.

Par ailleurs, il faut faire le constat d'un déficit important dans les investissements locaux. Ce déficit est quantitatif: l'insuffisance des moyens mis en oeuvre a engendré une dégradation progressive des infrastructures subsidiables; il est aussi qualitatif: la pertinence des investissements réalisés n'apparaît pas toujours au regard des objectifs de la Région, tels qu'ils figurent dans le Plan régional de développement.

Ce déficit trouve son origine dans la situation des communes, notamment dans leur capacité financière et dans la capacité des services administratifs à assumer le traitement des dossiers.

Il trouve également son origine dans la procédure de subsidiation elle-même.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1997-1998

7 APRIL 1998

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**betreffende de toekenning van subsidies
om investeringen van openbaar nut
aan te moedigen**

Memorie van toelichting

1. Inleiding

De vigerende wetgeving inzake investeringssubsidies aan de plaatselijke besturen, voortvloeiend uit de opeenvolgende wijzigingen en aanvullingen die aangebracht werden in het Besluit van de Regent van 2 juli 1949, is buitengewoon complex geworden en ze is dan ook weinig geschikt voor het voeren van een dynamisch beheer van plaatselijke investeringen in de Brusselse stedelijke context.

Inzake plaatselijke investeringen kan men anderzijds belangrijke tekorten vaststellen op het kwantitatieve vlak: de ontoereikende middelen die aangewend werden, hebben het geleidelijke verval van de subsidieerbare infrastructuren in de hand gewerkt; maar dit tekort laat zich ook voelen op het kwalitatieve vlak: de gegrondheid van de verwezenlijkte investeringen stemmen niet altijd overeen met de doelstellingen nagestreefd door het Gewest, zoals opgenomen in het Gewestelijk Ontwikkelingsplan.

Deze tekortkomingen worden veroorzaakt door de toestand van de gemeenten, inzonderheid door hun financieel draagvlak en door het vermogen van de administratieve diensten om in te staan voor de behandeling van de dossiers.

Ze worden eveneens veroorzaakt door de subsidiëeringsprocedure zelf.

La lenteur des procédures

Il n'est pas rare de voir s'écouler une période de trois ans entre la décision d'un conseil communal de réaliser un investissement et le début d'exécution des travaux. Cette situation résulte des nombreux régimes de subsidiation, pour lesquels les procédures varient à chaque occasion, de la succession dans le temps du traitement des différentes autorisations délivrées par la Région et requises pour la réalisation de l'investissement et de l'octroi des subsides à partir d'allocations de base annuellement créditées au budget régional.

L'insécurité budgétaire

L'engagement budgétaire d'un subside par la Région a lieu au terme de la procédure d'attribution du marché relatif à l'investissement. L'absence de délais de rigueur imposés à l'autorité subsidiante pour statuer sur l'octroi du subside rend impossible la planification budgétaire des investissements dans le chef des pouvoirs locaux. L'absence de délais de rigueur imposés aux demandeurs pour l'accomplissement des différentes tâches qui leur incombent au cours des multiples étapes de la procédure d'octroi et de liquidation du subside rend, quant à elle, tout aussi impossible la planification budgétaire des subsides pour la Région.

L'absence de cohérence

Les régimes de subsidiation ont pour objectif d'encourager préférentiellement la réalisation de certains investissements prioritaires, notamment par la définition des travaux subsidiables et la détermination des taux de subside. Ces dispositions, dans la législation en vigueur, ne sont pas cohérentes par rapport aux priorités du développement régional.

2. Contenu de l'ordonnance

La réforme du régime de subsidiation vise à pallier ces carences et s'appuie sur quatre principes:

- 1° la subsidiation a pour objectif de mobiliser les ressources publiques pour augmenter la quantité et la qualité des investissements réalisés par les pouvoirs locaux dans les matières visées par l'ordonnance et de les orienter prioritairement vers la mise en oeuvre du Plan régional de développement;
- 2° la simplification de la procédure d'octroi constitue un facteur déterminant de la pertinence du système: d'une part, l'octroi d'un subside ne doit pas entraîner de délai

De trage afhandeling van de procedures

Niet zelden verliep er een periode van drie jaar tussen de beslissing van een gemeenteraad om een investering te realiseren en de aanvang der werken. Deze situatie vloeit voort uit de talrijke verschillende subsidiëringssystemen, met voor ieder geval een verschillende procedure, uit de opeenvolgende behandeling van de verschillende vergunningen, af te geven door het Gewest en vereist voor de verwezenlijking van de investering en uit de toekenning van de subsidies via basisallocaties die jaarlijks op de gewestbegroting gecrediteerd worden.

De begrotingsonzekerheid

De begrotingsvastlegging van een subsidie door het Gewest gebeurt na afloop van de toewijzingsprocedure van de overheidsopdracht met betrekking tot de investering. Het ontbreken van een dwingende termijn, opgelegd aan de subsidiërende overheid, waarbinnen uitspraak moet worden gedaan over de toekenning van de subsidie, maakt een budgettaire planning van de investeringen onmogelijk voor de plaatselijke besturen. Het ontbreken van een dwingende termijn, opgelegd aan de aanvragers, voor het vervullen van de verschillende taken die ze dienen te verrichten tijdens de talrijke fases van de toekennings- en uitbetalingsprocedure van de subsidie, maakt het voor het Gewest eveneens onmogelijk om een budgettaire planning voor de subsidiëring op te maken.

Het ontbreken van samenhang

De doelstelling van de subsidiëringssystemen is het aanmoedigen, bij voorrang, van de verwezenlijking van bepaalde prioritaire investeringen, inzonderheid door het bepalen van de subsidieerbare werken en van de subsidiëringpercentages. In de vigerende wetgeving vertonen deze bepalingen geen enkele samenhang met de prioriteiten van de gewestelijke ontwikkeling.

2. De inhoud van de ordonnantie

De hervorming van het subsidiëringstelsel heeft tot doel deze tekortkomingen weg te werken en steunt daarbij op vier beginselen :

- 1° de subsidiëring beoogt het mobiliseren van de overheidsmiddelen om de kwantiteit en de kwaliteit van de investeringen verricht door de plaatselijke besturen in de aangelegenheden bedoeld in de ordonnantie te verhogen en om ze prioritair te oriënteren naar de uitvoering van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan;
- 2° de vereenvoudiging van de toekenningsprocedure is een doorslaggevende factor van de gegrondheid van het stelsel : enerzijds mag de toekenning van een subsidie

supplémentaire par rapport au délai requis pour obtenir les autorisations de tutelle, d'autre part, la charge administrative liée à l'octroi d'un subside doit être réduite aux opérations indispensables qui garantissent la gestion correcte des fonds publics et l'adéquation de l'investissement subsidié aux priorités du développement régional;

3° les obligations réciproques de l'autorité subsidiaire et de l'autorité locale doivent être parfaitement définies, dans une perspective de responsabilisation des autorités publiques concernées, ce qui implique notamment que les conditions financières de la subvention soient connues au départ et soient garanties tout au long de la procédure d'octroi et de liquidation, dès lors que l'autorité locale respecte les dispositions légales et réglementaires applicables;

4° les communes sont les partenaires privilégiées de la Région pour ce qui concerne la mise en oeuvre du Plan régional de développement. Dans cette mesure, les subsides sont répartis entre elles, de manière à permettre à chacune d'assumer les priorités de mise en oeuvre liées à son territoire, en fonction de leurs capacités respectives d'investissement.

La procédure est simplifiée en ce qui concerne la définition des travaux subsidiés, les taux de subsides, le calcul du subside et sa liquidation. Elle est réglée à chaque étape par des obligations en matière de délai, imposées tant à l'autorité subsidiaire qu'aux demandeurs.

Les subsides octroyés aux communes sont répartis entre elles proportionnellement à la part qu'elles perçoivent de la dotation générale aux communes. Ils sont gérés par elles selon une programmation budgétaire triennale. Les crédits alloués au budget régional sont engagés au profit des communes au début de chaque triennat. Elles disposent ainsi d'une quote-part de budget à utiliser dans les trois ans, qu'elles investissent dans les investissements subsidiés de leur choix.

Les subsides sont octroyés annuellement aux autres bénéficiaires, selon une programmation budgétaire triennale qui permet à la Région de garantir ses engagements budgétaires.

Les travaux subsidiés ont été orientés pour rencontrer les objectifs de mise en oeuvre du Plan régional de développement. Un taux préférentiel est accordé aux investissements qui rencontrent les priorités du plan régional. Ce taux préférentiel est majoré d'une part pour favoriser les investissements prioritaires réalisés dans le Pentagone, d'autre part, lorsque les investissements prioritaires sont réalisés par les communes qui ne disposent que d'une faible capacité financière.

geen bijkomende vertraging veroorzaken ten aanzien van de termijn vereist voor het verkrijgen van de vergunningen af te geven door de toezichhoudende overheid, en anderzijds moet de administratieve werklast veroorzaakt door de toekenning van een subsidie beperkt blijven tot de onontbeerlijke handelingen die het correcte beheer van de overheidsmiddelen en de onderlinge afstemming van de gesubsidieerde investeringen en de prioriteiten van de gewestelijke ontwikkeling waarborgen;

3° de wederzijdse verplichtingen van de subsidiërende overheid en van de plaatselijke overheid moeten duidelijk bepaald zijn, met het oog op de responsabilisering van de betrokken overheden, hetgeen inzonderheid inhoudt dat de financiële voorwaarden van de subsidiëring van bij de aanvang moeten gekend zijn en gedurende de hele duur van de toekennings- en uitbetalingsprocedure moeten gewaarborgd blijven, voor zover de plaatselijke overheid de van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen naleeft;

4° de gemeenten zijn de bevoorrechte partners van het Gewest voor wat de uitvoering van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan betreft. Daartoe worden de subsidies onder de gemeenten verdeeld zodanig dat elke gemeente de mogelijkheid heeft om de prioriteiten die op haar grondgebied betrekking hebben, te verwezenlijken, in functie van hun respectieve investeringsmogelijkheden.

De procedure werd vereenvoudigd voor de bepaling van de subsidieerbare werken, van de subsidiepercentages, van de subsidieberekening en van de uitbetaling ervan. Bij elke fase worden er verplichtingen inzake termijnen opgelegd, zowel aan de subsidiërende overheid als aan de aanvragers.

De subsidies aan de gemeenten worden toegekend evenredig met hun aandeel in de algemene dotatie aan de gemeenten. De subsidies worden door de gemeenten beheerd op basis van een driejarige begrotingsprogramma. De kredieten opgenomen op de gewestbegroting worden ten voordele van de gemeenten vastgelegd bij de aanvang van elke driejarige periode. Ze beschikken aldus over een begrotingsaandeel dat ze binnen drie jaar dienen te gebruiken en die ze in de door henzelf gekozen subsidieerbare investeringen kunnen investeren.

De subsidies aan andere begunstigden worden jaarlijks toegekend, volgens een driejarige begrotingsprogramma die het Gewest in staat stelt om zijn begrotingsvastleggingen te waarborgen.

De gesubsidieerde werken werden georiënteerd om tegemoet te komen aan de uitvoeringsdoelstellingen van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan. Aan de investeringen die tegemoet komen aan de prioriteiten van het gewestelijk plan wordt een voorkeurspercentage toegekend. Dit voorkeurspercentage wordt verhoogd om de prioritaire investeringen in de Vijfhoek te bevorderen en wanneer de gemeenten met weinig financiële mogelijkheden prioritaire investeringen verwezenlijken.

Enfin, pour rencontrer les priorités du plan régional qui, bien que devant être mises en oeuvre par les communes, relèvent de l'intérêt régional, il est prévu de réserver une part des crédits à cet objectif spécifique. Les projets subsidiés dans ce cadre sont initiés par la Région et font l'objet d'une gestion en partenariat avec les communes.

Déjà, sous la précédente législature, la Région a initié des projets menés en partenariat avec les communes et répondant à la réalisation d'investissements d'intérêt régional. Cette volonté d'intervention plus directe de la Région est confortée dans l'ordonnance par la réservation d'une partie du budget (30%) au profit de la Dotation triennale de développement qui rencontre cet objectif.

Ten slotte werd een deel der kredieten voorbehouden voor het verwezenlijken van de prioriteiten van het Gewestelijk plan die van gewestelijk belang zijn, maar wel door de gemeenten dienen uitgevoerd te worden. De projecten die in dit kader worden gesubsidieerd, gaan uit van het Gewest en worden in partnerschap met de gemeenten beheerd.

Reeds in de vorige regeertermijn werden er door het Gewest projecten opgestart die in partnerschap met de gemeenten werden uitgevoerd voor de verwezenlijking van investeringen van gewestelijk belang. Deze wil van het Gewest om op een meer rechtstreekse wijze tussen te komen, wordt bevestigd door de ordonnantie die een deel van de begroting (30%) bestemt voor de driejarige ontwikkelingsdotatie die aan deze doelstelling tegemoet komt.

Commentaire des articles

Article 1er

Cette ordonnance règle une matière relevant de la compétence des Régions, en vertu de l'article 6, § 1er, VIII, 3, de la loi spéciale du 8 août 1980.

Article 2

L'ordonnance vise l'octroi des subsides d'investissement et les modalités de répartition entre les bénéficiaires des crédits budgétaires réservés à cet effet.

Les investissements subsidiables portent sur les études et travaux relatifs aux espaces publics, aux bâtiments et à l'assainissement. Globalement, les investissements subsidiables concernent les mêmes matières que celles qui sont subsidiées actuellement dans ce qu'il est convenu d'appeler les "travaux subsidiés".

Des subsides peu utilisés, peu adaptés au contexte urbain ou qui génèrent un traitement administratif inconsideré eu égard aux montants réellement subsidiés ont été supprimés. On peut citer les subsides relatifs à la création de parkings publics entrant dans le cadre d'un Plan particulier d'affectation du sol, aux déplacements d'installations d'électricité, de gaz et d'égouts imposés par la Région, à la prévention des incendies.

La définition des investissements subsidiables a été étendue, pour couvrir les besoins d'investissement d'intérêt public tels qu'ils sont mis en évidence dans les dispositions indicatives du Plan régional de développement.

Article 3

Cet article détermine les modalités d'envoi des documents et de prise en compte des délais de transmission de ceux-ci. Ces dispositions s'appliquent tant au Gouvernement qu'aux demandeurs ou bénéficiaires des subsides.

Article 4

Les bénéficiaires des subsides sont les mêmes que ceux actuellement désignés par l'arrêté du Régent du 2 juillet 1949, tel qu'il a été modifié au fil des années.

En outre, par le 7° le Gouvernement peut désigner comme bénéficiaires des personnes de droit public qui exécuteraient des investissements subsidiables en vertu de l'ordonnance. On pense notamment à la Société de développement régional de Bruxelles, et au Mont de Piété. Cette

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een materie die krachtens artikel 6, § 1, VIII,3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 onder de bevoegdheid van de Gewesten ressorteert.

Artikel 2

De ordonnantie beoogt de toewijzing van de investeringssubsidies en de verdelingsmodaliteiten van de daartoe bestemde begrotingskredieten onder de begunstigden.

De subsidieerbare investeringen hebben betrekking op de studies en werken die te maken hebben met de openbare ruimte, de gebouwen en de sanering. Globaal gezien betreffen de subsidieerbare werken dezelfde materies als die welke nu in het kader van de "gesubsidieerde werken" worden gesubsidieerd.

Weinig gebruikte subsidies of subsidies die niet aan de stedelijke context aangepast zijn of die overdreven veel administratief werk veroorzaken in vergelijking met de werkelijk gesubsidieerde bedragen, werden afgeschaft. Vallen hieronder de subsidies met betrekking tot de aanleg van openbare parkeerplaatsen in het kader van een bijzonder bestemmingsplan, de verplaatsing van elektriciteits-, gas- en rioleringsvoorzieningen opgelegd door het Gewest en de brandpreventie.

De definitie van de subsidieerbare werken werd uitgebreid om de behoeften aan investering van openbaar nut te dekken zoals aangegeven in de richtinggevende bepalingen van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan.

Artikel 3

Dit artikel legt de modaliteiten vast voor de verzending van de documenten en voor de inachtneming van de verzendingstermijnen ervan. Deze bepalingen zijn van toepassing zowel op de Regering als op de aanvragers of de ontvangers van subsidies.

Artikel 4

De ontvangers van subsidies zijn dezelfde als die bedoeld in het besluit van de Regent van 2 juli 1949, zoals het in de loop der jaren werd gewijzigd.

Bovendien bepaalt het punt 7° dat de Regering publiekrechtelijke rechtspersonen als begunstigden kan aanwijzen die de krachtens de ordonnantie subsidieerbare investeringen zouden uitvoeren. We denken hierbij onder meer aan de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor

disposition permet, selon les nécessités, de désigner le bénéficiaire dans un cadre permanent ou, au contraire, limité à un investissement spécifique.

Article 5

L'article 5 définit la répartition des crédits budgétaires affectés aux subsides d'investissement qui est opérée au début de chaque triennat, pour ce qui concerne les subsides octroyés sur la base triennale.

Le crédit d'engagement prévu pour les trois ans est affecté à raison de 70% à la dotation triennale d'investissement, prévue pour subsidier les projets introduits à l'initiative des bénéficiaires et à raison de 30% à la dotation triennale de développement dont l'objectif est la subsidiation de projets d'initiative régionale, réalisés en partenariat avec les communes.

L'ordonnancement des crédits affectés aux subsides communaux se fait via un service régional de financement des travaux communaux, au profit duquel la liquidation du crédit d'engagement se fait à raison de trois tranches annuelles représentant chacune un tiers du crédit total.

Article 6

Les alinéa 1er et 2 précisent les bénéficiaires auxquels les subsides sont octroyés sur les crédits des dotations triennales, qu'il s'agisse de la dotation d'investissement ou de la dotation de développement.

Seules les communes peuvent bénéficier de la dotation de développement, dans la mesure où elles sont les partenaires privilégiés de la Région, pour ce qui concerne la mise en oeuvre du Plan régional de développement.

Le troisième alinéa indique que les subsides octroyés aux autres bénéficiaires le sont sur les crédits annuellement inscrits au budget régional.

Il existe donc une distinction entre deux types de bénéficiaires qui sont soumis chacun à une procédure distincte d'octroi des subsides.

Cette distinction trouve sa justification dans la volonté de permettre à la commune de programmer l'ensemble de ses investissements. Les investissements réalisés par les bénéficiaires de subsides pour lesquels la commune est tenue d'intervenir dans les dépenses d'investissement, en vertu de l'article 255 de la nouvelle loi communale, influencent ses capacités financières, et notamment ses capacités d'investissement.

Brussel en de Berg van Barmhartigheid. Deze bepaling maakt het mogelijk om, afhankelijk van de behoeften, een begunstigde aan te duiden in een permanent kader of, integendeel, in een kader beperkt tot een specifieke investering.

Artikel 5

Artikel 5 bepaalt de verdeling van de begrotingskredieten bestemd voor investeringssubsidies, die aan het begin van elke driejarige periode wordt gedaan voor de subsidies die op driejarige basis worden toegekend.

Het vastleggingskrediet voorzien voor deze drie jaar is ten belope van 70% bestemd voor de driejarige investeringsdotatie bestemd voor de subsidiëring van projecten ingediend op initiatief van de begunstigden en ten belope van 30 % van de driejarige ontwikkelingsdotatie die zelf dient voor de subsidiëring van projecten van gewestelijk initiatief, gerealiseerd in partnerschap met de gemeenten.

De ordonnanciering van de kredieten bestemd voor de gemeentelijke subsidies geschiedt via een gewestelijke financieringsdienst van de gemeentewerken; het vastleggingskrediet wordt aan deze dienst uitbetaald in drie jaarlijkse schijven die telkens een derde van het totale krediet bedragen.

Artikel 6

Het eerste en tweede lid sommen de begunstigden op die subsidies toegewezen kunnen krijgen, geboekt op de kredieten van de driejarige dotaties, ongeacht het feit of het gaat om de investeringdotatie of de ontwikkelingsdotatie.

De ontwikkelingsdotatie is bestemd uitsluitend voor de gemeenten voor zover ze bevoorrechte partners van het Gewest zijn voor de uitvoering van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan.

Volgens het derde lid worden de subsidies aan de andere begunstigden toegekend via de kredieten die jaarlijks in de gewestbegroting worden ingeschreven.

Er bestaat dus een onderscheid tussen de twee soorten begunstigden die elk aan een afzonderlijke procedure zijn onderworpen voor de toekenning van subsidies.

Dit onderscheid is gerechtvaardigd door de wil om de gemeente toe te laten om het geheel van haar investeringen te plannen. De investeringen gerealiseerd door de ontvangers van subsidies waarvoor de gemeente krachtens artikel 255 van de nieuwe gemeentewet verplicht is tussen te komen in de investeringsuitgaven, beïnvloeden haar financiële toestand, en in het bijzonder haar investeringscapaciteit.

Une planification triennale des investissements communaux dans le cadre d'un montant maximum de subsides mobilisable requiert une gestion des priorités parmi les investissements subsidiés, intégrant ceux qui sont réalisés par des organismes pour lesquels la commune est appelée à intervenir financièrement.

Si les communes sont tenues d'intervenir pour les dépenses d'investissement des CPAS, des fabriques d'église, et des consistoires anglican et protestant, par contre, elles ne sont pas appelées à le faire pour les dépenses d'investissement des autres cultes reconnus.

Il faut en outre considérer que parmi les bénéficiaires des subsides, seules les communes réalisent des investissements d'une manière suffisamment récurrente pour qu'il soit intéressant de recourir à la gestion triennale d'une enveloppe de subsides. L'introduction d'une enveloppe de subsides à répartir entre des bénéficiaires qui n'introduisent que ponctuellement des demandes aurait pour effet de stimuler leurs investissements, sans cohérence avec les disponibilités budgétaires du pouvoir subsidiant. Ces bénéficiaires se voient donc octroyer les subsides par annuité budgétaire, en fonction des demandes introduites et dans les limites des crédits disponibles à cette fin.

Article 7

La liquidation des subsides concernés par la procédure triennale d'octroi est assumée par un service de l'Etat à gestion séparée. Ce type de service à gestion séparée permet la souplesse budgétaire requise tout en maintenant les crédits non-utilisés à l'intérieur de la trésorerie régionale.

L'administration assure cependant l'instruction de l'ensemble des dossiers ainsi que l'engagement et la liquidation des subsides octroyés aux autres bénéficiaires.

Les ressources du service proviennent de la liquidation fractionnée des dotations triennales qui est opérée par la comptabilité régionale.

Ses dépenses sont constituées exclusivement par la liquidation des subsides qu'il effectue au profit des communes, des CPAS, des fabriques d'église, et des consistoires anglican et protestant.

Il ne s'agit donc pas d'une structure génératrice de dépenses supplémentaires à charge de la Région.

Article 8

Cet article impose à tous les demandeurs l'élaboration d'un programme triennal d'investissement.

Een driejarige planning van de gemeentelijke investeringen in het kader van een maximaal mobiliseerbaar subsidiebedrag vereist dat er prioriteiten worden gelegd in subsidieerbare investeringen, met inbegrip van de investeringen die gerealiseerd worden door instellingen waarvoor de gemeente financieel moet tussenkomen.

Hoewel de gemeenten verplicht zijn tussen te komen voor de investeringsuitgaven van de OCMW's, de kerkfabrieken en de Anglicaanse en protestantse consistories, worden ze niet verzocht tussen te komen voor de investeringsuitgaven van de andere erkende erediensten.

Bovendien moet er rekening mee gehouden worden dat onder de ontvangers van de subsidies enkel de gemeenten op voldoende regelmatige basis investeren om het beheer van een driejarige subsidie-enveloppe te rechtvaardigen. De invoering van een subsidie-enveloppe, te verdelen tussen de ontvangers die slechts gerichte aanvragen indienen, zou een stimulerend effect op hun investeringen hebben, zonder samenhang met de beschikbare begrotingsmiddelen van de subsidiërende overheid. Aan deze ontvangers worden dus subsidies toegekend per begrotingsjaar, in functie van de ingediende aanvragen en binnen de perken van de kredieten die hiertoe beschikbaar zijn.

Artikel 7

De subsidies worden in het kader van de driejarige toekenningsprocedure uitbetaald door een staatsdienst met afzonderlijk beheer. Deze soort van dienst met afzonderlijk beheer biedt de vereiste flexibele begroting terwijl de niet-gebruikte kredieten in de gewestelijke schatkist blijven.

De administratie onderzoekt echter alle dossiers, en zorgt voor de vastlegging en de uitbetaling van de subsidies toegekend aan de andere ontvangers.

De dienst haalt zijn inkomsten uit de gedeeltelijke uitbetaling van de driejarige dotaties door de gewestelijke comptabiliteit.

De uitgaven van de dienst bestaan uitsluitend uit de uitbetaling van de subsidies aan de gemeenten, de OCMW's, de kerkfabrieken en de Anglicaanse en protestantse consistories.

Het gaat dus niet om een structuur die bijkomende uitgaven ten laste van het Gewest teweegbrengt.

Artikel 8

Dit artikel legt aan alle aanvragers de verplichting op om een driejarig investeringsprogramma op te stellen.

Il prévoit également que, pour pouvoir être subsidié, tout projet doit être inscrit dans le programme triennal d'investissement du demandeur concerné.

Le programme triennal d'investissement est un document de planification budgétaire indicatif, destiné tant au pouvoir subsidiant qu'aux bénéficiaires des subsides eux-mêmes.

Il permet d'avoir une vue d'ensemble des projets qui seront subsidiés au cours du triennat, pour ce qui concerne les bénéficiaires soumis à la procédure triennale; il permet à la Région de planifier ses dépenses pour ce qui concerne les projets subsidiés sur base d'un budget annuel.

Selon la même procédure que celle prévue pour l'envoi, le programme triennal d'investissement peut être modifié à tout moment par le demandeur.

Article 9

Le Gouvernement fixe la forme du programme triennal d'investissement, en vue de rencontrer l'ensemble des objectifs de la programmation triennale.

En plus de la planification budgétaire, les renseignements à fournir doivent permettre d'anticiper les problèmes susceptibles d'influencer la réalisation des investissements et d'éviter des mesures de tutelle bloquant ou retardant l'initiative, qu'il s'agisse du caractère subsidiable des travaux envisagés, d'une mauvaise interprétation dans le chef de la commune quant au subside auquel elle peut prétendre, du financement de la part non-subsidiée ou du non-respect des dispositions indicatives du Plan régional de développement qui s'imposent aux pouvoirs subordonnés.

Article 10

Les dispositions de l'article 10 déterminent les modalités de transmission du programme triennal d'investissement.

Pour chaque bénéficiaire, la procédure a été établie en vue de concilier les objectifs de planification rigoureuse des investissements et de souplesse administrative.

C'est ainsi que les communes ne sont tenues de transmettre leur programme triennal que lorsqu'elles sollicitent leur premier subside.

Dit artikel bepaalt eveneens dat elk project, om gesubsidieerd te kunnen worden, ingeschreven moet zijn in het driejarig investeringsprogramma van de betrokken aanvrager.

Het driejarig investeringsprogramma is een document voor richtinggevende budgettaire planning, bestemd voor zowel de subsidiërende overheid als de ontvangers van de subsidie zelf.

Het programma geeft een overzicht van de projecten die in de loop van de driejarige periode gesubsidieerd zullen worden, voor wat de ontvangers betreft die onderworpen zijn aan de driejarige periode; het laat het Gewest toe zijn uitgaven te plannen voor de gesubsidieerde projecten op basis van een jaarbegroting.

Het driejarig investeringsprogramma kan op elk moment door de aanvrager gewijzigd worden, volgens dezelfde procedure als die van toepassing op de verzending.

Artikel 9

De Regering legt de vorm van het driejarig investeringsprogramma vast om alle doelstellingen van de driejarig planning te kunnen bereiken.

Bovenop de budgettaire planning, moeten de te verstreken inlichtingen het mogelijk maken de problemen te voorkomen die de realisatie van investeringen kunnen beïnvloeden en de toezichhoudende maatregelen te vernijden die het initiatief blokkeren of vertragen, ongeacht van het feit of het gaat om het subsidieerbare karakter van de geplande werken, om een verkeerde interpretatie vanwege de gemeente in verband met de subsidie waarop ze aanspraak kan maken, de financiering van het niet-gesubsidieerde gedeelte of het niet-naleven van de richtinggevende bepalingen van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan die door de ondergeschikte besturen moeten worden toegepast.

Artikel 10

De bepalingen van artikel 10 leggen de modaliteiten vast voor de overzending van het driejarig investeringsprogramma.

Voor elke ontvanger werd de procedure vastgelegd om twee doelstellingen met elkaar te verzoenen, met name de strenge planning van de investeringen en de administratieve soepelheid.

Zodoende zijn de gemeenten ertoe verplicht hun driejarig programma slechts over te maken wanneer ze hun eerste subsidie aanvragen.

Les organismes relevant des communes transmettent leur programme à la commune considérée au cours du trimestre précédant chaque triennat, lui permettant ainsi d'établir sa programmation budgétaire en connaissance de tous les éléments susceptibles d'influencer celle-ci.

Les demandeurs dont les subsides n'émargent pas à une dotation triennale transmettent le programme triennal d'investissement à la Région dans les cent quatre-vingt jours de l'introduction pressentie de leur première demande de subside. Ce délai de six mois permet à la Région, le cas échéant, d'adapter ses disponibilités budgétaires pour permettre l'octroi du subside sollicité.

Article 11

La volonté de rendre les mécanismes de subsidiation extrêmement souples, pour pouvoir assumer notamment les situations d'urgence, a conduit à donner au programme triennal d'investissement un caractère indicatif et à permettre son élaboration et sa modification selon une procédure simple.

Le Gouvernement examine les programmes triennaux d'investissement qui lui sont soumis.

Un délai est prévu, afin de ne pas bloquer les demandeurs dans la réalisation des investissements qu'ils ont programmés.

Le Gouvernement peut demander des informations complémentaires qu'il estimerait utiles pour garantir la faisabilité de l'investissement ou émettre des observations à ce sujet, toujours dans la perspective d'anticipation des problèmes ou restrictions à la subsidiation. Il faut en effet éviter que les demandeurs ne se lancent dans l'élaboration d'études aux termes desquelles la Région serait amenée à formuler un avis négatif ou à demander des modifications au dossier, alors que les remarques étaient connues dès l'élaboration du programme triennal d'investissement.

Il peut également fournir aux demandeurs dont les subsides n'émargent pas à la dotation triennale d'investissement, toutes les indications requises quant aux prévisions des disponibilités budgétaires de la Région, leur permettant ainsi d'envisager le phasage d'un investissement dont le subside ne pourrait être pris en charge sur une année budgétaire.

Article 12

La dotation triennale d'investissement est répartie entre les 19 communes.

La commune est avertie du montant de la quote-part de la dotation triennale qui lui est réservée avant le début de

De instellingen die afhangen van de gemeenten maken hun programma over aan de betrokken gemeente in de loop van het trimester dat elke driejarige periode voorafgaat, om ze toe te laten haar budgettaire planning op te stellen met kennis van alle elementen die deze laatste kunnen beïnvloeden.

De aanvragers wiens subsidies niet betaald worden via een driejarige dotatie, maken het driejarig investeringsprogramma over aan het Gewest binnen de honderdtachtig dagen van de geplande indiening van hun eerste subsidieaanvraag. Deze termijn laat het Gewest toe zijn beschikbare begrotingsmiddelen desgevallend aan te passen om de toekenning van de gevraagde subsidie mogelijk te maken.

Artikel 11

De wil om de subsidiëringmechanismen uiterst soepel te maken, onder meer om dringende situaties te kunnen ondervangen, heeft ertoe geleid dat het driejarig investeringsprogramma een richtinggevend karakter kreeg en dat het volgens een eenvoudige procedure kan worden opgesteld en gewijzigd.

De Regering onderzoekt de driejarige investeringsprogramma's die haar worden voorgelegd.

Er is een termijn voorzien, teneinde de aanvragers niet te verhinderen de investeringen die ze gepland hadden, te realiseren.

De Regering kan bijkomende informatie vragen die ze nuttig acht om de haalbaarheid te waarborgen van de investering of hierover opmerkingen te maken, steeds om de problemen omtrent of de beperkingen van de subsidiëring te ondervangen. Er moet immers vermeden worden dat de aanvragers studies gaan opstellen waarna het Gewest een negatief advies zou moeten uitbrengen of wijzigingen aan het dossier zou moeten vragen, terwijl deze opmerkingen al gekend waren bij de opstelling van het driejarig investeringsprogramma.

De Regering kan eveneens aan de aanvragers wiens subsidies niet via de driejarige investeringsdotatie worden betaald, alle inlichtingen vragen die vereist zijn voor de planning van de beschikbare budgettaire middelen van het Gewest, waardoor ze de fasering kunnen overwegen van een investering waarvan de subsidiëring niet één enkel begrotingsjaar kan worden ingeschreven.

Artikel 12

De driejarige investeringsdotatie wordt verdeeld onder de 19 gemeenten.

De gemeente wordt vóór het begin van elke driejarige periode op de hoogte gebracht van het bedrag van het

chaque triennat. Elle élabore son programme triennal en fonction de ce montant.

Les subsides octroyés aux bénéficiaires pour lesquels les communes sont tenues d'intervenir dans les dépenses d'investissement sont imputés à la quote-part de la dotation triennale réservée à la commune dont ils relèvent. Lorsqu'un bénéficiaire relève de plusieurs communes, comme c'est le cas pour certaines fabriques d'église, le subside est imputé à due proportion de la participation des communes concernées, sur la quote-part de la dotation triennale d'investissement de chacune d'elles.

La liquidation des subsides émergeant aux dotations triennales est opérée vers la commune demandeuse qui, le cas échéant, en rétrocède les montants aux bénéficiaires.

Article 13

La dotation triennale d'investissement est répartie entre les communes de la même manière que la dotation générale aux communes aura été répartie entr'elles de manière définitive, pour l'année qui précède chaque triennat.

Le recours aux mêmes critères de répartition que ceux utilisés pour la dotation générale aux communes se justifie par le fait que la capacité d'investissement d'une commune résulte d'un équilibre budgétaire global issu de ses ressources et dépenses dans tous ses secteurs d'intervention, indépendamment d'une évaluation de ses besoins objectifs en matière de travaux d'investissement. Comme les besoins objectifs des communes sont largement excédentaires par rapport à la capacité d'investissement de celles-ci, et ce pour toutes les communes, c'est donc cette dernière qui constitue le frein le plus important à l'investissement.

Cette situation implique que la Région répartisse les subsides qu'elle octroie proportionnellement à la capacité de chaque commune à financer ses investissements.

La répartition de la dotation générale aux communes, qui tend à normaliser la situation des communes par compensation partielle du déséquilibre financier structurel de certaines d'entr'elles constitue donc une répartition pertinente et équitable, eu égard aux objectifs de l'ordonnance, à savoir l'encouragement de l'investissement des communes en matière de travaux d'intérêt public.

Article 14

L'objectif de la dotation triennale de développement est de stimuler la réalisation d'investissements communaux

aandeel van de driejarige dotatie dat voor haar bestemd is. Zij stelt haar driejarig programma op in functie van dit bedrag.

De aan de ontvangers toegekende subsidies waarvoor de gemeenten verplicht moeten tussenkomen in de investeringsuitgaven, worden geboekt op het aandeel van de driejarige dotatie bestemd voor de gemeente waarvan ze afhangen. Wanneer een begunstigde van verschillende gemeenten afhangt, zoals dit het geval is voor bepaalde kerkfabrieken, wordt de subsidie ingeschreven evenredig met de tussenkomst van de betrokken gemeenten, op het aandeel van de driejarige investeringsdotatie van elk van hen.

De uitbetaling van de subsidies die via de driejarige dotaties worden betaald, gebeurt via de aanvragende gemeente die desgevallend de bedragen doorstort aan de begunstigten.

Artikel 13

De driejarige investeringsdotatie wordt verdeeld onder de gemeenten op dezelfde wijze als de algemene dotatie aan de gemeenten definitief verdeeld zal zijn, voor het jaar dat elke driejarige periode voorafgaat.

Het teruggrijpen naar dezelfde verdeelcriteria als die welke voor de algemene dotatie aan de gemeenten werden gebruikt, is gerechtvaardigd door het feit dat de investeringscapaciteit van een gemeente resulteert uit een globaal begrotingsevenwicht voortgekomen uit haar inkomsten in uitgaven in alle sectoren van tussenkomst, onafhankelijk van een evaluatie van haar objectieve behoeften aan investeringswerken. Aangezien de objectieve behoeften van de gemeenten hun investeringscapaciteit overschrijden, en dit voor alle gemeenten het geval is, is het dit laatste dat de grootste rem is op de investering.

Deze situatie houdt in dat het Gewest de subsidies die ze toekent moet verdelen evenredig met de capaciteit van elke gemeente om haar investeringen te financieren.

De verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten, die erop gericht is de situatie van de gemeenten te normaliseren door de gedeeltelijke compensatie van het structurele financiële onevenwicht van sommigen onder hen, is dus een oordeelkundige en billijke verdeling, gelet op de doelstellingen van de ordonnantie, namelijk de aanmoediging van de investeringen door de gemeenten voor werken van openbaar nut.

Artikel 14

De driejarige ontwikkelingsdotatie heeft tot doel de gemeentelijke investeringen van gewestelijk nut te stimu-

qui relèvent de l'intérêt régional et qui concernent les priorités du Plan régional de développement dans les matières concernées par l'ordonnance.

Par projet d'intérêt régional, on entend des projets dont la réalisation dépend des communes, est indispensable à la mise en oeuvre du Plan régional de développement et dont l'intérêt dépasse l'enjeu communal.

Le Gouvernement arrête une liste des priorités du Plan régional de développement, dans les matières concernées par l'ordonnance.

Parmi cette liste, il distingue les initiatives répondant au critère de l'intérêt régional.

C'est exclusivement parmi cette dernière sélection que pourront être sélectionnés les projets à subsidier dans le cadre de la dotation triennale de développement.

Cette habilitation donnée au Gouvernement permet, à l'occasion de chaque triennat, de faire évoluer les projets subsidiés sur base de la dotation triennale de développement parallèlement à l'évolution du Plan régional de développement.

Pour le premier triennat, sera prise en compte la poursuite des projets subsidiés à 100% dans le cadre de la législation actuelle, à savoir: l'éclairage public et la rénovation des commissariats de police réalisés dans le cadre des Contrats de sécurité et Les Chemins de la Ville.

Il appartient évidemment au Gouvernement de déterminer les projets qu'il entend stimuler. Son appréciation porte sur les objectifs de ces projets et leur localisation sur le territoire d'une ou de plusieurs communes.

Dès lors que la commune à laquelle il a été proposé de subsidier un projet via la dotation triennale de développement accepte les modalités de la subvention, elle inscrit ce projet à son programme triennal d'investissement.

Article 15

Considérant l'intérêt régional des projets subsidiés dans le cadre de la dotation triennale de développement, ceux-ci sont gérés conjointement par la Région et la ou les communes sur le territoire desquelles ils se situent. La commune conserve cependant la maîtrise de l'ouvrage des travaux.

Les modalités de cette collaboration qui devront impérativement être garanties pour chaque projet seront arrêtées par le Gouvernement, comme elles l'ont été par l'arrêté

leren die de prioriteiten betreffen van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan in de materies bedoeld in de ordonnantie.

Onder project van gewestelijk belang verstaat men de projecten waarvan de realisatie afhangt van de gemeenten en die onmisbaar zijn voor de uitvoering van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan en die het gemeentelijk belang overschrijden.

De Regering stelt een lijst vast met de prioriteiten van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan in de materies bedoeld in de ordonnantie.

In die lijst wordt een onderscheid gemaakt tussen de gewone initiatieven en de initiatieven die aan het criterium van het gewestelijk belang beantwoorden.

Het is uitsluitend in deze laatste selectie dat de projecten die in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie worden gesubsidieerd, kunnen worden geselecteerd.

Deze machtiging laat de Regering toe in elke driejarige periode de met de driejarige ontwikkelingsdotatie gesubsidieerde projecten te doen evolueren gelijklopend met het Gewestelijk Ontwikkelingsplan.

Voor de eerste driejarige periode komt de verderzetting in aanmerking van de projecten gesubsidieerd aan 100% in het kader van de huidige wetgeving, met name de openbare verlichting en de renovatie van politiecommissariaten in het kader van de veiligheidscontracten en de Stadswandelingen.

Aan de Regering wordt overgelaten om te bepalen welke projecten zij wil stimuleren, waarmee bedoeld wordt dat het project beoordeeld zal worden op basis van zijn doelstellingen en zijn lokalisering op het grondgebied van één of meerdere gemeenten.

Als de gemeente waaraan voorgesteld werd een project te subsidiëren via de driejarige ontwikkelingsdotatie, instemt met de subsidiëringsmodaliteiten, neemt zij dit project op in haar driejarig investeringsprogramma.

Artikel 15

Gelet op het gewestelijk belang van de gesubsidieerde projecten in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie worden deze samen beheerd door het Gewest en de gemeente(n) op het grondgebied waarvan zij gelegen zijn. De gemeente blijft evenwel fungeren als bouwheer der werken.

De nadere regels van deze samenwerking die voor elke uitvoeringsovereenkomst imperatief moeten worden gewaarborgd, zullen door de Regering worden vastgesteld

de l'Exécutif du 16 juillet 1992 relatif aux Chemins de la Ville.

En outre, ces modalités seront fixées au cas par cas par la conclusion d'une convention-exécution, comme c'est le cas actuellement pour chaque projet subsidié dans le cadre des Chemins de la Ville.

Article 16

Les travaux subsidiables ont été regroupés en trois catégories, visées par cet article et par les deux suivants. Il s'agit d'une importante simplification.

Actuellement, les demandeurs sont tenus d'introduire une demande de subside par catégorie de travaux subsidiables – et le nombre de celles-ci s'élève à 12 – même si l'investissement est conçu de manière unitaire en terme de localisation physique ou en terme d'organisation du marché.

Dorénavant, un projet est subsidiable, pour autant qu'il comporte au moins l'un des travaux spécifiés comme subsidiables dans l'une ou l'autre des catégories énumérées aux articles 16, 17 et 18.

L'investissement peut faire l'objet d'une ou de plusieurs demandes de subsides, selon le phasage des travaux et/ou l'organisation des marchés.

Le regroupement en catégories a seulement pour objectif la lisibilité des travaux qui peuvent faire l'objet d'une demande de subside.

Le présent article traite des travaux subsidiables en matière d'espaces publics.

Rencontrant cette volonté de simplification et de cohérence des projets subsidiés, une conception large de l'espace public permet la conception unitaire et urbaine des projets quel que soit l'usage, spécifique ou mixte, de chaque partie de l'espace public.

Par voirie, on entend la totalité du domaine public affecté à la circulation des différentes catégories d'usagers, qu'ils soient ou non pourvus d'un véhicule. L'investissement donc est subsidiable pour les travaux réalisés entre alignements.

Par espace vert accessible au public, on entend un terrain affecté au délassement permanent des différentes catégories de public et dont la physionomie est principalement déterminée par la présence du végétal.

zoals in het besluit van de Executieve van 16 juli 1992 betreffende de Stadswandelingen.

Bovendien zullen deze nadere regels geval per geval vastgesteld worden in een uitvoeringsovereenkomst zoals dit nu het geval is voor elk gesubsidieerd project in het kader van de Stadswandelingen.

Artikel 16

De subsidieerbare werken werden gegroepeerd in drie categorieën, bedoeld in dit artikel en in de twee volgende artikelen. Het gaat om een belangrijke vereenvoudiging.

Thans moeten de aanvragers een subsidieaanvraag indienen per categorie van subsidieerbare werken – er bestaan 12 categorieën – ook al wordt de investering unitair opgevat in termen van fysieke ligging of van organisatie van de opdracht.

Voortaan is een project subsidieerbaar voor zover het minstens één van de subsidieerbaar geachte werken bevat in één van de in artikelen 16, 17 en 18 opgesomde categorieën.

Voor eenzelfde investering kunnen verschillende subsidieaanvragen worden ingediend, naar gelang van de faseering der werken en/of van de organisatie van de opdrachten.

De hergroepering in categorieën heeft enkel tot doel te komen tot meer transparantie in de werken waarvoor een subsidieaanvraag kan worden ingediend.

Dit artikel behandelt de subsidieerbare werken op het vlak van openbare ruimten.

Uitgaande van deze wil om vereenvoudiging en samenhang van de gesubsidieerde projecten, laat een ruime opvatting van de openbare ruimte een unitaire en stedelijke opvatting toe van de projecten, ongeacht de aanwending (specifiek of gemengd gebruik) van elk deel van de openbare ruimte.

Met wegeninfrastructuur bedoelt men alle wegen van het openbaar domein bestemd voor het verkeer van de verschillende categorieën van weggebruikers, met of zonder voertuig. De investering komt dus in aanmerking voor een subsidie wanneer het gaat om werken tussen de rooilijnen.

Met groene ruimten toegankelijk voor het publiek bedoelt men een grond die bestemd is voor de permanente ontspanning van de verschillende categorieën van publiek en waarvan het uitzicht vooral bepaald wordt door de aanwezigheid van vegetatie.

Par éclairage public, on entend l'ensemble des dispositifs qui permettent d'une part l'éclairage nocturne adéquat des voiries, en fonction de l'ensemble des usages qui y sont prévus, d'autre part l'éclairage qui améliore la perception nocturne de la ville, en fonction des caractéristiques urbanistiques des espaces publics considérés.

Par éclairage des espaces verts, on entend l'ensemble des dispositifs qui permettent d'une part l'éclairage nocturne adéquat pendant la période d'accessibilité au public, d'autre part l'éclairage qui améliore la perception nocturne de l'espace vert tant pendant la période d'accessibilité au public qu'en dehors de celle-ci, pour ce qui concerne la perception de l'espace vert depuis les espaces publics riverains.

L'acquisition, l'installation et le renouvellement du mobilier urbain non-pris en concession est subsidiable. Par renouvellement, on entend la restauration du mobilier existant (hors entretien) ou le remplacement par du mobilier neuf.

La nécessité d'embellissement de l'espace public est spécifiquement reconnue et les travaux qui lui sont spécifiquement liés sont subsidiables. Il s'agit de la mise en lumière des bâtiments riverains classés, sauvegardés ou repris à l'inventaire - qu'ils soient de propriété privée ou publique - ainsi que de l'acquisition et de l'installation d'oeuvres d'art.

Article 17

Le présent article traite des travaux subsidiables en matière de bâtiments.

Par bâtiments, on entend d'une part les bâtiments affectés à l'activité administrative des communes et centres publics d'aide sociale, qu'ils soient ou non fréquentés par le public, d'autre part les bâtiments affectés à l'exercice des cultes reconnus et de la morale laïque.

Par les bâtiments affectés à l'activité administrative des communes et CPAS, il faut comprendre les locaux concernés par l'activité des élus, du personnel administratif et ouvrier, à l'exclusion des écoles, crèches, logements, bibliothèques publiques, locaux culturels, récréatifs et sportifs.

Sont exclus de la subsidiation les parkings et garages, sauf si ces derniers sont strictement réservés au stationnement et à l'entretien du charroi de la commune ou du CPAS.

Met openbare verlichting bedoelt men enerzijds alle voorzieningen die zorgen voor een aangepaste wegenverlichting 's nachts in functie van het aantal voorziene gebruikers en anderzijds de verlichting die zorgt voor een betere nachtperceptie van de stad, in functie van de stedenbouwkundige kenmerken van de betrokken openbare ruimten.

Met verlichting van de groene ruimten bedoelt men alle voorzieningen die zorgen voor een aangepaste verlichting van de groene ruimten tijdens de periode waarin die ruimten toegankelijk zijn voor het publiek en anderzijds de verlichting die zorgt voor een betere nachtperceptie van de groene ruimten zowel tijdens de periode waarin die ruimten toegankelijk zijn voor het publiek als daarbuiten, wat de perceptie van de groene ruimten vanuit de aangrenzende openbare ruimten betreft.

De aankoop, de installatie en de vernieuwing van het stadsmeubilair waarover geen concessieovereenkomst bestaat, komt voor een subsidie in aanmerking. Met vernieuwing bedoelt men de restauratie van het bestaande stadsmeubilair (onderhoud niet inbegrepen) of zijn vervanging door nieuw stadsmeubilair.

De noodzaak om de openbare ruimte te verfraaien, wordt specifiek erkend en de daarmee verband houdende werken zijn subsidieerbaar. Het gaat om de herwaardering van aangrenzende gebouwen die beschermd, bewaard of ingeschreven zijn in de inventaris - of het nu gaat om een privé-eigendom of een overheidseigendom - en om de aankoop en installatie van kunstwerken.

Artikel 17

Dit artikel behandelt de subsidieerbare werken op het vlak van de gebouwen

Met gebouwen bedoelt men enerzijds de gebouwen bestemd voor de administratieve activiteiten van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - al dan niet toegankelijk voor het publiek - en anderzijds de gebouwen die gebruikt worden voor de uitoefening van erkende erediensten of lekenmoraal.

Met gebouwen van de gemeenten en de OCMW's met een administratieve bestemming, bedoelt men de lokalen gebruikt voor de uitoefening van de activiteiten van de verkozenen, van de bedienden en de arbeiders, met uitzondering van de scholen, crèches, woningen, openbare bibliotheken, lokalen voor culturele activiteit, vrijetijdsbesteding en sport.

Komen niet in aanmerking voor subsidiëring de parkings en garages, behalve als ze strikt voorbehouden zijn voor het parkeren en het onderhoud van het voertuigenpark van de gemeente of van het OCMW.

Il a été mis fin à la discrimination entre rénovation et construction neuve, puisque l'acquisition de bâtiments existants est désormais subsidiable, pour autant que la rénovation de ceux-ci fasse l'objet de la même demande de subsides.

Article 18

Le présent article traite des travaux subsidiables en matière d' assainissement.

Par réseau d'égouttage, on entend l'ensemble des dispositifs destinés à libérer un site de ses eaux résiduaires (eaux usées, ménagères ou industrielles, eaux de précipitation) dans l'objectif d'éviter les inondations et dégâts occasionnés par l'humidité et de combattre l'insalubrité.

Un réseau d'égouttage comprend les ouvrages de collecte des eaux (caniveaux, filets d'eau, avaloirs,...), les canalisations souterraines, les chambres de visite ou de chute, les bassins de retenue, et les stations de relèvement des eaux.

Ne sont pas concernés par l'ordonnance les dispositifs d'intérêt régional, notamment les dispositifs d'amenée des eaux résiduaires vers les stations d'épuration, ainsi que les ouvrages connexes.

Article 19

Les études nécessaires à la réalisation des travaux estimés comme subsidiables, sont elles aussi subsidiables.

On entend par "nécessaires", les études qui touchent à la faisabilité technique et financière de l'investissement (estimation des coûts, levés de la situation existante, investigations,...), les études qui permettent au demandeur d'obtenir les autorisations requises pour réaliser l'investissement (études et rapports d'incidences, études archéologiques, études de circulation,...) et enfin celles qui portent sur la réalisation proprement dite (études d'architecture, de paysagisme, de stabilité, de techniques spéciales,...).

Article 20

Ne sont cependant pas visés les investissements relatifs aux mêmes domaines et qui sont subsidiables en vertu de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier et de l'ordonnance du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers.

Rien n'empêche cependant un demandeur d'introduire une demande de subside en vertu de la présente ordon-

Er werd een einde gesteld aan de discriminatie tussen renovatie en nieuwbouw aangezien de aankoop van bestaande gebouwen voortaan in aanmerking komt voor een subsidie voor zover de subsidieaanvraag eveneens slaat op hun renovatie.

Artikel 18

Dit artikel behandelt de subsidieerbare werken op het vlak van de sanering

Met rioleringsnet bedoelt men alle voorzieningen bestemd om het afvalwater van een site af te voeren (huishoudelijk of industrieel afvalwater, regenwater) om overstromingen en waterschade te vermijden en om de onbewoonbaarheid te bestrijden.

Een rioleringsnet bevat de constructies voor de verzameling van restwater (straatgoten, afvoergoten, straatkolken,...), de ondergrondse leidingen, de inspectieputten, de stormbekkens en de waterverhogingsstations.

Voorzieningen van gewestelijk belang, onder meer voor het aanvoeren van restwater naar waterzuiveringsinstallaties en de bijhorende werken zijn niet bedoeld in deze ordonnantie.

Artikel 19

De studies die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de subsidieerbaar geachte werken, komen eveneens in aanmerking voor subsidiëring.

Met "noodzakelijk" bedoelt men de studies die te maken hebben met de technische en financiële haalbaarheid van de investering (kostenraming, metingen van de bestaande toestand, onderzoeken,...), de studies die de aanvrager toelaten om de vereiste vergunningen te bekomen om de investering te doen (milieueffectenstudie en -verslag, archeologische studies, verkeersstudies,...) en ten slotte de studies die betrekking hebben op de eigenlijke realisatie (bouw-, landschaps- en stabiliteitsstudies, studies over bijzondere technieken,...).

Artikel 20

Worden echter niet bedoeld de investeringen met betrekking tot dezelfde materies, die subsidieerbaar zijn krachtens de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed en de ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de herwaardering van de wijken.

Niets houdt de aanvrager evenwel tegen krachtens deze ordonnantie een subsidieaanvraag in te dienen voor werken

nance, pour des travaux qui seraient soit exécutés aux mêmes biens tout en n'étant pas subsidiables en vertu de ces deux ordonnances, soit exécutés en complément de ceux-ci.

La subsidiation en vertu de la présente ordonnance, d'une portée générale, intervient dans ce cas en seconde instance, déduction faite des travaux et études subsidiables en vertu de la législation particulière.

Article 21

Il s'agit de confier au Gouvernement la définition des obligations des demandeurs et parallèlement de préciser les exigences de l'administration régionale, dans un objectif de simplification des procédures et de garantie quant au contrôle de la liquidation des subsides.

Article 22

Le § 1er établit les conditions de recevabilité d'une demande de subside, au stade de l'accord de principe.

1° La Région ne subsidie pas les projets qui ne seraient pas conformes aux dispositions de l'ordonnance, mais aussi ceux qui ne répondraient pas aux impositions opposables aux demandeurs, en vertu d'autres dispositifs législatifs ou réglementaires.

On peut citer le non-respect des dispositions indicatives du Plan régional de développement, ou encore le non-respect du Règlement régional d'urbanisme relatif à l'aménagement des espaces publics.

On pense également aux dispositions de tutelle applicables aux CPAS. Il convient en effet, puisque cette tutelle n'est pas exercée par la Région, que la demande d'accord de principe de subside ne soit introduite qu'avec l'accord de l'instance de tutelle.

2° Le projet introduit au stade de l'accord de principe (cahier des charges des travaux) doit avoir reçu les permis nécessaires à l'exécution de ceux-ci (permis d'urbanisme, permis d'environnement, autorisation d'exécuter les travaux à un bien classé).

Cette disposition est prise d'une part pour assurer le contrôle par le conseil communal du projet qui va effec-

die ofwel aan dezelfde goederen worden uitgevoerd zonder voor subsidiëring in aanmerking te komen krachtens deze twee ordonnanties, ofwel aanvullend hierop worden uitgevoerd.

De subsidiëring krachtens deze ordonnantie is van algemene strekking en komt in dat geval in de tweede plaats, na aftrek van de werken en subsidies die krachtens de bijzondere wetgeving voor subsidies in aanmerking komen.

Artikel 21

Aan de Regering moet de vaststelling van de verplichtingen van de aanvragers worden toevertrouwd alsook de precisering van de eisen van de gewestelijke administratie, met het oog op de vereenvoudiging van de procedures en de waarborg inzake de controle op de uitbetaling van de subsidies.

Artikel 22

De eerste paragraaf stelt de voorwaarden vast voor de ontvankelijkheid van een subsidiëringaanvraag, in het stadium van de principiële instemming.

1° Het Gewest kent geen subsidies toe voor projecten die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van de ordonnantie, noch voor projecten die niet zouden voldoen aan de bepalingen die aan de aanvragers kunnen worden tegengeworpen krachtens andere wettelijke of verordenende bepalingen.

Hiertoe behoren de niet-naleving van de richtinggevende bepalingen van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan of nog de niet-naleving van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening inzake de ordening van de openbare ruimten.

Het gaat dus eveneens om de bepalingen betreffende het toezicht op de OCMW's. Aangezien dit toezicht niet door het Gewest wordt uitgeoefend, hoort de aanvraag om principiële instemming van de subsidie slechts te worden ingediend met instemming van de toezichthoudende instantie.

2° Het project dat ingediend werd in het stadium van de principiële instemming (bestek van de werken) moet de nodige vergunningen voor de uitvoering van deze werken hebben verkregen (stedenbouwkundige vergunning, milieuvergunning, vergunning voor het uitvoeren van werken aan een beschermd goed).

Deze bepaling wordt ingevoerd enerzijds om de gemeenteraad in staat te stellen controle uit te oefenen over het

tivement être réalisé, et d'autre part, pour éviter les onéreuses modifications au projet, réalisées par voie de décomptes une fois l'adjudication réalisée.

Une dérogation peut toutefois être accordée lorsque le demandeur invoque le bénéfice de l'urgence.

Cette disposition ne vise donc pas l'autorisation du Ministre de la Justice, requise pour exécuter les travaux entrepris par les organes de gestion des cultes reconnus. En outre, cette autorisation est donnée en fonction, notamment, de l'aboutissement de la procédure d'octroi du subside par la Région.

- 3° Le demandeur doit s'engager à procéder à l'entretien en bon père de famille des ouvrages réalisés grâce à la subsidiation. Un programme d'entretien sur cinq ans attestant du caractère concret de cet engagement doit être remis. Il constituera la base d'un contrôle éventuel par l'administration régionale.
- 4° Cette disposition permet au demandeur de procéder à l'exécution de travaux dans le cadre d'un marché de promotion qui prévoit la restitution de l'entière propriété du bien au demandeur, dès la mise à disposition de l'ouvrage ou encore au terme du financement. Il s'agit de subsidier des investissements dans le cadre d'opérations de leasing immobilier qui garantissent à terme la propriété publique de l'investissement.
- 5° Afin de garantir une affectation réelle du subside conforme aux objectifs de l'ordonnance, il est prévu une clause de non-aliénation et de non-modification de l'affectation du bien pendant une période de vingt ans. Les modifications d'affectation prises en compte ne visent que les affectations qui ne sont pas subsidiées en vertu de l'ordonnance.
- 6° Le montant minimum de trois millions TVA comprise concerne le total des coûts d'études et de travaux. L'instauration d'un montant minimum vise à ne pas engluer le travail de l'administration régionale, dès lors que celle-ci est soumise à des délais de rigueur pour ce qui concerne l'octroi et la liquidation des subsides.
- 7° Cette disposition vise à décourager les demandeurs qui ne s'acquitteraient pas des travaux d'entretien en spéculant sur l'exécution répétée de travaux d'investissement qui, eux, sont subsidiés. Par le même objet, on entend le même type de travaux, concernant le même bien ou la même partie du bien. Il peut être dérogé à ce principe pour autant que des circonstances imprévisibles

project dat effectief gerealiseerd zal worden, en anderzijds om de dure wijzigingen aan het project te vermijden via de afrekeningen eens de aanbesteding is verwezenlijkt.

Er kan echter een afwijking worden toegestaan wanneer de aanvrager de hoogdringendheid inroept.

Deze bepaling slaat dus niet op de toelating van de Minister van Justitie die vereist is om de werken uit te voeren die ondernomen worden door de beheersorganen van de erkende erediensten. Bovendien wordt deze toestemming gegeven in functie van onder meer de beëindiging van de procedure voor de toekenning van de subsidie door het Gewest.

- 3° De aanvrager moet zich ertoe verbinden als een goede huisvader het onderhoud te verzorgen van de werken die dank zij de subsidiëring worden verwezenlijkt. Een onderhoudsprogramma gespreid over vijf jaar, waaruit het concrete karakter van deze verbintenis blijkt, moet worden ingediend. Dit programma zal de basis vormen van een eventuele controle door de gewestelijke administratie.
- 4° Deze bepaling laat de aanvrager toe werken uit te voeren in het kader van een promotie-opdracht die voorziet dat de aanvrager opnieuw de volledige eigendomsrechten over het goed zal genieten vanaf de terbeschikkingstelling van het werk of na afloop van de financiering. Het gaat erom investeringen te subsidiëren in het kader van onroerende leasingoperaties die op termijn waarborgen dat de investering eigendom wordt van de overheid.
- 5° Om de werkelijke bestemming van de subsidie te waarborgen overeenkomstig de doelstellingen van de ordonnantie, is een clause van niet-vervreemding en niet-wijziging van de bestemming van het goed in een tijdspanne van twintig jaar voorzien. De bestemmingswijzigingen die in acht worden genomen slaan slechts op de bestemmingen die niet door de ordonnantie gesubsidieerd kunnen worden.
- 6° Het minimumbedrag van drie miljoen BTW inbegrepen, slaat op het totaal van de kosten voor studies en werken. De invoering van een minimumbedrag is bedoeld om de werkzaamheden van de gewestelijke administratie niet te belemmeren, aangezien deze onderworpen is aan dwingend voorgeschreven termijnen voor de toekenning en de uitbetaling van de subsidies.
- 7° Deze bepaling streeft ernaar de aanvragers te ontmoedigen die de onderhoudswerken niet zouden uitvoeren doordat ze speculeren op de herhaalde uitvoering van investeringswerken die wél worden gesubsidieerd. Onder deze bepaling vallen ook dergelijke werken aan hetzelfde goed of hetzelfde deel van het goed. Er kan van dit principe worden afgeweken als onvoorziene en

et exceptionnelles puissent être invoquées. On pense par exemple à la destruction partielle ou totale de l'ouvrage par un sinistre.

8° Comme dans la législation actuelle, la demande de subside doit faire l'objet d'un accord préalable des autorités locales compétentes.

9° La demande d'accord de principe portant sur l'acquisition-rénovation d'un bien immeuble est introduite en deux temps, d'une part préalablement à l'acquisition du bien, pour ce qui concerne l'achat, d'autre part préalablement à la mise en concurrence des travaux pour ce qui concerne la rénovation.

Il importe donc que le pouvoir subsidiant puisse être informé de la compatibilité entre l'affectation du bien acquis et l'affectation projetée, préalablement à toute décision de subsidiation.

Comme le subside à l'acquisition est conditionné par la rénovation du bâtiment, un délai maximum est imposé au demandeur pour déposer sa demande d'accord de principe de subside relative aux travaux. Il peut être dérogé à ce délai, lorsque des circonstances particulières justifient le retard. On pense par exemple à un recours introduit à l'encontre du permis d'urbanisme relatif au projet, qui ne permettrait pas de remplir la troisième condition de recevabilité de la demande.

10° Cette disposition est prévue pour qu'à la fin du triennat, le demandeur puisse bénéficier au moins d'un accord de principe de subside pour tous les projets introduits.

Les conditions supplémentaires de recevabilité concernant la qualité des ouvrages visent leur conformité à des dispositions normatives qui pourraient être imposées par le Gouvernement, notamment par le biais de cahiers des charges-type qu'il arrêterait pour garantir la qualité d'exécution de certains travaux.

Le Gouvernement peut également imposer au demandeur des clauses sociales dans le cadre de la mise en concurrence du marché, afin de concourir à la politique menée en matière d'insertion socio-professionnelle et de mise au travail de travailleurs infra-qualifiés.

Le § 2 vise les conditions de recevabilité d'une demande, au stade de l'octroi du subside.

Deux conditions sont fixées: on vise d'une part le respect des dispositions opposables au demandeur, d'autre part le fait que l'objet de la demande soit bien conforme au projet qui a reçu un accord de principe.

buitengewone omstandigheden kunnen worden ingeroepen. Voorbeelden hiervan zijn de gedeeltelijke of gehele vernieling van een goed door een ramp.

8° Zoals in de huidige wetgeving, moet de subsidieaanvraag voorafgaandelijk worden goedgekeurd door de bevoegde plaatselijke autoriteiten.

9° De aanvraag om principiële instemming voor de verwerving-renovatie van een onroerend goed wordt in twee fases ingediend, enerzijds voorafgaand aan de verwerving van het goed, voor wat de aankoop betreft, en anderzijds voorafgaand aan de mededinging voor het uitvoeren van de werken voor wat de renovatie betreft.

Het is dus van belang dat de subsidiërende overheid op de hoogte kan worden gebracht van de verenigbaarheid tussen de bestemming van het verworven goed en de vooropgestelde bestemming, vooraleer een beslissing over de subsidiëring te nemen.

Aangezien de subsidie voor de verwerving afhankelijk gesteld is van de renovatie van het gebouw aan bepaalde voorwaarden is onderworpen, wordt aan de aanvrager een maximale termijn opgelegd om zijn aanvraag om principiële instemming voor subsidie voor de werken in te dienen. Er kan van deze termijn worden afgeweken wanneer bijzondere omstandigheden de vertraging rechtvaardigen. Voorbeelden hiervan zijn een beroep dat werd ingediend tegen de stedenbouwkundige vergunning voor het project, waardoor de derde ontvankelijkheidsvoorwaarde van de aanvraag niet vervuld zou zijn.

10° Deze bepaling is voorzien opdat de aanvrager aan het einde van de driejarige periode ten minste één principiële instemming voor subsidie zou kunnen krijgen voor alle ingediende projecten.

De bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden betreffende de kwaliteit van de werken streven naar hun overeenstemming met de normatieve bepalingen die de Regering zou kunnen opleggen, onder meer door modelbestekken die ze zou vastleggen om de uitvoeringskwaliteit van bepaalde werkzaamheden te waarborgen.

De Regering kan eveneens sociale clausules opleggen aan de aanvrager in het kader van de mededinging van de opdracht, teneinde bij te dragen tot het gevoerde beleid inzake socio-professionele inschakeling en de tewerkstelling van laaggeschoolde werknemers

§ 2 heeft betrekking op de voorwaarden voor de ontvankelijkheid van een aanvraag, in de fase van de toekenning van de subsidie.

Twee voorwaarden zijn vastgesteld: men betracht enerzijds de naleving van de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen, en anderzijds het feit dat het voorwerp van de aanvraag wel degelijk conform het voorwerp is waarmee principieel werd ingestemd.

Article 23

La faculté est laissée au Gouvernement d'exiger le remboursement d'un subside pour lequel le bénéficiaire n'aurait pas respecté les conditions qui lui sont imposées, soit parce que le Gouvernement n'aurait pas eu connaissance des faits avant la liquidation de tout ou partie du subside, soit parce que le non-respect concerne des engagements à concrétiser par le demandeur après la liquidation du subside, comme la non-aliénation ou le maintien en bon état d'entretien.

Article 24

Comme c'est le cas dans la législation actuelle, l'octroi d'un subside est conditionné par deux décisions du Gouvernement.

La première, l'accord de principe, porte approbation du projet de travaux tel qu'il est arrêté par l'organe représentatif du demandeur, préalablement à la mise en concurrence du marché. L'accord de principe fixe un montant provisoire de subside; celui-ci est calculé sur base de l'estimation du demandeur.

La seconde, l'octroi du subside, porte approbation de la désignation de l'adjudicataire du marché telle qu'elle est arrêtée par l'organe représentatif du demandeur, préalablement à l'exécution des travaux. L'octroi du subside fixe le montant définitif du subside; celui-ci est calculé sur base de l'offre approuvée.

Dans le cas de subsides octroyés aux communes, ces deux décisions sont respectivement précédées d'une décision du Gouvernement prise dans le cadre de ses compétences en matière de tutelle administrative.

Cette succession de décisions dans le temps entraîne des délais très longs d'approbation des dossiers et donc de mise en oeuvre des investissements.

L'ordonnance prévoit donc un traitement simultané du dossier par l'administration des Pouvoirs locaux, d'une part au service de la tutelle, d'autre part au service des travaux subsidiés, chaque service pour ce qui le concerne. Ce traitement simultané conduit à réduire le délai d'approbation du projet au délai imparti pour la procédure d'approbation de tutelle.

De plus, actuellement, les décisions en matière de subsides ne font pas l'objet d'un délai de rigueur dans le chef du Gouvernement, étant conditionnées par la disponibilité des crédits.

Artikel 23

De Regering behoudt de mogelijkheid om de terugbetaling te eisen van een subsidie waarvoor de begunstigde de hem opgelegde voorwaarden niet zou hebben nageleefd, hetzij omdat de Regering geen kennis zou gehad hebben van de feiten vóór de gedeeltelijke of volledige uitbetaling van de subsidie, hetzij omdat de niet-naleving betrekking heeft op de vastleggingen die door de aanvrager geconcretiseerd moeten worden na de uitbetaling van de subsidie, zoals de niet-vervreemding of het behoud in een goede staat van onderhoud.

Artikel 24

Zoals dit het geval is in de huidige wetgeving, is de toekenning van een subsidie onderworpen aan twee beslissingen van de Regering.

De eerste, de principiële instemming houdt de goedkeuring in van de geplande werken goed zoals vastgesteld door het vertegenwoordigingsorgaan van de aanvrager, voorafgaandelijk aan de mededinging van de opdracht. De principiële instemming bepaalt een voorlopig bedrag voor de subsidie; dit bedrag wordt berekend op basis van de raming van de aanvrager.

De tweede, de toekenning van de subsidie houdt de goedkeuring in van de aanwijzing van de opdrachtnemer, zoals vastgesteld door het orgaan dat de aanvrager vertegenwoordigt, voorafgaandelijk aan de uitvoering van de werken. De toekenning van de subsidie bepaalt het definitieve bedrag van de subsidie; dit bedrag wordt berekend op basis van de goedgekeurde offerte.

In het geval van subsidies toegekend aan de gemeenten, worden deze twee beslissingen respectievelijk voorafgegaan door een beslissing van de Regering genomen in het kader van haar bevoegdheden inzake administratief toezicht.

Deze opeenvolging van beslissingen brengt zeer lange termijnen mee voor de goedkeuring van de dossiers en dus voor de uitvoering van de investeringen.

De ordonnantie voorziet dus in een gelijktijdige behandeling van het dossier door de administratie van de Plaatselijke besturen, enerzijds op de Dienst Administratief Toezicht, anderzijds op de Dienst Gesubsidieerde Werken, elke dienst voor wat hem betreft. Deze gelijktijdige behandeling leidt ertoe dat de goedkeuringstermijn voor het project teruggebracht wordt tot de termijn die geldt voor de procedure inzake goedkeuringstoezicht.

Bovendien bestaat voor de beslissingen inzake subsidies tegenwoordig geen dwingend voorgeschreven termijn uit hoofde van de Regering, aangezien ze afhangen van de beschikbare kredieten.

Le mécanisme budgétaire prévu par l'ordonnance permet de garantir un volume de crédit disponible préétabli aux demandeurs soumis à la procédure triennale d'octroi des subsides.

Les demandeurs soumis à l'allocation annuelle des crédits ont, quant à eux, été avertis des disponibilités budgétaires dans le cadre de l'examen de leur programme triennal d'investissement.

Rien ne s'oppose donc à l'imposition d'un délai de rigueur pour les deux décisions à prendre par le Gouvernement, en vue d'octroyer le subside.

Ce délai a été fixé à cinquante jours, notification comprise. Le dépassement du délai imparti au Gouvernement emporte l'octroi du subside au demandeur.

En outre, afin d'encourager les bénéficiaires à réaliser rapidement les investissements subsidiés, l'ordonnance leur impose également un délai de rigueur pour la réalisation des étapes nécessaires à la réalisation des investissements (désignation de l'adjudicataire, commande des travaux).

Le délai imposé au demandeur pour chacune de ces étapes est de cent quatre-vingt jours, prorogeable une fois sur demande motivée. Le dépassement de ces délais partiels qui sont imposés aux bénéficiaires entraîne la perte du bénéfice du subside.

Le délai imposé au demandeur pour la commande des travaux à l'adjudicataire est suspendu pendant la période au cours de laquelle le Ministère de la Justice se prononce sur le dossier de désignation de l'adjudicataire, lorsqu'il s'agit d'une demande émanant d'un organe d'administration d'un culte reconnu.

Article 25

Dans un objectif de rapidité des procédures, les études font directement l'objet d'un octroi de subside.

La recevabilité est examinée a posteriori, dès lors que les travaux auxquels l'étude se rapporte ont fait l'objet d'un accord de principe de subside.

Le Gouvernement est habilité à fixer des conditions supplémentaires de recevabilité pour les études qui concernent leur qualité - on pense notamment au contenu des différents types d'études, à l'engagement de l'auteur sur les estimations financières qu'il avance - et leur coût - on pense à la définition de barèmes de référence en matière d'honoraires -.

Het budgettaire mechanisme bepaald in de ordonnantie maakt het mogelijk de aanvragers onderworpen aan de driejarige toekenningsprocedure van subsidies een vooraf bepaald beschikbaar kredietvolume te waarborgen.

De aanvragers onderworpen aan de jaarlijkse toekenning van kredieten werden op de hoogte gebracht van de beschikbare kredieten in het kader van het onderzoek van hun driejarig investeringsprogramma.

Niets belet dus om een dwingend voorgeschreven termijn op te leggen voor de twee beslissingen die de Regering moet nemen voor de toekenning van de subsidie.

Deze termijn werd vastgesteld op vijftig dagen, kennisgeving inbegrepen. De overschrijding van de termijn opgelegd aan de Regering heeft automatisch tot gevolg dat de subsidie aan de aanvrager toegekend is.

Om de begunstigden aan te sporen om de gesubsidieerde investeringen snel uit te voeren, legt de ordonnantie hen eveneens een dwingend voorgeschreven termijn op voor de realisatie van de nodige fasen voor de verwezenlijking van de investeringen (aanwijzing van de opdrachtnemer, bestelling van de werken).

De termijn die aan de aanvrager voor elk van deze fasen wordt opgelegd, bedraagt honderdtachtig dagen, één maal verlengbaar op basis van een met redenen omklede aanvraag. De overschrijding van deze gedeeltelijke termijnen die aan de begunstigden worden opgelegd, brengt het verlies mee van het recht op de winst van de subsidie.

De termijn die aan de aanvrager wordt opgelegd voor de bestelling van de werken bij de opdrachtnemer, wordt opgeschort tijdens de periode waarin het Ministerie van Justitie zich uitspreekt over het dossier voor de aanwijzing van de opdrachtnemer, wanneer het gaat om een aanvraag van een administratief orgaan van een erkende eredienst.

Artikel 25

Om de procedures snel te laten verlopen, wordt voor de studies onmiddellijk een subsidie toegekend.

De ontvankelijkheid wordt naderhand onderzocht, van zodra een principiële instemming voor subsidie wordt gegeven voor de werken waarop de studie betrekking heeft.

De Regering is ertoe gemachtigd ontvankelijkheidsvoorwaarden op te leggen voor de studies die hun kwaliteit betreffen - bijvoorbeeld de inhoud van bepaalde soorten studies of de verantwoordelijkheid van diegene die financiële ramingen maakt - en hun kostprijs - bijvoorbeeld de bepaling van de referentiebarema's voor de honoraria -.

Article 26

Le délai de rigueur est également d'application pour l'octroi du subside relatif aux études.

Article 27

La liquidation des subsides aux bénéficiaires a été simplifiée.

Des délais ont en outre été impartis au Gouvernement pour ce qui concerne le paiement des subsides et aux bénéficiaires pour ce qui concerne l'introduction des pièces justificatives requises pour la liquidation.

D'une manière générale, la liquidation s'effectue en deux étapes : un premier paiement équivalent à vingt pour cent du subside est liquidé au début des travaux, le solde est versé après le dépôt du décompte final de l'entreprise.

Le § 1er fixe à cent quatre-vingt jours le délai de paiement des subsides.

Pour la première liquidation, ce délai prend cours dès réception de la preuve de commande des travaux à l'adjudicataire.

Pour la liquidation du solde, ce délai prend cours dès réception du dossier complet de décompte final de l'entreprise.

Le bénéficiaire dispose, quant à lui, d'un délai de cent quatre-vingt jours pour transmettre à l'administration régionale le décompte final complet accompagné de ses annexes. Ce délai prend cours à la réception provisoire des travaux et études.

En cas de conflit entre le bénéficiaire et son entrepreneur, un décompte provisoire unilatéral peut être accepté à l'appui de la demande de liquidation du solde du subside.

Le § 2 organise la faculté laissée au bénéficiaire d'introduire une demande de liquidation intermédiaire, lorsque le coût total de l'investissement dépasse cent millions.

Dans ce cas, dès que les travaux et études sont exécutés à hauteur de soixante pour cent de leur coût, le bénéficiaire peut introduire une demande de liquidation complémentaire qui porte à soixante pour cent la proportion du subside perçue préalablement à l'introduction du décompte final de l'entreprise.

Artikel 26

De dwingend voorgeschreven termijn is eveneens van toepassing voor de toekenning van de subsidie voor de studies.

Artikel 27

De uitbetaling van de subsidies aan de begunstigden werd vereenvoudigd.

Bovendien werden aan de Regering termijnen opgelegd voor de betaling van de subsidies en aan de begunstigden voor de indiening van de bewijsstukken die vereist zijn voor de uitbetaling.

Over het algemeen gebeurt de uitbetaling in twee fasen : een eerste betaling gelijk aan twintig percent van de subsidie wordt uitbetaald bij de aanvang van de werken, het saldo wordt gestort na overlegging van de eindafrekening van de onderneming.

De eerste paragraaf bepaalt de betalingstermijn van de subsidies op honderdtachtig dagen.

Voor de eerste uitbetaling gaat deze termijn in vanaf de ontvangst van het bewijs van bestelling van de werken bij de opdrachtnemer.

Voor de uitbetaling van het saldo gaat deze termijn in vanaf de ontvangst van het volledig dossier van eindafrekening van de onderneming.

De begunstigde beschikt over een termijn van honderdtachtig dagen om de gewestelijke administratie de eindafrekening te bezorgen samen met de bijlagen. Deze termijn gaat in vanaf de voorlopige oplevering van de werken en studies.

In geval van geschil tussen de begunstigde en zijn aannemer kan een voorlopige unilaterale afrekening worden aanvaard ter staving van de aanvraag om uitbetaling van het saldo van de subsidie.

De tweede paragraaf organiseert de mogelijkheid die de begunstigde wordt gelaten om een aanvraag om tussentijdse uitbetaling in te dienen wanneer de totale kost van de investering honderd miljoen overschrijdt.

In dit geval kan de begunstigde, van zodra de werken en studies zijn uitgevoerd ten belope van zestig percent van de kostprijs, een aanvraag indienen om een bijkomende uitbetaling die zestig percent bedraagt van het aandeel van de subsidie dat werd uitbetaald vóór de indiening van de eindafrekening van de onderneming.

Article 28

Cet article détermine les taux de subside appliqués aux investissements repris dans les programmes triennaux d'investissement.

Ces taux ont été largement simplifiés.

Un taux de base est fixé à trente pour cent des études et travaux subsidiables.

Ce taux est porté à soixante pour cent lorsque les projets mettent en oeuvre les priorités du Plan régional de développement, afin d'encourager préférentiellement ce type d'investissements. Le taux préférentiel de soixante pour cent est applicable à tous les bénéficiaires.

Il importe que toutes les communes puissent être actives dans la mise en oeuvre des priorités du Plan régional de développement, et ce, quelle que soit leur capacité financière.

Or, un taux de soixante pour cent entraîne encore un solde de quarante pour cent à charge des dépenses communales.

On sait que les priorités du Plan régional de développement pour ce qui concerne les investissements visés par l'ordonnance, sont majoritairement localisées dans le Pentagone et la première couronne. On peut dès lors craindre que les communes les plus défavorisées, elles aussi localisées dans ce territoire urbain, ne parviennent pas à consommer la totalité de leur quote-part de la dotation triennale d'investissement, même si elles n'effectuent que des investissements à taux préférentiel.

Par ailleurs, on peut également craindre que la volonté de concentrer l'investissement public dans le Pentagone, qui est explicitement annoncée dans le Plan régional de développement, ne soit pas rencontrée si un mécanisme spécifique d'encouragement n'est pas établi.

Le taux préférentiel est dès lors porté à nonante pour cent pour les projets introduits par les communes les plus défavorisées lorsqu'elles en font la demande expresse et, d'une manière systématique, pour tous les investissements réalisés dans le Pentagone.

Pour déterminer quelles communes peuvent recourir au taux de nonante pour cent, on considère, à partir du même point de vue que celui qui prévaut pour répartir la dotation triennale d'investissement, que la dotation générale aux communes est un indicateur pertinent de leur capacité financière. Une valeur moyenne a été établie, au moyen de la dotation générale par habitant. Toutes les communes qui bénéficient d'une dotation générale par habitant supérieure à la moyenne peuvent bénéficier de la majoration du taux préférentiel.

Artikel 28

Dit artikel bepaalt de subsidiepercentages die toegepast worden op de investeringen opgenomen in de driejarige investeringsprogramma's.

Deze percentages werden sterk vereenvoudigd.

Een basispercentage wordt op dertig percent vastgelegd voor de studies en subsidieerbare werken.

Dit percentage wordt opgetrokken tot zestig percent wanneer de projecten de prioriteiten uitvoeren van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan en dit om deze soort van investeringen aan te moedigen. Het voorkeurspercentage van zestig percent geldt voor alle begunstigen.

Het is belangrijk dat alle gemeenten actief betrokken kunnen zijn bij de uitvoering van de prioriteiten van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan, ongeacht hun financiële draagvlak.

Welnu, een percentage van zestig percent laat nog een saldo over van veertig percent ten laste van de gemeentelijke uitgaven.

Men weet dat de prioriteiten van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan wat de in de ordonnantie bedoelde investeringen betreft overwegend gelegen zijn binnen de Vijfhoek en de eerste kroon. Er kan derhalve gevreesd worden dat de meest kansarme gemeenten, die zich ook op dit stedelijk grondgebied bevinden, er niet in zullen slagen het volledige deel van hun aandeel in de driejarige investeringsdotatie op te gebruiken, zelfs als ze slechts investeringen tegen een bevoorrecht percentage uitvoeren.

Anderzijds kan men eveneens vrezen dat de wil om de openbare investeringen te concentreren binnen de Vijfhoek, die expliciet wordt aangekondigd in het Gewestelijk Ontwikkelingsplan, niet gerealiseerd kan worden als er geen specifiek aanmoedigingsmechanisme wordt ingevoerd.

Het voorkeurspercentage wordt daarom nog verder opgetrokken tot negentig percent voor de projecten ingediend door de meest kansarme gemeenten wanneer ze er uitdrukkelijk om vragen, en systematisch voor al de investeringen die in de Vijfhoek worden gerealiseerd.

Om te bepalen welke de gemeenten zijn die recht hebben op een tussenkomst ten belope van negentig procent, gaat men uit van dezelfde redenering als deze waarop de verdeling van de driejarige investeringsdotatie steunt en beschouwt men de algemene dotatie aan de gemeenten als een degelijke indicator van hun financiële draagvlak. Er werd een gemiddelde waarde vastgesteld op basis van de algemene dotatie per inwoner. Alle gemeenten die een algemene dotatie per inwoner krijgen die boven deze gemiddelde waarde ligt, kunnen van dit verhoogde percentage genieten.

Le choix leur est cependant laissé de recourir à l'un ou l'autre des taux préférentiels, en fonction notamment de leur capacité d'investissement.

Les investissements subsidiés à l'un ou l'autre des taux préférentiels doivent, dans tous les cas, être repris dans la liste des priorités du Plan régional de développement arrêtée par le Gouvernement.

Article 29

Les projets subsidiés dans le cadre de la dotation triennale de développement voient leur taux fixé au cas par cas par le Gouvernement, dans la convention-exécution qui fixe les modalités particulières de collaboration entre la Région et les communes. Ce taux doit en effet pouvoir varier en fonction de la spécificité de chaque projet.

Si la subvention totale d'un projet est parfois nécessaire pour garantir une réalisation rapide lorsque la commune concernée ne dispose pas d'une capacité financière suffisante pour contribuer au financement du projet, celle-ci n'est pas forcément nécessaire lorsque la Région souhaite utiliser la dotation triennale de développement comme un incitant à entreprendre un certain type de travaux, cet incitant étant constitué par l'apport de subventions supplémentaires en complément de la quote-part de la dotation triennale d'investissement perçue par la commune considérée.

Il faut également évoquer le cas spécifique de projets qui, comme Les Chemins de la Ville, sont co-financés dans le cadre de l'accord de coopération conclu entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale, relatif à certaines initiatives destinées à promouvoir le rôle international et la fonction de capitale de Bruxelles et qui connaissent des modalités diverses de financement dans le chef de l'Etat fédéral.

Article 30

Actuellement, le montant pris en compte pour le calcul du subside résulte d'une appréciation de l'administration réalisée au cas par cas et qui repose sur l'application de plusieurs circulaires mais également sur une interprétation non formalisée.

La volonté est ici de clarifier la situation et de permettre à un demandeur de planifier correctement la dépense qui lui incombera, dès lors qu'il inscrit un investissement dans son programme triennal.

Le Gouvernement arrête une liste exhaustive de ce qui n'est pas subsidiable. Il s'agit essentiellement d'exclure tout ce qui concerne les dépenses d'entretien et de main-

Ze kunnen echter zelf kiezen voor één der verhoogde percentages, in functie onder meer van hun investeringscapaciteit.

De investeringen die gesubsidieerd worden ten belope van één der verhoogde percentages moeten, in elk geval, opgenomen zijn in de door de Regering vastgestelde prioriteitenlijst van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan.

Artikel 29

Voor de projecten die gesubsidieerd worden in het raam van de driejarige ontwikkelingsdotatie wordt het percentage geval per geval vastgesteld door de Regering, in de uitvoeringsovereenkomst waarin de bijzondere modaliteiten van de samenwerking tussen het Gewest en de gemeenten vastgesteld worden. Dit percentage moet inderdaad kunnen variëren naar gelang van de specifieke aard van elk project.

De volledige subsidiëring van een project blijkt soms noodzakelijk voor het waarborgen van een snelle uitvoering, indien de betrokken gemeente niet over een voldoende financieel draagvlak beschikt om bij te dragen in de financiering van het project, maar dergelijke volledige subsidiëring is niet noodzakelijkerwijze vereist als het Gewest de driejarige ontwikkelingsdotatie wenst te gebruiken als aanmoediging tot het uitvoeren van een bepaald type van werken, daar deze aanmoediging bestaat uit de inbreng van bijkomende subsidies, als aanvulling van het aandeel van de driejarige investeringsdotatie dat door de betrokken gemeente wordt ontvangen.

Hier dient men ook te denken aan de specifieke projecten, zoals bijvoorbeeld De Stadswandelingen, waarvoor er een beroep kan gedaan worden op co-financiering in het raam van het Samenwerkingsakkoord Federale Staat - Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake initiatieven ter bevordering van de internationale rol en de hoofdstadfunctie van Brussel en waarvoor er diverse financieringsmodaliteiten werden uitgewerkt door de Federale Staat.

Artikel 30

Tot nu toe is het bedrag dat in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de subsidie het resultaat van een beoordeling door de administratie, die geval per geval verricht wordt en die steunt op de toepassing van meerdere omzendbrieven, maar eveneens op een niet geformaliseerde interpretatie.

Met dit artikel wordt duidelijkheid geschapen en wordt de aanvrager in staat gesteld om de uitgaven die nog ten zijne laste zullen vallen, correct te plannen, want hij moet deze investering in zijn driejarig programma kunnen opnemen.

De Regering stelt een uitvoerige lijst vast van al hetgeen niet subsidieerbaar is. Het gaat er hoofdzakelijk om alles wat betrekking heeft op onderhoudsuitgaven, op uitgaven

tenance, les dépenses de mobilier, lorsque celui-ci n'est pas immeuble par destination, et les frais de raccordement aux réseaux.

Il est également prévu que le montant sur lequel est calculé le subside ne comprend pas les montants que le bénéficiaire perçoit à quelque titre que ce soit, soit dans le cadre d'un financement octroyé par une instance publique (subsidies européens, travaux pris en charge par l'Etat fédéral dans le cadre de l'accord de coopération conclu entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale, relatif à certaines initiatives destinées à promouvoir le rôle international et la fonction de capitale de Bruxelles, par exemple) soit dans le cadre d'opérations de sponsoring ou de mécénat. Cette disposition ne vise pas les subsides perçus en vertu de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier et de ses arrêtés d'application et les subsides perçus en vertu de l'ordonnance du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers. En effet, conformément à l'article 20, dans ces deux cas, c'est le montant total des travaux subsidiés en vertu de ces ordonnances qui est déduit du montant sur lequel est calculé le subside, et pas seulement le subside lui-même.

Le Gouvernement est habilité à fixer un montant maximum à prendre en compte dans le cadre du subside, et ce par catégorie de travaux ou d'études.

Cette disposition règle le problème fréquemment posé par des travaux dont le coût dépasse de manière significative la moyenne habituelle de coût de travaux comparables et qui actuellement ne sont pas totalement pris en compte pour le calcul du subside, sur base d'une décision unilatérale de l'autorité subsidiante.

Il ne s'agit pas d'empêcher un demandeur de fixer un niveau qualitatif particulièrement élevé pour certains travaux lorsqu'il l'estime nécessaire, mais il s'agit de décourager les excès qui pourraient survenir, particulièrement lorsque le demandeur sollicite un subside à un taux élevé et ne supporte que peu les conséquences financières de ses choix.

La subsidiation d'acquisitions d'oeuvres d'art et celle des études requièrent les mêmes mécanismes de maîtrise des coûts subsidiés.

Il a été donné suite à la demande du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale de voir subsidiés les montants dus par les entreprises aux centres de recherche collective, et ce, quel que soit le secteur d'activités.

Article 31

Le calcul du subside se fait sur base de l'offre approuvée, son caractère forfaitaire est maintenu.

voor meubilair (uitgenomen als het onroerend door zijn bestemming is) en op de uitgaven voor aansluitingen op netwerken, uit te sluiten.

Ook wordt voorzien dat het bedrag dat aangewend wordt voor de berekening van de subsidie het volgende niet mag omvatten: de bedragen die de begunstigde ten welken titel ook ontvangt, hetzij in het raam van een financiering toegekend door een overheidsinstantie (Europese subsidie, werken ten laste van de Federale Staat in het raam van het Samenwerkingsakkoord Federale Staat - Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake initiatieven ter bevordering van de internationale rol en de hoofdstadfunctie van Brussel, bijvoorbeeld), hetzij in het raam van sponsoring of mecenaat. Met deze bepaling worden niet bedoeld: de subsidies ontvangen uit hoofde van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake behoud van het onroerend erfgoed en haar uitvoeringsbesluiten of uit hoofde van de ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de herwaardering van de wijken. Overeenkomstig artikel 20 wordt inderdaad, in deze twee gevallen, het totale bedrag van de op basis van deze ordonnanties gesubsidieerde werken (en niet enkel de subsidie zelf) afgetrokken van het bedrag waarop de subsidie zal berekend worden.

De Regering wordt gemachtigd om een maximumbedrag vast te stellen als basis voor de berekening van de subsidie, per categorie van werken of studies.

Door deze bepaling wordt het dikwijls voorkomende probleem geregeld dat gesteld wordt door werken waarvan de kostprijs op betekenisvolle wijze het normale gemiddelde van de kostprijs van vergelijkbare werken overschrijdt en die tot nu niet volledig in aanmerking worden genomen voor de berekening van de subsidie, op basis van een eenzijdige beslissing van de subsidiërende overheid.

Het gaat er hier niet om te verhinderen dat de aanvrager, indien hij dit nodig acht, een bijzonder hoogstaand kwalitatief niveau zou nastreven voor bepaalde werken, maar wel om overdrijvingen te ontmoedigen, in het bijzonder indien de aanvrager een subsidie aan een hoog percentage aanvraagt en daardoor de financiële gevolgen van zijn keuzes maar heel gedeeltelijk zelf zou moeten dragen.

De subsidiëring van de verwerving van kunstwerken en van studies vereist dezelfde beheersingsmechanismen van de subsidiëerbare uitgaven.

Er werd gevolg gegeven aan de vraag van de Sociale en Economische Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de bedragen te subsidiëren die door de bedrijven verschuldigd zijn aan de centra voor collectief onderzoek en dit voor om het even welke activiteitensector.

Artikel 31

De berekening van de subsidie wordt op basis van de goedgekeurde offerte verricht, de forfaitaire aard ervan blijft behouden.

Une habilitation est cependant donnée au Gouvernement pour arrêter des modalités de calcul du subside lorsque l'investissement porte sur des travaux imprévisibles. Il s'agit de permettre dans le calcul du subside la prise en compte de travaux dont l'exécution est nécessaire pour garantir la pérennité de l'investissement principal, qui sont découverts en cours de chantier et qui alourdissent de manière significative le budget du bénéficiaire.

Article 32

L'ensemble des dispositions qui régissent actuellement l'octroi des subsides dans les matières visées par l'ordonnance sont abrogées.

La liquidation des subsides relatifs à des projets dont le subside a fait l'objet d'un engagement budgétaire par la Région et donc d'une promesse ferme, peut intervenir pendant une période de cinq ans, à dater de l'entrée en vigueur de l'ordonnance.

Au delà de cette période, le bénéficiaire perd le droit de recouvrer sa créance.

D'un point de vue budgétaire, la liquidation de l'encours en matière de subsides devrait être effective, pour l'ensemble des allocations de base, à la fin de l'exercice budgétaire 2000.

Deux années supplémentaires sont donc prévues au delà de cette prévision, pour faire face aux situations particulières. On pense à des dossiers pour lesquels le bénéficiaire se trouve dans l'impossibilité de produire les pièces justificatives requises pour la liquidation du subside.

Article 33

Les dispositions transitoires sont réglées de manière à permettre la continuité du traitement des dossiers déjà introduits par les demandeurs.

Le § 1er précise que les demandeurs peuvent inscrire à leur programme triennal d'investissement des projets qui ont déjà été introduits à l'administration régionale en vue de l'obtention d'une promesse de principe de subside, sur base de la législation actuelle.

Trois cas se présentent:

1° le projet de mise en concurrence du marché en vue de l'obtention de la promesse de principe de subside a été transmis à l'administration régionale avant l'entrée en vigueur de l'ordonnance;

De Regering wordt echter wel gemachtigd om de berekeningsmodaliteiten van de subsidie vast te stellen indien de investering betrekking heeft op onvoorzienbare werken. Daardoor wordt het mogelijk om bij de berekening van de subsidie rekening te houden met werken waarvan de noodzaak pas blijkt tijdens de uitvoering van de werf en die noodzakelijk zijn voor het verzekeren van de doeltreffendheid van de hoofdinvestering en die de uitgaven van de aanvrager op betekenisvolle wijze zou verzwaren.

Artikel 32

Al de bepalingen die de toekenning van subsidies thans regelen in de aangelegenheden bedoeld bij deze ordonnantie worden opgeheven.

De uitbetaling van de subsidies die betrekking hebben op projecten waarvoor de subsidie reeds door het Gewest in de begroting werd vastgelegd en waarvoor er dus reeds een vaste toezegging werd gegeven, kan nog uitgevoerd worden gedurende vijf jaar, te rekenen vanaf het in werking treden van deze ordonnantie.

Na afloop van deze termijn vervalt het recht voor de begunstigde om zijn schuldvordering terug te vorderen.

Budgettair bekeken zou de uitbetaling van de toegezegde subsidies, voor alle basisallocaties, effectief moeten kunnen verwezenlijkt worden tegen het einde van het begrotingsjaar 2000.

Om buitengewone gevallen te kunnen opvangen werden er nog twee bijkomende jaren toegevoegd. Bijvoorbeeld voor dossiers waarvoor de begunstigde zich in de onmogelijkheid bevindt om de bewijsstukken die vereist zijn voor de uitbetaling van de subsidie voor te leggen.

Artikel 33

De overgangsbepalingen zorgen voor continuïteit in de behandeling van de reeds ingediende dossiers.

In de eerste paragraaf wordt nader bepaald dat de aanvragers projecten kunnen opnemen in hun driejarig investeringsprogramma die op basis van de nu nog geldende wetgeving ingediend werden bij de gewestelijke administratie met het oog op het verkrijgen van een principiële subsidietoezegging.

Er kunnen zich drie verschillende gevallen voordoen :

1° de ontwerp-tekst voor het in mededinging stellen van de overheidsopdracht werd, met het oog op het verkrijgen van de principiële subsidietoezegging, aan de gewestelijke administratie overgemaakt vóór het in werking treden van de ordonnantie;

2° le projet a fait l'objet d'une promesse de principe de subside; mais les documents relatifs à la désignation de l'adjudicataire du marché n'ont pas été transmis à l'administration régionale en vue de l'obtention d'une promesse ferme de subside avant l'entrée en vigueur de l'ordonnance, et ceci que la procédure de mise en concurrence ait été lancée ou non;

3° le projet a fait l'objet d'une promesse de principe de subside; la procédure de mise en concurrence du marché a été lancée et a abouti à une proposition de désignation de l'adjudicataire; les documents relatifs à cette désignation ont été transmis à l'administration régionale en vue de l'obtention d'une promesse ferme de subside, et ce, avant l'entrée en vigueur de l'ordonnance.

Dans les trois cas, on considère que l'inscription d'un projet dans son programme triennal d'investissement manifeste la volonté du demandeur de poursuivre dans le nouveau dispositif législatif un projet lancé sous la législation antérieure. Les projets qui ne sont pas inscrits dans le programme triennal du demandeur seront considérés comme abandonnés par celui-ci.

Les mêmes délais que ceux prévus à l'article 24 régissent le délai imposé pour la réalisation de la phase suivante de la procédure d'octroi du subside, qu'il s'agisse d'un délai imposable au demandeur (dépôt à l'administration régionale de l'analyse des offres et de la désignation de l'adjudicataire) ou d'un délai imposable à la Région (délivrance d'un accord de principe d'octroi de subside, octroi du subside).

Dès que cette première étape de procédure est réalisée, le dossier est soumis aux conditions de procédure de la présente ordonnance.

En ce qui concerne la recevabilité des projets subsidiables, le § 2 précise que les demandes de promesses de principe de subside introduites avant l'entrée en vigueur de l'ordonnance, qui sont recevables en vertu de la législation actuelle sont considérés comme recevables, même si elles ne remplissent pas les conditions visées à l'article 22 § 1er, à charge pour le demandeur de remplir ces conditions avant le dépôt de sa demande d'octroi de subside.

Cette disposition s'applique que le demandeur ait reçu ou non une promesse de principe de subside (premier et deuxième cas); en revanche, ces conditions de recevabilité ne s'appliquent pas si le demandeur a introduit le dossier de désignation de l'adjudicataire à l'appui d'une demande de promesse ferme de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance (troisième cas).

2° het project kreeg reeds de principiële subsidiatoezegging, maar de documenten betreffende de aanduiding van de aannemer van de overheidsopdracht werden, met het oog op het verkrijgen van de vaste subsidiatoezegging, niet aan de gewestelijke administratie vóór het in werking treden van de ordonnantie, dit afgezien van het feit of de mededingingsprocedure al of niet reeds opgestart werd;

3° het project kreeg reeds de principiële subsidiatoezegging en de mededingingsprocedure werd reeds opgestart en heeft geleid tot een voorstel voor de aanwijzing van de aannemer; de documenten met betrekking tot deze aanwijzing werden, met het oog op het verkrijgen van de vaste subsidiatoezegging aan de gewestelijke administratie overgemaakt vóór het in werking treden van de ordonnantie.

In de drie gevallen wordt aangenomen dat de opname van het project in het driejarig investeringsprogramma blijkt geeft van de wil van de aanvrager om onder de nieuwe wettelijke regeling verder te werken aan het project dat onder de nu nog geldende regeling werd opgestart. De projecten die niet opgenomen zijn in het driejarig investeringsprogramma van de aanvrager zullen beschouwd worden als zijnde opgegeven door deze aanvrager.

De termijnen opgelegd voor de verwezenlijking van de volgende fase in de toekenningsprocedure van de subsidie zijn dezelfde als deze bepaald in artikel 24, zowel voor de termijn opgelegd aan de aanvrager (indiëning bij de gewestelijke administratie van de analyse van de offertes en van de aanwijzing van de aannemer) als voor de termijn opgelegd aan het Gewest (afleveren van een principiële instemming voor het toekennen van de subsidie, toekenning van de subsidie).

Van zodra deze eerste fase van de procedure werd verwezenlijkt, valt het dossier onder de procedurevoorwaarden van deze ordonnantie.

Voor wat de ontvankelijkheid betreft van de subsidieerbare projecten, wordt er in de tweede paragraaf nader bepaald dat de aanvragen om principiële subsidiatoezegging die ingediend werden vóór het in werking treden van deze ordonnantie als ontvankelijk beschouwd worden indien ze onder de nu nog geldende wetgeving ontvankelijk zijn, zelfs als ze niet voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 22, § 1, wel moet de aanvrager er dan voor zorgen dat hij deze voorwaarden vervult vóór de indiëning van zijn subsidieaanvraag.

Deze bepaling wordt toegepast los van het feit dat de aanvrager al dan niet een principiële subsidiatoezegging heeft gekregen (eerste en tweede geval); deze ontvankelijkheidsvoorwaarden gelden niet indien de aanvrager het dossier voor de aanwijzing van de aannemer, ter staving van zijn aanvraag om vaste subsidiatoezegging, nog vóór het in werking treden van deze ordonnantie ingediend heeft (derde geval).

En ce qui concerne le calcul du subside, qu'il s'agisse de la délivrance d'un accord de principe (premier cas) ou de l'octroi du subside (deuxième et troisième cas), le §3 précise que le montant du subside est calculé en vertu des dispositions de l'ordonnance.

Article 34

Cet article vise l'adaptation des délais liés à la mise en oeuvre de l'ordonnance à l'occasion du premier triennat, qu'il s'agisse du dépôt des programmes triennaux auprès des communes, ou de la communication de la part de la dotation triennale dévolue à chaque commune.

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Charles PICQUÉ

Voor wat de berekening van de subsidie betreft, wordt er in de derde paragraaf nader bepaald dat het bedrag van de subsidie berekend wordt zoals bepaald in deze ordonnantie, zowel bij de aflevering van de principiële instemming (eerste geval) als bij de toekenning van de subsidie (tweede en derde geval).

Artikel 34

Dit artikel beoogt de aanpassing van de termijnen die verband houden met de uitvoering van de ordonnantie bij de eerste driejarige periode, zowel voor de indiening van de driejarige programma's bij de gemeenten als voor de kennisgeving van het aandeel van iedere gemeente in de driejarige dotatie .

De Minister-Voorzitter bevoegd voor de Plaatselijke Besturen, Werkgelegenheid, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUÉ

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

**soumis à l'avis
du Conseil d'Etat**

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

**relative à l'octroi de subsides
destinés à encourager la réalisation d'investissements
d'intérêt public**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale qui a les Pouvoirs locaux dans ses attributions,

ARRÊTE :

Le Ministre-Président qui a les Pouvoirs locaux dans ses attributions est chargé de présenter au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

**CHAPITRE IER
Généralités***Article 1er*

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Le Gouvernement alloue et répartit, conformément aux dispositions de la présente ordonnance, des subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

Article 3

Pour l'application de la présente ordonnance, il y a lieu d'entendre par :

- 1° triennat : chaque période de trois ans dont la première commence le 1er janvier de l'année de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance;
- 2° plan régional : le plan régional de développement pris en exécution des articles 16 à 24 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme;
- 3° dotation générale : la dotation générale aux communes visée dans l'ordonnance du 10 mars 1994 fixant les règles de répartition de la dotation générale aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale;
- 4° Pentagone : le territoire de la Ville de Bruxelles circonscrit par les boulevards constituant la petite ceinture.

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

**onderworpen aan het advies
van de Raad van State**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

**betreffende de toekenning van subsidies
om investeringen van openbaar nut
aan te moedigen**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd voor Plaatselijke besturen,

BESLUIT :

De Minister-Voorzitter bevoegd voor Plaatselijke besturen wordt belast met de voorlegging aan de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, van de ontwerp-ordonnantie met de volgende inhoud :

**HOOFDSTUK I
Algemene bepalingen***Artikel 1*

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie gaat de Regering over tot de toewijzing en de verdeling van subsidies, bestemd voor de aanmoediging van investeringen van openbaar nut op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 3

Voor de toepassing van deze ordonnantie verstaat men onder :

- 1° driejarige periode : elke periode van drie jaar waarvan de eerste aanvangt op 1 januari van het jaar waarin deze ordonnantie van kracht wordt;
- 2° gewestelijk plan : het Gewestelijk Ontwikkelingsplan genomen in uitvoering van de artikelen 16 tot 24 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw;
- 3° algemene dotatie : de algemene dotatie aan de gemeenten bedoeld in de ordonnantie van 10 maart 1994 tot vaststelling van de regels voor de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- 4° Vijfhoek : het grondgebied van de stad Brussel afgebakend door de lanen die de kleine ring vormen.

Article 4

En ce qui concerne les délais qui sont impartis au Gouvernement et aux demandeurs ou bénéficiaires de subsides, les règles suivantes sont d'application :

- 1° le point de départ du délai est le lendemain du jour de la réception des documents;
- 2° le jour de l'échéance est compté dans le délai.

Lorsque le jour de l'échéance est un samedi, un dimanche ou un jour férié, l'échéance est reportée au jour ouvrable suivant. On entend par jours fériés, les jours suivants : le 1er janvier, le lundi de Pâques, le 1er mai, l'Ascension, le lundi de Pentecôte, le 21 juillet, le 15 août, les 1er, 2, 11 et 15 novembre, les 25 et 26 décembre, ainsi que les jours déterminés par ordonnance ou par arrêté du Gouvernement.

L'envoi des actes par les demandeurs, les bénéficiaires et par le Gouvernement se fait soit par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception, soit par porteur, étant entendu que, dans ce dernier cas, la remise de l'acte a lieu moyennant la délivrance d'un récépissé.

Article 5

Peuvent bénéficier des subsides accordés en vertu de la présente ordonnance :

- 1° les communes;
- 2° les intercommunales;
- 3° les centres publics d'aide sociale;
- 4° les fabriques d'église et consistoires;
- 5° les organes d'administration des autres cultes reconnus;
- 6° les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque;
- 7° les personnes de droit public désignées à cet effet par le Gouvernement.

CHAPITRE II
Dispositions budgétaires

Article 6

La première année de chaque triennat, des crédits d'engagement sont prévus au budget régional en vue d'allouer des subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public par les communes, centres publics d'aide sociale et fabriques d'église et consistoires. Septante pour cent de ces crédits sont destinés à la dotation triennale d'investissement définie au chapitre V. Trente pour cent de ces crédits sont destinés à la dotation triennale de développement définie au chapitre VI.

Chaque année, un tiers du montant visé à l'alinéa premier est inscrit sous la forme de crédits d'ordonnement au budget régional et liquidé au profit du service régional de financement des investissements communaux visé au chapitre III.

Article 7

§ 1er. - Les subsides octroyés aux communes, centres publics d'aide sociale, fabriques d'église et consistoires sont alloués dans les limites de la dotation triennale d'investissement définie au chapitre V.

Artikel 4

Wat de termijnen betreft die aan de Regering of de aanvragers of ontvangers van een subsidie worden toegewezen, zijn de volgende regels van toepassing :

- 1° de termijn begint te lopen vanaf de dag volgend op die waarop de documenten ontvangen worden;
- 2° de vervalddag is in de termijn begrepen.

Wanneer de vervalddag een zaterdag, een zondag of een feestdag is, wordt de vervalddag uitgesteld tot de volgende werkdag. Onder feestdagen verstaat men de volgende dagen : 1 januari, Paasmaandag, 1 mei, Hemelvaartdag, Pinkstermaandag, 21 juli, 15 augustus, 1, 2, 11 en 15 november, 25 en 26 december, alsmede de bij ordonnantie of besluit van de Regering bepaalde dagen.

De akten van de aanvragers, de begunstigen en van de Regering worden verstuurd hetzij bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, hetzij per drager, met dien verstande dat de akte in dit laatste geval overhandigd wordt tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

Artikel 5

Kunnen in aanmerking komen voor de subsidies toegekend krachtens deze ordonnantie:

- 1° de gemeenten;
- 2° de intercommunales;
- 3° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 4° de kerkfabrieken en consistories;
- 5° de administratieve organen van de andere erkende erediensten;
- 6° de rechtspersonen die de onroerende goederen beheren noodzakelijk voor het uitoefenen van de lekenmoraal;
- 7° de publiekrechtelijke rechtspersonen die hiertoe worden aangewezen door de Regering.

HOOFDSTUK II
Begrotingsbepalingen

Artikel 6

Het eerste jaar van elke driejarige periode worden vastleggingskredieten voorzien in de Gewestbegroting om subsidies toe te kennen om de investeringen van openbaar nut aan te moedigen door de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en door de kerkfabrieken en consistories. Van deze kredieten is zeventig procent bestemd voor de driejarige investeringsdotatie bepaald in hoofdstuk V. Dertig procent van deze kredieten is bestemd voor de driejarige ontwikkelingsdotatie bepaald in hoofdstuk VI.

Elk jaar wordt een derde van het bedrag bedoeld in het eerste lid opgenomen als ordonnanceringskredieten in de Gewestbegroting en uitbetaald ten gunste van de gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen bedoeld in hoofdstuk III.

Artikel 7

§ 1. - De subsidies toegekend aan de gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, kerkfabrieken en consistories worden toegekend binnen de perken van de driejarige investeringsdotatie bepaald in hoofdstuk V.

Des subsides spécifiques peuvent être alloués aux communes dans les limites de la dotation triennale de développement définie au chapitre VI.

§ 2. - Les subsides octroyés aux intercommunales, aux organes d'administration des cultes reconnus non visés au paragraphe premier, aux personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et aux personnes de droit public désignées par le Gouvernement, sont alloués par le Gouvernement dans les limites des crédits disponibles à cette fin.

CHAPITRE III Le service régional de financement des investissements communaux

Article 8

Il est créé un service régional de financement des investissements communaux, ci-après dénommé "le service". Ce service constitue un service de l'Etat à gestion séparée au sens de l'article 140 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991 et est placé sous l'autorité du Ministre qui a les pouvoirs locaux dans ses attributions.

Le service liquide aux communes les dotations triennales d'investissement et de développement.

Il dispose des ressources suivantes :

- 1° la dotation triennale d'investissement;
- 2° la dotation triennale de développement;
- 3° les remboursements dûs en vertu de l'article 20 par les communes, les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires.

Les dépenses du service sont constituées par la liquidation des subsides alloués dans le cadre des dotations triennales d'investissement et de développement aux communes, aux centres publics d'aide sociale et aux fabriques d'église et consistoires

CHAPITRE IV Le programme triennal d'investissement

Article 9

Toute demande de subsides est subordonnée à l'élaboration d'un programme triennal d'investissement. Ce programme peut être modifié par le demandeur de subsides en cours de triennat. Seuls des projets inscrits dans le programme triennal d'investissement sont susceptibles d'être subsidiés.

Article 10

Le programme triennal d'investissement est établi sur un formulaire conforme au modèle fixé par le Gouvernement. Il comprend au minimum les éléments suivants :

- 1° une liste des investissements envisagés dans le cadre de la dotation triennale d'investissement;
- 2° une liste des investissements envisagés dans le cadre de la dotation triennale de développement;
- 3° une description de l'objet des investissements;
- 4° une estimation des dépenses pour chaque investissement;

Specifieke subsidies kunnen worden toegekend aan de gemeenten binnen de perken van de driejarige ontwikkelingsdotatie bepaald in hoofdstuk VI.

§ 2. - De subsidies voor de intercommunales, voor de bestuursorganen van erkende erediensten niet bedoeld in § 1, voor rechtspersonen die de onroerende goederen beheren noodzakelijk voor het uitoefenen van de lekenmoraal en voor publiekrechtelijke rechtspersonen die door de Regering worden aangewezen, worden door de Regering toegekend binnen de perken van de kredieten die daartoe beschikbaar zijn.

HOOFDSTUK III De gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen

Artikel 8

Er wordt een gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen opgericht, hierna "de dienst" genoemd. Deze dienst is een Staatsdienst met afzonderlijk beheer in de zin van artikel 140 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, samengeordend op 17 juli 1991 en wordt onder het gezag geplaatst van de Minister bevoegd voor Plaatselijke besturen.

De dienst betaalt aan de gemeenten de driejarige investeringsdotatie en de ontwikkelingsdotatie uit.

Hij beschikt over de volgende financiële middelen :

- 1° de driejarige investeringsdotatie;
- 2° de driejarige ontwikkelingsdotatie;
- 3° de terugbetalingen die krachtens artikel 20 verschuldigd zijn door de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories.

De uitgaven van de dienst bestaan uit de uitbetaling van de subsidies toegekend in het kader van de driejarige investerings- en ontwikkelingsdotaties aan de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories

HOOFDSTUK IV Het driejarig investeringsprogramma

Artikel 9

Elke subsidieaanvraag wordt afhankelijk gesteld van de opstelling van een driejarig investeringsprogramma. Dit programma kan door de aanvrager binnen de driejarige periode worden gewijzigd. Enkel projecten ingeschreven in het driejarig investeringsprogramma komen in aanmerking voor een subsidie.

Artikel 10

Het driejarig investeringsprogramma wordt opgesteld op een formulier overeenkomstig het door de Regering bepaalde voorbeeld. Het bevat ten minste de volgende elementen :

- 1° een lijst van de geplande investeringen in het kader van de driejarige investeringsdotatie;
- 2° een lijst van de geplande investeringen in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie;
- 3° een beschrijving van het doel van de investeringen;
- 4° een raming van de uitgaven voor elke investering;

5° le taux du subside demandé;

6° l'indication des moyens de financement de la partie non subsidiée de l'investissement.

Article 11

§ 1er. - Les communes transmettent au Gouvernement leur programme triennal d'investissement au plus tard à la date à laquelle elles introduisent leur première demande de subside. Ce programme est élaboré en tenant compte de la quote-part de la dotation triennale d'investissement qui leur est attribuée en application du chapitre V, et reprend l'ensemble des investissements subsidiés envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

Le programme triennal d'investissement des communes comprend, parmi les investissements contenus dans les programmes triennaux d'investissements transmis par les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires, ceux que les communes prennent en considération.

§ 2. - Les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires transmettent leur programme triennal d'investissement à la commune dont ils relèvent au cours du trimestre précédant le début de chaque triennat. Ce programme reprend l'ensemble des investissements subsidiés envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

§ 3. - Les intercommunales, les organes d'administration des cultes reconnus non visés au § 2, les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et les personnes de droit public désignées par le Gouvernement transmettent au Gouvernement leur programme triennal d'investissement au moins cent quatre-vingt jours avant l'introduction de la première demande de subside repris dans le programme triennal d'investissement. Ce programme reprend l'ensemble des investissements subsidiés envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

Article 12

Le Gouvernement prend acte des programmes triennaux d'investissement et de leurs éventuelles modifications dans les trente jours de leur réception.

Dans ce délai, il peut demander des compléments d'informations et émettre des observations quant à leur conformité avec les dispositions prévues par la présente ordonnance, ses arrêtés d'application et toute autre disposition réglementaire applicable.

CHAPITRE V La dotation triennale d'investissement

Article 13

Une quote-part de la dotation triennale d'investissement est allouée à chaque commune.

Les subsides relatifs aux programmes triennaux d'investissement des centres publics d'aide sociale, des fabriques d'église et des consistoires pris en considération par les communes dont ils relèvent, sont imputés sur la dotation triennale d'investissement de celles-ci. Ces subsides sont liquidés à la commune qui rétrocède le montant au bénéficiaire.

Le Gouvernement notifie aux communes le montant de leur quote-part dans la dotation triennale d'investissement avant le début de chaque triennat.

5° het gevraagde subsidiëringspercentage;

6° de vermelding van de financieringsmiddelen voor het niet-gesubsidieerde deel van de investering.

Artikel 11

§ 1. - De gemeenten sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering ten laatste op de datum waarop ze hun eerste subsidieaanvraag indienen. Dit programma wordt uitgewerkt rekening houdend met het aandeel van de driejarige ontwikkelingsdotatie met toepassing van hoofdstuk V en vermeldt het geheel van de subsidieerbare investeringen gepland tot het einde van de betrokken driejarige periode.

Het driejarig investeringsprogramma van de gemeenten bevat de door de gemeenten in aanmerking genomen investeringen opgenomen in de driejarige investeringsprogramma's overgemaakt door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en door de kerkfabrieken en consistories.

§ 2. - De openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories sturen driejarig investeringsprogramma naar de gemeente waarvan ze afhangen in de loop van het trimester dat het begin van elke driejarige periode voorafgaat. Dit programma omvat het geheel van de subsidieerbare investeringen die gepland zijn tot het einde van de betrokken driejarige periode.

§ 3. - De intercommunales, de administratieve organen van de erkende erediensdiensten die niet bedoeld worden in § 2, de rechtspersonen die onroerende goederen beheren noodzakelijk voor de uitoefening van de lekenmoraal en de publiekrechtelijke rechtspersonen aangewezen door de Regering sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering ten minste honderdtachtig dagen vóór de indiening van de eerste subsidieaanvraag opgenomen in het driejarig investeringsprogramma. Dit programma bevat het geheel van de subsidieerbare investeringen tot het einde van de betrokken driejarige periode.

Artikel 12

De Regering neemt akte van de driejarige investeringsplannen en van hun eventuele wijzigingen binnen dertig dagen na hun ontvangst.

Binnen deze termijn kan de Regering aanvullende informatie vragen en opmerkingen maken betreffende hun overeenstemming met de bepalingen voorzien door deze ordonnantie, haar toepassingsbesluiten en alle andere toepasselijke reglementaire bepalingen.

HOOFDSTUK V De driejarige investeringsdotatie

Artikel 13

Aan elke gemeente wordt een deel van de driejarige investeringsdotatie toegekend.

De subsidies betreffende de driejarige investeringsprogramma's van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de consistories die in aanmerking genomen worden door de gemeenten waarvan ze afhangen worden geboekt op de driejarige investeringsdotatie van deze laatste. Deze subsidies worden uitbetaald aan de gemeente die het bedrag doorstort aan de aanvrager.

De Regering maakt aan de gemeenten het bedrag van hun aandeel in de driejarige investeringsdotatie bekend, vóór het begin van elke driejarige periode.

Article 14

La dotation triennale d'investissement est répartie entre les communes au prorata de la quote-part qu'elles obtiennent dans la dotation générale aux communes pour l'année qui précède l'entrée en vigueur de chaque triennat.

CHAPITRE VI

La dotation triennale de développement*Article 15*

Dans les limites de la dotation triennale de développement, le Gouvernement peut octroyer aux communes des subsides pour des projets d'intérêt régional, pour autant que ces projets soient repris dans une liste des priorités du plan régional arrêtée par le Gouvernement et qui porte sur les investissements visés au chapitre VII.

Les projets pouvant bénéficier de la dotation triennale de développement sont proposés aux communes par le Gouvernement. Les communes qui désirent exécuter ces projets les inscrivent dans leur programme triennal d'investissement.

Article 16

Les projets bénéficiant de la dotation triennale de développement font l'objet d'une étroite collaboration entre le Gouvernement et la commune bénéficiaire durant les différentes phases des études et travaux.

Le Gouvernement arrête les conditions générales de collaboration avec les communes susceptibles de bénéficier de la dotation triennale de développement.

CHAPITRE VII

Les investissements subsidiaires*Article 17*

Sont susceptibles de donner lieu à l'octroi de subsides, les investissements relatifs aux espaces publics, aux bâtiments et à l'assainissement.

En matière d'espaces publics, il s'agit :

1° en ce qui concerne la voirie :

- a) des créations de voirie prévues par le plan régional;
- b) de l'aménagement, du réaménagement, de l'amélioration de la voirie et du renouvellement du revêtement, pour autant que ce dernier implique un renouvellement des fondations et sous-fondations, en ce compris les soutènements indispensables;
- c) de la création, de l'aménagement, de l'amélioration ou de la restauration d'itinéraires cyclables et piétons;

2° en ce qui concerne l'équipement de la voirie :

- a) de l'établissement et de l'amélioration des installations d'éclairage public;
- b) de l'acquisition, du renouvellement et de l'installation de mobilier urbain, pour autant que celui-ci ne fasse pas l'objet d'une convention de concession;
- c) de la réalisation et du renouvellement de plantations;

Artikel 14

De driejarige investeringsdotatie wordt verdeeld tussen de gemeenten evenredig met hun aandeel van de algemene dotatie aan de gemeenten voor het jaar dat de inwerkingtreding van elke driejarige periode voorafgaat.

HOOFDSTUK VI

De driejarige ontwikkelingsdotatie*Artikel 15*

Binnen de perken van de driejarige ontwikkelingsdotatie, kan de Regering aan de gemeenten subsidies toekennen voor projecten van gewestelijk belang, voor zover deze projecten opgenomen zijn in een lijst van de prioriteiten van het gewestelijk plan vastgelegd door de Regering en betrekking hebben op de investeringen bedoeld in hoofdstuk VII.

De projecten die in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie in aanmerking kunnen komen worden aan de gemeenten voorgesteld door de Regering. De gemeenten die deze projecten wensen uit te voeren, nemen ze in hun driejarig investeringsprogramma op.

Artikel 16

De projecten die in aanmerking komen voor een deel van de driejarige ontwikkelingsdotatie, maken het voorwerp uit van een nauwe samenwerking tussen de Regering en de begunstigde gemeente tijdens de verschillende fasen van de studies en de werken.

De Regering legt de algemene voorwaarden vast voor de samenwerking met de gemeenten die in aanmerking kunnen komen om de driejarige ontwikkelingsdotatie te ontvangen.

HOOFDSTUK VII

De subsidieerbare investeringen*Artikel 17*

De investeringen die krachtens deze ordonnantie in aanmerking komen voor subsidies, hebben betrekking op de openbare ruimten, de gebouwen en de gezondmaking.

Inzake openbare ruimten gaat het om :

1° de wegeninfrastructuur :

- a) de realisatie van wegen voorzien in het gewestelijk plan;
- b) de aanleg, de heraanleg, de verbetering van de wegenis en de vernieuwing van het wegdek, voor zover dit laatste een vernieuwing inhoudt van de funderingen en onderfunderingen, met inbegrip van de onmisbare steunen;
- c) de realisatie, de aanleg, de verbetering of de restauratie van fietspaden en trottoirs;

2° de uitrusting van de wegeninfrastructuur :

- a) het plaatsen en de verbetering van installaties voor openbare verlichting;
- b) de verwerving, de vernieuwing en de installatie van stadsmeubilair, voor zover hierover geen concessieovereenkomst bestaat;
- c) de realisatie en de vernieuwing van aanplantingen;

3° en ce qui concerne les espaces verts :

- a) de l'acquisition de terrains en vue de leur affectation en espace vert accessible au public, y compris les travaux d'aménagement que cette affectation requiert, pour autant que le terrain soit compris dans une aire de verdoisement prioritaire du plan régional ou que le plan régional prévoit la création d'espace vert à cet endroit;
- b) de l'aménagement et du réaménagement de terrains, en vue de leur affectation ou du maintien de leur affectation en espace vert accessible au public;
- c) de la réalisation et du renouvellement de plantations des espaces verts accessibles au public;

4° en ce qui concerne l'équipement des espaces verts :

- a) de l'établissement et de l'amélioration des installations d'éclairage;
- b) de l'acquisition, du renouvellement et de l'installation de mobilier urbain pour autant que celui-ci ne fasse pas l'objet d'une convention de concession;
- c) des installations d'égouttage;

5° de la mise en lumière de façades ou parties de façades de bâtiments classés, sauvegardés ou repris dans l'inventaire en application de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, pour autant que celles-ci soient visibles depuis l'espace public;

6° de l'acquisition et de l'installation d'oeuvres d'art sur les voiries communales ou dans les espaces verts accessibles au public.

En matière de bâtiments, il s'agit :

1° de la construction et de la rénovation des bâtiments en ce compris leur acquisition, que les communes et les Centres Publics d'Aide Sociale affectent ou vont affecter à un usage administratif;

2° de la construction et de la rénovation des bâtiments, en ce compris leur acquisition, affectés ou à affecter à l'exercice des cultes reconnus et de la morale laïque.

En matière d'assainissement, il s'agit de la création, du renouvellement et de la réfection des réseaux d'égouttage.

Les études nécessaires à la réalisation des investissements énumérés aux alinéas 2, 3 et 4 sont subsidiables.

Les travaux et études subsidiables en vertu d'une part de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier et de ses arrêtés d'application, d'autre part de l'ordonnance du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers ne sont pas subsidiables en vertu de la présente ordonnance.

CHAPITRE VIII L'octroi des subsides

Article 18

Le Gouvernement fixe la composition des dossiers de demandes de promesse de principe et de promesse ferme d'octroi de subside, la nature des pièces justificatives nécessaires à la liquidation du subside et la procédure d'octroi et de liquidation.

3° de groene ruimten :

- a) de de vererving van terreinen die zullen dienen als groene ruimte toegankelijk voor het publiek, met inbegrip van de aanlegwerken die deze bestemming vereist, voor zover het terrein gelegen is in een gebied voor prioritaire ingroening op het gewestelijk plan of voor zover het gewestelijk plan in de aanleg van een groene ruimte op deze plaats voorziet;
- b) de aanleg en heraanleg van terreinen die zullen worden bestemd of die verder zullen bestemd blijven als groene ruimte toegankelijk voor het publiek;
- c) de realisatie en de vernieuwing van aanplantingen van groene ruimten toegankelijk voor het publiek;

4° de uitrusting van groene ruimten :

- a) de installatie en de verbetering van verlichtingsinstallaties;
- b) de vererving, de vernieuwing en de installatie van stadsmeubilair, voor zover hierover geen concessieovereenkomst bestaat;
- c) het rioleringsnet;

5° het verlichten van gevels of van delen van gevels van beschermde, bewaarde of in de inventaris opgenomen gebouwen, met toepassing van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, voor zover deze gevels of delen van gevels zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte;

6° de vererving en de installatie van kunstwerken op de gemeentewegen en in de voor het publiek toegankelijke groene ruimten.

Inzake gebouwen gaat het om :

1° de oprichting en de renovatie van gebouwen, met inbegrip van hun vererving, waaraan de gemeenten of de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn een administratieve bestemming geven of zullen geven;

2° de oprichting en de renovatie van gebouwen, met inbegrip van hun vererving, bestemd voor het uitoefenen van erkende crediensten en de lekenmoraal.

Inzake sanering, gaat het om de creatie, de vernieuwing en de herstelling van het rioleringsnetwerk.

De studies die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de in lid 2, 3 en 4 opgesomde investeringen zijn subsidieerbaar.

De werken en studies die in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring uit hoofde van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed en van de uitvoeringsbesluiten van deze ordonnantie en uit hoofde van de ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de herwaardering van de wijken, zijn niet subsidieerbaar uit hoofde van deze ordonnantie

HOOFDSTUK VIII De toekenning van de subsidies

Artikel 18

De Regering stelt de samenstelling vast van de dossiers voor de aanvragen om principiële en om vaste subsidietoezeggingen evenals de aard van de vereiste verantwoordingsstukken voor de uitbetaling van de subsidie en de procedures voor de toekenning en de uitbetaling.

Article 19

Une demande de promesse de principe d'octroi de subside portant sur les investissements visés à l'article 17, est recevable pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

- 1° les investissements sont conformes aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;
- 2° les autorisations régionales préalables à l'exécution des travaux ont été obtenues;
- 3° le demandeur s'engage à assurer l'entretien et la gestion du bien subsidié. A cette fin, il dresse un programme d'entretien portant sur les cinq années qui suivent la réception définitive de l'ouvrage, indiquant les prévisions financières pour chaque exercice budgétaire;
- 4° si l'investissement porte sur un bâtiment visé à l'article 17, alinéa 3, le demandeur doit être propriétaire du bien sur lequel porte l'investissement. Il peut cependant n'en être propriétaire qu'au moment de la mise à disposition de l'ouvrage lorsque les travaux sont exécutés sur base d'un marché de promotion qui prévoit l'acquisition d'ouvrages dès leur mise à disposition moyennement paiement d'annuités, ou au terme du marché lorsque les travaux sont exécutés sur base d'un marché de promotion qui prévoit la location d'ouvrages suivie à terme d'un transfert de propriété;
- 5° le demandeur s'engage à ne pas aliéner et ne pas modifier l'affectation du bien pour lequel il bénéficie d'un subside dans les vingt ans de l'octroi de ce dernier;
- 6° le coût total des investissements TVA comprise atteint un montant minimum de trois millions de Francs. Ce montant est indexé au début de chaque triennat;
- 7° le demandeur n'a pas obtenu de subside portant sur le même objet dans les vingt années précédant la demande;
- 8° elle a été approuvée, soit par le Conseil communal si elle émane des demandeurs visés à l'article 5, 1°, 3° et 4°, soit par l'organe représentatif des autres demandeurs;
- 9° si l'investissement porte sur un bien à acquérir, sa destination doit être conforme à celle prévue par les plans visés à l'article 2 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme. Cette conformité est attestée par la délivrance de renseignements urbanistiques par le fonctionnaire délégué conformément à l'article 174 de cette même ordonnance. Le projet de travaux accompagnant la demande de promesse de principe doit être transmis au Gouvernement dans les cent quatre-vingt jours de la date de l'acquisition;
- 10° la demande est introduite au plus tard cinquante jours avant le fin du triennat.

Le Gouvernement peut accepter une demande de promesse de principe d'octroi de subside ne respectant pas la condition visée à l'alinéa 1er, 2°, pour autant que l'urgence soit valablement invoquée par le demandeur.

Le Gouvernement peut accepter une demande de promesse de principe d'octroi de subside ne respectant pas la condition visée à l'alinéa 1er, 7°, pour autant que des circonstances imprévisibles et exceptionnelles justifient l'investissement.

Le Gouvernement peut accepter une demande de promesse de principe d'octroi de subside concernant des travaux à exécuter à un bien acquis ne respectant pas le délai visé à l'alinéa 1er, 9°, pour autant que des circonstances particulières justifient le retard.

Artikel 19

Een aanvraag om principiële subsidietoezegging die betrekking heeft op de investeringen bedoeld in artikel 17 is ontvankelijk indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt :

- 1° de investeringen moeten de bepalingen van deze ordonnantie naleven evenals de andere bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegen-gevoerd;
- 2° de gewestelijke vergunningen die vereist zijn om de werken te mogen aanvangen, moeten afgegeven zijn aan de aanvrager;
- 3° de aanvrager moet zich ertoe verbinden het gesubsidieerde goed te onderhouden en te beheren. Daartoe stelt hij een onderhoudsprogramma op voor de vijf jaren die volgen op de definitieve oplevering van de werken, met financiële ramingen voor elk begrotingsjaar;
- 4° indien de investering betrekking heeft op een gebouw bedoeld in artikel 17, derde lid, dan moet de aanvrager eigenaar zijn van het goed waarop de investering betrekking heeft. Hij mag er echter slechts eigenaar van zijn op het ogenblik van de terbeschikkingstelling van het bouwwerk als de werken uitgevoerd worden op basis van een promotieopdracht die voorziet in de verwerving van bouwwerken vanaf hun terbeschikkingstelling mits de betaling van annuïteiten, of na afloop van de opdracht als de werken worden uitgevoerd op basis van een promotieopdracht die de verhuur van bouwwerken voorziet die op termijn wordt gevolgd door een eigendomsoverdracht;
- 5° de aanvrager moet zich ertoe verbinden om het goed waarvoor hij een subsidie ontvangt, niet te vervreemden of van bestemming te veranderen gedurende de twintig jaren die volgen op de toekenning van de subsidie;
- 6° de totale investeringsuitgave, BTW inbegrepen, moet minstens drie miljoen bedragen. Bij de aanvang van elke driejarige periode wordt dit bedrag geïndexeerd;
- 7° de aanvrager mag gedurende de twintig jaren die aan de aanvraag voorafgaan, geen subsidie voor hetzelfde goed gekregen hebben;
- 8° de aanvraag moet vooraf goedgekeurd zijn door de gemeenteraad indien ze uitgaat van de aanvragers bedoeld in artikel 5, 1°, 3° en 4°, of door het orgaan dat de andere aanvragers geldig vertegenwoordigt;
- 9° indien de investering betrekking heeft op een te verwerven goed, moet de bestemming van dit goed overeenstemmen met deze opgenomen in de plannen bedoeld in artikel 2 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw. Deze overeenstemming blijkt uit de stedenbouwkundige inlichtingen verstrekt door de gemachtigde ambtenaar overeenkomstig artikel 174 van dezelfde ordonnantie. Het project voor de uit te voeren werken dat bij de aanvraag om principiële toezegging gevoegd wordt, moet bij de Regering worden ingediend binnen honderdtachtig dagen na de datum van de verwerving;
- 10° de aanvraag moet ten laatste vijftig dagen voor het einde van een driejarige periode ingediend zijn.

De Regering kan een aanvraag om principiële toezegging van subsidie die niet aan de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 2°, voldoet, toch inwilligen voor zover de hoogdringendheid geldig ingeroepen wordt door de aanvrager.

De Regering kan een aanvraag om principiële toezegging van subsidie die niet aan de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 7°, voldoet, toch inwilligen voor zover de investering gerechtvaardigd wordt door onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden.

De Regering kan een aanvraag om principiële toezegging van subsidie voor werken uit te voeren aan een verworven goed en waarbij de termijn bedoeld in het eerste lid, 9°, toch inwilligen voor zover bijzondere omstandigheden de vertraging rechtvaardigen.

Le Gouvernement peut arrêter des conditions supplémentaires de recevabilité liées à :

- 1° la qualité des ouvrages;
- 2° l'introduction, dans le cadre de la procédure de mise en concurrence des travaux, de clauses obligeant les soumissionnaires à assurer la prise en charge de stagiaires ou la mise au travail de chômeurs dans le cadre de l'exécution du marché.

Article 20

Le Gouvernement peut exiger le remboursement de tout ou partie des subsides octroyés si le bénéficiaire des subsides viole les engagements visés à l'article 19, alinéa 1er, 3°, 5° et 9°.

Article 21

Dans un délai de cinquante jours qui suit le dépôt de la demande de promesse de principe d'octroi de subside portant sur les investissements visés à l'article 17, le Gouvernement notifie au demandeur un refus ou une promesse de principe accompagnée de l'autorisation de mise en concurrence du marché. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut promesse de principe pour le montant du subside demandé.

Le demandeur dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la réception de la promesse de principe pour transmettre au Gouvernement l'analyse des offres et la proposition de désignation de l'adjudicataire. Passé ce délai, il perd le bénéfice de la promesse de principe. Sur demande motivée, ce délai peut être prorogé une fois par le Gouvernement.

Dans un délai de cinquante jours qui suit le dépôt de la proposition de désignation de l'adjudicataire, le Gouvernement notifie un refus ou une promesse ferme de subside accompagnée de l'autorisation de mise en travaux. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut promesse ferme de subside. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant de la promesse ferme de subside. Passé ce délai, le montant de la promesse ferme de subside est le montant de la promesse de principe de subside.

Le demandeur dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la notification de la promesse ferme de subside pour transmettre au Gouvernement copie de la notification de la commande des travaux à l'adjudicataire. Passé ce délai, il perd le bénéfice du subside. Sur demande motivée, ce délai peut être prorogé une fois par le Gouvernement.

Lorsqu'une autorisation de mise en travaux est imposée au demandeur préalablement à la commande des travaux, le délai visé à l'alinéa 4 est suspendu jusqu'à ce que l'autorité délivrant l'autorisation se soit prononcée.

Article 22

Les études subsidiées ne font pas l'objet de demande de promesse de principe d'octroi de subside. Une demande de promesse ferme d'octroi de subside portant sur les études visées à l'article 17, alinéa 5, est recevable pour autant que :

- 1° elle est conforme aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;
- 2° elle soit accompagnée de la demande de promesse de principe d'octroi de subside portant sur l'investissement auquel l'étude se rapporte;

De Regering kan bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden vaststellen die verband houden met :

- 1° de kwaliteit van de werken;
- 2° de invoering, in het kader van de mededingingsprocedure der werken, van clausules die de inschrijvers verplichten om stagiairs ten laste te nemen of werklozen te werk te stellen bij de uitvoering van de opdracht.

Artikel 20

De Regering kan de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van de toegewezen subsidies eisen bij niet-naleving door de begunstigde van de subsidies van de verplichtingen bedoeld in artikel 19, eerste lid, 3°, 5° en 9°.

Artikel 21

Binnen een termijn van vijftig dagen volgend op het indienen van de aanvraag om principiële toezegging van subsidie voor de investeringen bedoeld in artikel 17, betekent de Regering aan de aanvrager ofwel de weigering van subsidies ofwel de principiële toezegging samen met de toestemming om de opdracht in mededinging te stellen. Het uitblijven van een beslissing van de Regering binnen deze termijn geldt als principiële toezegging ten belope van het gevraagde subsidiebedrag.

Vanaf de datum van ontvangst van de principiële toezegging beschikt de aanvrager over een termijn van honderdtachtig dagen om de analyse van de ontvangen offertes en het voorstel tot aanwijzing van de aannemer over te maken aan de Regering. Na verstrijken van deze termijn vervalt de principiële toezegging. Deze termijn kan door de Regering éénmaal worden verlengd ingevolge een met redenen omklede aanvraag.

Binnen de vijftig dagen volgend op het indienen van het voorstel tot aanwijzing van de aannemer, betekent de Regering aan de aanvrager ofwel de weigering ofwel de vaste toezegging van subsidie samen met de vergunning voor het uitvoeren van de werken. Het uitblijven van een beslissing van de Regering binnen deze termijn geldt als vaste toezegging van subsidie. De Regering beschikt echter over een bijkomende termijn van vijftig dagen om het bedrag van de vaste toezegging van subsidie ter kennis te brengen. Na verstrijken van deze termijn geldt het bedrag van de principiële toezegging van subsidie ook als bedrag voor de vaste toezegging van subsidie.

Vanaf de datum van ontvangst van de vaste subsidietoezegging beschikt de aanvrager over een termijn van honderdtachtig dagen om aan de Regering een afschrift over te maken van de bestelling van de werken aan de aannemer. Na verstrijken van deze termijn, vervalt het recht op subsidie. Deze termijn kan door de Regering éénmaal worden verlengd ingevolge een met redenen omklede aanvraag.

Het opleggen aan de aanvrager van het verkrijgen van een voorafgaande vergunning voor het uitvoeren van de werken, schort de termijn bedoeld in het vierde lid op totdat de overheidsdienst die de vergunning dient af te leveren, een beslissing heeft genomen.

Artikel 22

Voor de subsidiëerbare studies kan er geen aanvraag om principiële toezegging van subsidie ingediend worden. De aanvragen om vaste toezegging van subsidie die betrekking hebben op de studies bedoeld in artikel 17, vijfde lid, zijn ontvankelijk indien ze :

- 1° conform de bepalingen zijn waarin deze ordonnantie voorziet, alsook conform de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;
- 2° gepaard gaan met de aanvraag om principiële toezegging van subsidie voor de investering waarop de studie betrekking heeft;

3° elle ait été approuvée par l'organe représentatif du demandeur.

Le Gouvernement peut arrêter des conditions supplémentaires de recevabilité liées à la qualité et au prix de ces études.

Article 23

Dans un délai de cinquante jours qui suit le dépôt de la demande de promesse ferme visée à l'article 22, le Gouvernement notifie l'octroi ou le refus de la promesse ferme.

L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut promesse ferme. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant de la promesse ferme de subside. Passé ce délai, le montant de la promesse ferme de subside est le montant du subside demandé.

Article 24

§ 1er. - Vingt pour cent du montant du subside sont liquidés au bénéficiaire dans les cent quatre-vingt jours de la réception de la copie de la notification de la commande à l'adjudicataire.

Le solde du subside est liquidé dans les cent quatre-vingt jours de la réception du décompte final complet.

Le bénéficiaire dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la réception provisoire des études ou travaux pour transmettre un décompte final complet, accompagné des pièces justificatives requises pour la liquidation du subside. Passé ce délai, il perd le bénéfice du subside.

Si le bénéficiaire et l'entrepreneur ne s'entendent pas sur le montant du décompte final, un décompte final provisoire peut être transmis par le bénéficiaire.

§ 2. - Pour les investissements d'un montant supérieur à cent millions, le bénéficiaire peut introduire une demande de liquidation intermédiaire équivalente à quarante pour cent du montant du subside lorsque les travaux ont été effectués à concurrence de soixante pour cent de leur coût.

CHAPITRE IX Calcul du subside

Article 25

Les investissements repris dans les programmes triennaux d'investissement sont subsidiés à concurrence de trente pour cent du coût des travaux subsidiés.

Toutefois, ce taux est porté à soixante pour cent pour les investissements repris dans la liste des priorités du plan régional arrêtée par le Gouvernement et qui porte sur les investissements visés à l'article 17.

Le taux de soixante pour cent est porté à nonante pour cent pour :

- 1° les communes qui en font la demande expresse et qui perçoivent pour l'année qui précède le début de chaque triennat, une dotation générale par habitant supérieure à la moyenne régionale;
- 2° la Ville de Bruxelles, pour autant que l'investissement soit réalisé dans le Pentagone.

3° door het orgaan dat de aanvrager geldig vertegenwoordigt goedgekeurd werden.

De Regering kan bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden opleggen die verband houden met de kwaliteit en de kostprijs van deze studies.

Artikel 23

Binnen een termijn van vijftig dagen na het indienen van de in artikel 22 bedoelde aanvraag om vaste toezegging van subsidie, betekent de Regering de toekenning of de weigering van de vaste toezegging.

Het uitblijven van een beslissing van de Regering binnen deze termijn, geldt als vaste toezegging. De Regering beschikt echter over een bijkomende termijn van vijftig dagen om het bedrag van de vaste toezegging van subsidie ter kennis te brengen. Na verstrijken van deze termijn wordt het door de aanvrager gevraagde subsidiebedrag ook het bedrag van de vaste toezegging.

Artikel 24

§ 1. - Binnen de honderdtachtig dagen na de ontvangst van het afschrift van de betekening van de opdracht aan de aannemer wordt twintig procent van het subsidiebedrag uitbetaald aan de begunstigde.

Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald binnen honderdtachtig dagen na de ontvangst van de volledige eindafrekening.

De begunstigde beschikt over een termijn van honderdtachtig dagen vanaf de voorlopige oplevering van de studies of van de werken om de volledige afrekening samen met de voor de uitbetaling van de subsidie vereiste verantwoordingsstukken over te maken. Na verstrijken van deze termijn vervalt het recht op subsidie.

Indien de begunstigde en zijn aannemer het niet eens kunnen worden over het bedrag van de eindafrekening, mag er door de aanvrager een voorlopige eindafrekening ingediend worden.

§ 2. - Voor de investeringen waarvan de kost meer dan honderd miljoen bedraagt, kan de begunstigde een aanvraag om voorlopige uitbetaling ten belope van veertig procent van het subsidiebedrag indienen, voor zover de werken reeds ten belope van zestig procent van de totale kostprijs uitgevoerd werden.

HOOFDSTUK IX Berekening van de subsidie

Artikel 25

De investeringen die in de driejarige investeringsprogramma's opgenomen zijn, worden ten belope van dertig procent van de kostprijs van de subsidiëerbare werken gesubsidieerd.

Dit percentage wordt echter verhoogd tot zestig procent voor de investeringen die voorkomen in de lijst van de prioriteiten van het gewestelijk plan dat de Regering vastlegde en dat betrekkingen heeft op de investeringen bedoeld in artikel 17.

Het percentage wordt van zestig procent naar negentig procent verhoogd voor :

- 1° de gemeenten die dit uitdrukkelijk aanvragen en die voor het jaar dat aan elke driejarige periode voorafgaat een algemene dotatie per inwoner ontvangen hebben die het gewestelijk gemiddelde overschrijdt;
- 2° de Stad Brussel, voor zover de investering verwezenlijkt wordt in de Vijfhoek.

Article 26

Le Gouvernement fixe le taux du subside des projets émergeant à la dotation triennale de développement.

Article 27

Le montant pris en compte pour le calcul du subside est le coût des travaux et études, TVA comprise, diminué des éléments suivants :

- 1° les montants des travaux, études et frais non subsidiables compris dans l'investissement. Le Gouvernement arrête la liste de ces postes;
- 2° les montants perçus ou à percevoir par les bénéficiaires pour la réalisation du même investissement en vertu de toute autre réglementation, convention ou acte unilatéral.

Le Gouvernement peut en outre, pour chaque catégorie de travaux ou études, arrêter un montant maximum à prendre en compte pour le calcul du subside.

Lorsqu'une redevance au centre de recherche routière est due, elle est incluse dans le montant pris en compte pour le calcul du subside.

Lorsque l'investissement comprend une acquisition, le montant du subside est calculé comme suit :

- 1° en cas d'acquisition à l'amiable, le subside est calculé sur base du prix, qui ne peut dépasser l'estimation du receveur de l'enregistrement;
- 2° en cas d'expropriation, le montant de la subvention est calculé sur base du coût de celle-ci et le cas échéant de la valeur fixée par les cours et tribunaux.

Article 28

Le subside est calculé forfaitairement sur base du montant de l'offre approuvée. Les révisions, décomptes et avenants ne sont pas pris en considération.

Le Gouvernement peut arrêter des modalités particulières de calcul du montant du subside lorsque l'investissement porte sur des travaux imprévisibles.

CHAPITRE X
Dispositions abrogatoires et transitoires

Article 29

Sont abrogés :

- 1° l'arrêté du Régent du 2 juillet 1949 relatif à l'intervention de l'Etat en matière de subsides pour l'exécution de travaux par les provinces, communes, associations de communes, commissions d'assistance publique, fabriques d'église et associations de polders ou de wateringues, tel que modifié par les arrêtés royaux des 1er juillet 1952, 26 avril 1956, 22 octobre 1959, 1er février 1960, 2 juin 1961 et 17 juillet 1970, par les arrêtés de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale des 6 décembre 1990 et 29 avril 1993 et par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 7 décembre 1995;

Artikel 26

De Regering stelt het percentage vast voor de subsidiëring van de projecten die onder de driejarige ontwikkelingsdotatie vallen.

Artikel 27

Het bedrag dat in aanmerking komt voor de berekening van de subsidie, is dat van de kostprijs der werken en studies, BTW inbegrepen, verminderd met :

- 1° het bedrag van de niet subsidieerbare werken, studies en kosten die in de investering zijn begrepen. De Regering stelt de lijst van deze posten vast;
- 2° de bedragen die de begunstigden uit hoofde van andere reglementeringen, overeenkomsten of eenzijdige akten, ontvangen hebben of zullen ontvangen voor de verwezenlijking van dezelfde investering.

De Regering kan bovendien voor elke categorie van werken of studies een maximumbedrag vaststellen voor de berekening van de subsidie.

Indien er een bijdrage verschuldigd is aan het opzoekingscentrum voor de wegenbouw wordt ze opgenomen in het bedrag dat voor de berekening van de subsidie in aanmerking wordt genomen.

Indien de investering volledig of gedeeltelijk betrekking heeft op een verwerving, wordt het bedrag van de subsidie als volgt berekend :

- 1° in geval van verwerving in der minne, wordt de subsidie berekend op basis van de aankoopprijs, die de raming verricht door de ontvanger van de registratie niet mag overschrijden;
- 2° in geval van onteigening wordt het bedrag van de subsidie berekend op basis van de kostprijs van de onteigening en in voorkomend geval op basis van de waarde vastgesteld door de hoven en rechtbanken.

Artikel 28

De subsidie wordt forfaitair berekend op basis van het bedrag van de aangenomen offerte. Met prijsherzieningen, afrekeningen en aanhangsels wordt geen rekening gehouden.

De Regering kan bijzondere modaliteiten vaststellen voor de berekening van de subsidie indien de investering betrekking heeft op werken die niet konden voorzien worden.

HOOFDSTUK X
Opheffings- en overgangsbepalingen

Artikel 29

Worden opgeheven:

- 1° het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de Staatstussenkost inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken, en verenigingen van polders of van wateringen, zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten van 1 juli 1952, 26 april 1956, 22 oktober 1959, 1 februari 1960, 2 juni 1961 en 17 juli 1970, door de besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 6 december 1990 en 29 april 1993 en door het besluit van 7 december 1995 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

- 2° l'arrêté royal du 15 septembre 1978 relatif à l'octroi de subventions aux communes pour la restauration des voies de circulation piétonnière dans la Région bruxelloise, modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 1981;
- 3° l'arrêté royal du 26 avril 1982 relatif à l'octroi de subventions aux communes pour la création, l'aménagement, l'amélioration ou la restauration de réseaux d'itinéraires cyclables dans la Région bruxelloise;
- 4° l'arrêté royal du 9 octobre 1985 déterminant les conditions d'octroi et le taux des subventions pour les plantations d'alignement et pour les plantations, l'équipement, l'aménagement et le réaménagement de terrains en vue de la conservation ou la création d'espaces verts publics;
- 5° l'arrêté royal du 22 juillet 1987 déterminant les conditions d'octroi et le taux des subventions pour l'acquisition de biens immeubles en vue de la conservation ou de la création d'espaces verts publics;
- 6° l'arrêté de l'Exécutif du 16 juillet 1992 fixant les modalités d'octroi de subventions en vue de l'aménagement sur le territoire de la Ville de Bruxelles de promenades d'agrément réalisé dans le cadre du programme "Les Chemins de la Ville", modifié par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 26 novembre 1996.

Les obligations résultant pour la Région des arrêtés visés à l'alinéa 1er et qui concernent exclusivement la liquidation des subsides prendront fin, sans que cela puisse donner lieu au paiement d'une quelconque indemnité à charge de la Région, à l'expiration d'un délai de cinq ans suivant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

Article 30

§ 1er. – Les demandes de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement pour lesquels un projet de mise en concurrence des travaux a été transmis à la Région avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et qui, à cette date n'ont pas fait l'objet d'une promesse de principe de subside sont traités selon la procédure visée à l'article 21, alinéa 1er. Toutefois, le délai visé à l'article 21, alinéa 1er prend cours à la date de dépôt par le demandeur du programme triennal d'investissement.

Les demandes de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement qui ont fait l'objet d'une promesse de principe de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et pour lesquels une analyse des offres et une proposition de désignation de l'adjudicataire n'ont pas été transmis à la Région à cette date sont traités selon la procédure visée à l'article 21, alinéa 2. Toutefois, le délai visé à l'article 21, alinéa 2 prend cours à la date de dépôt par le demandeur du programme triennal d'investissement.

Les demandes de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement qui ont fait l'objet d'une promesse de principe de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et pour lesquels une analyse des offres et une proposition de désignation de l'adjudicataire ont été transmis à la Région à cette date sont traités selon la procédure visée à l'article 21, alinéa 3. Toutefois, le délai visé à l'article 21, alinéa 3 prend cours à la date de dépôt par le demandeur du programme triennal d'investissement.

§ 2. – Pour être recevable, une demande de promesse ferme de subside relative à des investissements visés au § 1er, alinéas 1er et 2 doit satisfaire aux conditions visées à l'article 19, alinéa 1er.

Les conditions visées à l'article 19, alinéa 1er ne sont pas applicables aux investissements visés au § 1er, alinéa 3.

§ 3. – Le calcul du subside octroyé pour les investissements visés au § 1er s'effectue selon les dispositions de la présente ordonnance.

- 2° het koninklijk besluit van 15 september 1978 betreffende de toekenning van toelagen aan de gemeenten voor het herstellen in het Brusselse Gewest van de wegen voor voetgangersverkeer, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 1981;
- 3° het koninklijk besluit van 26 april 1982 betreffende de toekenning van toelagen aan de gemeenten voor de aanleg, de geschiktmaking, de verbetering of de herstelling van het fietswegennet in het Brusselse Gewest;
- 4° het koninklijk besluit van 9 oktober 1985 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden en het percentage van de toelagen voor laanbeplantingen en voor beplantingen, voorzieningen, inrichting en herinrichting van gronden met het oog op het behoud of de aanleg van groene ruimten;
- 5° het koninklijk besluit van 22 juli 1987 tot bepaling van de voorwaarden tot toekenning en het percentage van de subsidies voor het verwerven van onroerende goederen met het oog op het behoud of de inrichting van openbare groenruimten;
- 6° het besluit van de Executieve van 16 juli 1992 tot regeling van de betoelaging van de aanleg van wandelwegen op het grondgebied van de Stad Brussel in het raam van het programma "De Stadswandelingen", gewijzigd bij het besluit van 26 november 1996 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De verplichtingen die voor het Gewest voortvloeien uit de besluiten bedoeld in het eerste lid en die uitsluitend betrekking hebben op de uitbetaling van de subsidies zullen vervallen, zonder aanleiding te geven tot de betaling van enige schadevergoeding ten laste van het Gewest, na afloop van een termijn van vijf jaar volgend op de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

Artikel 30

§ 1. – De subsidieaanvragen voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor een ontwerp voor het in mededinging stellen van de werken werd ingediend bij het Gewest vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie en waarvoor tot nog toe geen principiële subsidiëtoezegging werd toegekend, worden behandeld volgens de procedure vermeld in artikel 21, eerste lid. De termijn vermeld in artikel 21, eerste lid gaat echter in op de datum van de indiening door de aanvrager van het driejarig investeringsprogramma.

De subsidieaanvragen voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor een principiële subsidiëtoezegging werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie, en waarvoor een analyse van de offertes en een voorstel van toewijzing van de aannemer niet op die datum aan het Gewest werden overgemaakt, worden behandeld volgens de procedure bedoeld in artikel 21, tweede lid. De termijn bedoeld in artikel 21, tweede lid, gaat in vanaf de datum van de indiening door de aanvrager van het driejarig investeringsprogramma.

De subsidieaanvragen voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor er een principiële subsidiëtoezegging werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie en waarvoor een analyse van de offertes en een voorstel van toewijzing van de aannemer op die datum aan het Gewest werden overgemaakt, worden behandeld volgens de procedure bedoeld in artikel 21, derde lid. De termijn bedoeld in artikel 21, derde lid, gaat echter in vanaf de datum van de indiening door de aanvrager van het driejarig investeringsprogramma.

§ 2. – Om ontvankelijk te zijn, moet een aanvrager om vaste subsidiëtoezegging voor investeringen bedoeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid, voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 19, eerste lid.

De voorwaarden vermeld in artikel 19, eerste lid, zijn niet toepasbaar op de investeringen bedoeld in paragraaf 1, derde lid.

§ 3. – De berekening van de subsidie toegekend voor de investeringen bedoeld in paragraaf 1 gebeurt volgens de bepalingen van deze ordonnantie.

Article 31

En dérogation à l'article 13, le Gouvernement notifie le montant provisoire de la dotation triennale d'investissement relative au premier triennat le jour de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

Bruxelles, le

Au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Charles PICQUÉ

Artikel 31

In afwijking van artikel 13 deelt de Regering het voorlopig bedrag van de driejarige investeringsdotatie mee voor de eerste periode van drie jaar, de dag waarop deze ordonnantie in werking treedt.

Brussel,

Namens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter bevoegd voor de Plaatselijke Besturen, Werkgelegenheid, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUÉ

Avis du Conseil d'Etat

Le Conseil d'Etat, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, le 23 janvier 1998, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet d'ordonnance "relative à l'octroi de subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public", a donné le 11 mars 1998 l'avis suivant :

Examen de l'avant-projet

Dispositif

Article 3

Les définitions du "plan régional" et de la "dotation générale" sont superflues et doivent donc être omises. Mieux vaudrait remplacer les mots "plan régional" par ceux de "plan régional de développement" dans chaque article du projet de texte qui utilise ce terme (cf. les articles 15 et 17).

Le terme "Pentagone" est utilisé exclusivement à l'article 25, alinéa 3, 2°, du texte en projet. Sa définition sous l'article 3 est donc également superflue et doit être omise.

En outre, le 1° doit être omis car il vise une notion bien connue. Quant au début du premier triennat, il peut être précisé dans le dispositif de l'article 6.

En conséquence, l'article 3 doit être omis. La numérotation des articles suivants et les références faites à l'article 3 doivent être adaptées en conséquence dans l'ensemble du projet.

Article 5 (devenant l'article...)

Au 7°, on écrira "personnes morales de droit public" au lieu de "personnes de droit public". La même remarque vaut pour les articles 7, § 2 et 11, § 3, ainsi seront mis en concordance les textes français et néerlandais des articles précités.

Article 7 (devenant l'article...)

La division en paragraphes n'est pas justifiée. On adaptera en conséquence le paragraphe 2, en projet, en écrivant "non visés à l'alinéa 1er" au lieu de "non visés au paragraphe premier".

Article 8 (devenant l'article...)

L'alinéa 3 prévoit que, parmi les ressources du "service régional de financement des investissements communaux", figurent

"les remboursements dûs en vertu de l'article 20 par les communes, les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'églises et consistoires".

Or, il résulte tant de l'alinéa 4 du même article que de l'article 7, § 1er, que des subsides ne pourront être liquidés par "le service" que dans les limites de la dotation triennale d'investissements et de la dotation triennale de développement qui constituent les autres ressources du service.

Il paraît, dès lors, inutile de prévoir que les remboursements seront affectés au service puisque ce dernier ne pourra utiliser cette ressource pour payer des subsides.

Advies van de Raad van State

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 23 januari 1998 door de Minister-Voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie "betreffende de toekenning van subsidies om investeringen van openbaar nut aan te moedigen", heeft op 11 maart 1998 het volgende advies gegeven :

Onderzoek van het voorontwerp

Bepalend gedeelte

Artikel 3

De definities van het "gewestelijk plan" en van de "algemene dotatie" dienen als overbodig te vervallen. Het zou beter zijn de woorden "gewestelijk plan" te vervangen door de woorden "gewestelijk ontwikkelingsplan" in elk artikel van het tekstontwerp waarin die term wordt gebezigd (cfr. de artikelen 15 en 17).

Het woord "Vijfhoek" wordt uitsluitend gebruikt in artikel 25, derde lid, 2°, van de ontworpen tekst. De definitie ervan in artikel 3 dient dus eveneens als overbodig te vervallen.

Bovendien behoort onderdeel 1° te vervallen daar het verwijst naar een welbekend begrip. Wanneer de eerste driejarige periode aanvangt, kan worden vermeld in het dispositief van artikel 6.

Artikel 3 moet bijgevolg vervallen. De volgende artikelen en de verwijzingen naar artikel 3 moeten in het gehele ontwerp dienovereenkomstig worden vernummerd.

Artikel 5 (dat artikel ... wordt)

In onderdeel 7° schrijve men in de Franse tekst "personnes morales de droit public" in plaats van "personnes de droit public". Dezelfde opmerking geldt voor de artikelen 7, § 2 en 11, § 3; zodoende worden de Nederlandse en Franse tekst van de voormelde artikelen in overeenstemming gebracht.

Artikel 7 (dat artikel ... wordt)

Er is geen reden om het artikel in te delen in paragrafen. De ontworpen paragraaf 2 moet bijgevolg worden aangepast door "niet bedoeld in het eerste lid" te schrijven in plaats van "niet bedoeld in § 1".

Artikel 8 (dat artikel ... wordt)

Het derde lid bepaalt dat tot de financiële middelen van de "gewestelijk dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen" behoren :

"de terugbetalingen die krachtens artikel 20 verschuldigd zijn door de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories".

Zowel uit het vierde lid van hetzelfde artikel als uit het artikel 7, § 1, blijkt evenwel dat door de "de dienst" subsidies alleen kunnen worden toegekend binnen de perken van de driejarige investeringsdotatie en de driejarige ontwikkelingsdotatie, die de andere middelen van de dienst vormen.

Bijgevolg laat het zich aanzien dat het zinloos is te bepalen dat de terugbetalingen bestemd zijn voor de dienst, aangezien deze die inkomsten niet zal kunnen gebruiken om subsidies te betalen.

Article 10 (devenant l'article...)

Le 2° serait mieux rédigé comme suit :

"2° s'il s'agit d'une commune, une liste des investissements qu'elle désire exécuter dans le cadre de la dotation triennale de développement conformément à l'article 15;"

Article 12 (devenant l'article...)

A l'alinéa 1er, mieux vaut écrire :

"Dans les trente jours de leur réception, le Gouvernement examine les programmes triennaux d'investissement et leurs éventuelles modifications".

A l'alinéa 2, mieux vaut écrire : "... émettre des observations quant à leur légalité."

Article 14 (devenant l'article...)

On remplacera les mots "l'entrée en vigueur de" par les mots "le début de".

Article 17 (devenant l'article...)

Sous le chapitre VII, l'article 17 doit être remplacé par cinq articles différents de manière à rendre le texte plus lisible. Chaque alinéa deviendrait un article sauf les deux derniers alinéas qui formeraient un article distinct.

Les références à l'article 17 devront être adaptées en conséquence pour tenir compte de sa division en plusieurs articles distincts.

Il faudra également renuméroter les articles 18 et suivants.

A l'alinéa 2, 3°, a), on écrira "ou si celui-ci prévoit la création d'un espace vert à cet endroit" plutôt que "ou que le plan régional prévoit la création d'espace vert à cet endroit".

Le dernier alinéa serait mieux rédigé comme suit :

"Par contre, ne sont pas subsidiables les travaux et les études qui sont déjà subsidiables soit en vertu de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, soit en vertu de l'ordonnance du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers".

Articles 18 à 21 (devenant les articles...)

Les articles 18 et suivants du projet décrivent une procédure d'octroi du subside qui implique une double intervention gouvernementale.

La première décision doit précéder la mise en concurrence du marché et la seconde la mise en travaux.

Pour ces décisions, le projet emploie respectivement les termes de "promesse de principe de l'octroi du subside" et de "promesse ferme de subside". Ces expressions ne sont pas très heureuses car elles sont susceptibles d'induire en erreur sur la portée des décisions.

En réalité, la première demande, si elle satisfait aux conditions prévues par l'article 19, a pour effet d'ouvrir le droit au subside à concurrence d'un montant fixé provisoirement en fonction de l'évaluation du coût des investissements.

Artikel 10 (dat artikel ... wordt)

Het zou beter zijn onderdeel 2° als volgt te redigeren :

"2° indien het een gemeente betreft, een lijst van de investeringen die ze wenst te doen in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie overeenkomstig artikel 15;"

Artikel 12 (dat artikel ... wordt)

In het eerste lid zou het beter zijn te schrijven :

"De Regering onderzoekt de driejarige investeringsplannen en de eventuele bijbehorende wijzigingen binnen dertig dagen na ontvangst ervan".

In het tweede lid zou het beter zijn te schrijven : "... opmerkingen maken over de wettigheid ervan."

Artikel 14 (dat artikel... wordt)

De woorden "de inwerkingtreding van" dienen vervangen te worden door de woorden "aan het begin van".

Artikel 17 (dat artikel ... wordt)

In hoofdstuk VII moet artikel 17 vervangen worden door vijf verschillende artikelen om de tekst leesbaarder te maken. Elk lid zou een artikel worden, behalve de twee laatste leden die een afzonderlijk artikel zouden vormen.

De verwijzingen naar artikel 17 zullen dienovereenkomstig moeten worden aangepast, om rekening te houden met de indeling ervan in verscheidene afzonderlijke artikelen.

Bovendien zullen de artikelen 18 en volgende moeten worden vernummerd.

In het tweede lid, 3°, a), schrijf men "of indien dit plan voorziet in de aanleg van een groene ruimte op die plaats" in plaats van "of voor zover het gewestelijk plan in de aanleg van een groene ruimte op deze plaats voorziet".

Het laatste lid zou beter als volgt worden gesteld :

"De werken en studies die reeds in aanmerking komen voor subsidie krachtens de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed ofwel krachtens de ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de herwaardering van de wijken, komen daarentegen niet in aanmerking voor subsidie".

Artikelen 18 tot 21 (die de artikelen ... worden)

De artikelen 18 en volgende van het ontwerp beschrijven een procedure voor de toekenning van de subsidie die een tweevoudig regeringsoptreden impliceert.

De eerste beslissing moet voorafgaan aan het uitschrijven van de aanbesteding van de opdracht en de tweede aan de uitvoering van de werken.

Voor die beslissingen worden in het ontwerp respectievelijk de woorden "principiële subsidietoezegging" en "vaste subsidietoezegging" gebruikt. Die uitdrukkingen zijn niet erg geslaagd daar ze misleidend kunnen zijn wat de strekking van de beslissingen betreft.

In werkelijkheid heeft de eerste aanvraag, indien ze voldoet aan de in artikel 19 gestelde voorwaarden, tot gevolg het recht op subsidie open te stellen ten belope van een bedrag dat voorlopig vastgesteld wordt op basis van de raming van de investeringskosten.

La transmission au Gouvernement de l'analyse des offres et de la proposition de désignation de l'adjudicataire, permet au Gouvernement de fixer le montant du subside auquel l'investissement projeté donne droit.

Mieux vaut, dès lors, formuler (l'article 18) comme suit :

"Art. ... Le Gouvernement fixe la composition des dossiers de demandes à introduire conformément aux articles 21 et 22, la nature des pièces justificatives... (la suite comme au projet)."

A l'article 19, alinéas 1er, 2, 3 et 4, les mots "de promesse de principe d'octroi" seront supprimés.

A l'alinéa 1er du même article, on remplacera les mots "visés à l'article 17", par les mots "visés à l'article 17, alinéas 2, 3 et 4".

Au 8°, mieux vaut écrire "l'organe qualifié pour représenter les autres demandeurs" plutôt que "l'organe représentatif des autres demandeurs". La même remarque vaut pour l'article 22, 3°.

A l'alinéa 2 du même article, on remplacera les mots "pour autant que l'urgence soit valablement invoquée par le demandeur" par les mots "en cas d'urgence motivée par le demandeur".

A l'article 21, alinéas 1er et 2, les mots "promesse de principe" seront remplacés par les mots "accord de principe".

A l'alinéa 1er du même article, le mot "dépôt" sera remplacé par le mot "réception", pour respecter la terminologie utilisée par l'article 4.

L'alinéa 3 serait mieux rédigé comme suit :

"Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la proposition de désignation de l'adjudicataire, le Gouvernement notifie le refus ou l'octroi du subside accompagné de l'autorisation de mise en travaux. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut octroi du subside. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai de cinquante jours pour notifier le montant du subside. Passé ce délai, le montant du subside est le montant fixé conformément à l'alinéa 1er."

A l'alinéa 4, on remplacera les mots "de la promesse ferme de subside" par les mots "de l'octroi du subside".

Enfin, il convient de préciser les motifs pour lesquels le subside pourrait être refusé lorsque le Gouvernement a donné un accord de principe et que le demandeur a transmis dans le délai prescrit l'analyse des offres et la proposition de désignation de l'adjudicataire.

Article 22 (devenant l'article...)

L'alinéa 1er serait mieux rédigé comme suit :

"Une demande de subside pour la réalisation d'études visées à (l'article 17, alinéa 5), est recevable si :

- 1° elle est conforme aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;
- 2° elle est accompagnée de la demande de subside portant sur l'investissement auquel l'étude se rapporte;

Het aan de Regering toezenden van het onderzoek van de offertes en van het voorstel tot aanwijzing van de aannemer, stelt de regering in staat het bedrag vast te stellen van de subsidie waarop de geplande investering recht geeft.

Het zou bijgevolg beter zijn (artikel 18) als volgt te formuleren :

"Art. ... de Regering bepaalt de samenstelling van de dossiers inzake aanvragen die ingediend moeten worden overeenkomstig de artikelen 21 en 22, de aard van de bewijsstukken... (voorts zoals in het ontwerp)."

In artikel 19, eerste, tweede, derde en vierde lid, dienen de woorden "principiële subsidietoezegging" vervangen te worden door het woord "subsidie".

In het eerste lid van hetzelfde artikel dienen de woorden "bedoeld in artikel 17" vervangen te worden door de woorden "bedoeld in artikel 17, tweede, derde en vierde lid".

In onderdeel 8° zou het beter zijn te schrijven "het orgaan dat bevoegd is om de andere aanvragers te vertegenwoordigen" veeleer dan "het orgaan dat de andere aanvragers geldig vertegenwoordigt". Dezelfde opmerking geldt voor artikel 22, 3°.

In het tweede lid van hetzelfde artikel dienen de woorden "voor zover de hoogdringendheid geldig ingeroepen wordt door de aanvrager" vervangen te worden door de woorden "in geval van door de aanvrager gemotiveerde spoed".

In artikel 21, eerste en tweede lid, dienen de woorden "principiële toezegging van" vervangen te worden door de woorden "principiële instemming met".

In het eerste lid van hetzelfde artikel dient het woord "indienen" vervangen te worden door het woord "ontvangen" om overeenstemming te bewerkten met de in artikel 4 gebruikte terminologie.

Het derde lid zou beter als volgt worden geredigeerd :

"Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van het voorstel tot aanwijzing van de aannemer, geeft de Regering kennis van de weigering of de toekenning van de subsidie met bijkomende vergunning voor de uitvoering van de werken. Het ontbreken van een beslissing zijdens de Regering binnen die termijn, geldt als toekenning van de subsidie. De Regering beschikt niettemin over een termijn van vijftig dagen om kennis te geven van het bedrag van de subsidie. Na het verstrijken van die termijn is het bedrag van de subsidie het overeenkomstig het eerste lid vastgestelde bedrag."

In het vierde lid dienen de woorden "ontvangst van de vaste subsidietoezegging" vervangen te worden door de woorden "kennisgeving van de toekenning van de subsidie".

Ten slotte dient te worden gepreciseerd op grond waarvan de subsidie zou kunnen worden geweigerd wanneer de Regering haar principiële instemming heeft betuigd en de aanvrager het onderzoek van de offertes en het voorstel tot aanwijzing van de aannemer binnen de gestelde termijn heeft toegezonden.

Artikel 22 (dat artikel ... wordt)

Het eerste lid zou beter als volgt worden geredigeerd :

"Een aanvraag om subsidie voor het maken van studies als bedoeld in (artikel 17, vijfde lid) is ontvankelijk indien ze :

- 1° in overeenstemming is met het bepaalde in deze ordonnantie, alsmede met de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;
- 2° vergezeld gaat van de aanvraag om subsidie voor de investering waarop de studie betrekking heeft;

3° elle a été approuvée, soit par le conseil communal si elle émane des demandeurs visés à l'article 5, 1°, 3° et 4°, soit par l'organe qualifié pour représenter les autres demandeurs”.

Article 23 (devenant l'article...)

Cette disposition serait mieux rédigée comme suit :

“Dans un délai de cinquante jours qui suit le dépôt de la demande de subside visée à l'article 22, le Gouvernement notifie l'octroi ou le refus du subside.

L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut octroi du subside. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant du subside. Passé ce délai, le montant du subside est le montant demandé”.

Article 25 (devenant l'article...)

Mieux vaut remplacer, dans les alinéas 1er et 2, le mot “investissements” par les mots “travaux et études”.

A l'alinéa 1er, on remplacera les mots “repris dans les programmes triennaux d'investissement” par les mots “émargeant à la dotation triennale d'investissement”.

A l'alinéa 2, les mots “et qui portent sur les investissements visés à l'article 17” sont superflus.

A l'alinéa 3, 2°, mieux vaut remplacer les mots “dans le Pentagone” par les mots “sur le territoire circonscrit par les boulevards constituant la petite ceinture”.

Article 27 (devenant l'article...)

Au 2°, dernier alinéa, mieux vaut remplacer les termes “sur base du coût de celle-ci... (la suite comme au projet), par les termes “sur la base d'indemnités convenues ou fixées par les cours et tribunaux”.

Article 29 (devenant l'article...)

L'alinéa 1er, 1°, doit être rédigé comme suit :

“L'arrêté du Régent du 2 juillet 1949 relatif à l'intervention de l'Etat en matière de subsides pour l'exécution de travaux par les provinces, communes, associations de communes, commissions d'assistance publique, fabriques d'églises et associations des polders ou de wateringues, modifié par les arrêtés royaux des 23 janvier 1951, 26 septembre 1951, 1er juillet 1952, 12 décembre 1995, 1er février 1960, 2 juin 1961, 13 décembre 1996, 26 mars 1969, 12 septembre 1969, 17 juillet 1970, 23 novembre 1971, 22 février 1974, 20 décembre 1976, 4 avril 1980, 28 juillet 1980, 23 juillet 1981, par les arrêtés de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale des 6 décembre 1990 et 29 avril 1993 et par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 13 novembre 1997”.

Il convient d'attirer l'attention de l'auteur du projet sur les conséquences de l'abrogation de l'arrêté du Régent précité, spécialement sur l'abrogation implicite de l'arrêté ministériel du 8 juillet 1982 relatif à l'application de l'arrêté du Régent du 2 juillet 1949 en matière d'octroi de subsides pour travaux de distribution d'eau exécutés dans la Région bruxelloise par des pouvoirs subordonnés ou des personnes morales assimilées ou à leur initiative.

3° goedgekeurd is, ofwel door de gemeenteraad, indien ze uitgaat van de aanvragers bedoeld in artikel 5, 1°, 3° en 4°, ofwel door het orgaan dat bevoegd is om de andere aanvragers te vertegenwoordigers.”.

Artikel 23 (dat artikel ... wordt)

Die bepaling zou beter als volgt worden gesteld :

“Binnen een termijn van vijftig dagen na het indienen van de aanvraag om subsidie bedoeld in artikel 22, geeft de Regering kennis van de toekenning of de weigering van de subsidie.

Het ontbreken van een beslissing zijdens de Regering binnen die termijn, geldt als toekenning van de subsidie. De Regering beschikt niettemin over een bijkomende termijn van vijftig dagen om kennis te geven van het bedrag van de subsidie. Na het verstrijken van die termijn wordt het aangevraagde bedrag het bedrag van de subsidie”.

Artikel 25 (dat artikel ... wordt)

Het zou beter zijn in het eerste en tweede lid het woord “investeringen” te vervangen door de woorden “werken en studies”.

In het eerste lid dienen de woorden “die in de driejarige investeringsprogramma's opgenomen zijn”, te worden vervangen door de woorden “die ten laste komen van de driejarige investeringsdotatie”.

In het tweede lid zijn de woorden “en dat betrekking heeft op de investeringen bedoeld in artikel 17” overbodig.

In het derde lid, 2°, zou het beter zijn de woorden “in de Vijfhoek” te vervangen door “op het grondgebied dat omgrensd wordt door de lanen die de kleine ring vormen”.

Artikel 27 (dat artikel ... wordt)

In onderdeel 2°, laatste lid, zou het beter zijn de woorden “op basis van de kostprijs van de onteigening” te vervangen door de woorden “op grond van de door de hoven en rechtbanken vastgestelde vergoedingen”.

Artikel 29 (dat artikel ... wordt)

Het eerste lid, 1°, moet als volgt worden geredigeerd :

“Het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de Staatstussenkomen inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken en verenigingen van polders of van wateringen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 23 januari 1951, 26 september 1951, 1 juli 1952, 12 december 1955, 1 februari 1960, 2 juni 1961, 13 december 1996, 26 maart 1969, 12 september 1969, 17 juli 1970, 23 november 1971, 22 februari 1974, 20 december 1976, 4 april 1980, 28 juli 1980, 23 juli 1981, bij de besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 6 december 1990 en 29 april 1993 en bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 november 1997”.

De steller van het ontwerp dient te worden gewezen op de gevolgen die de opheffing van het voormelde Regentsbesluit heeft, inzonderheid op de impliciete opheffing van het ministeriële besluit van 8 juli 1982 betreffende de toepassing van het besluit van de Regent van 2 juli 1949 inzake de subsidiëring van waterleidingswerken die in het Brussels Gewest door of op initiatief van ondergeschikte besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd.

Article 31 (devenant l'article...)

Il convient de prévoir également une disposition transitoire pour le délai fixé à l'article 11, § 2.

Observation finale

Le texte néerlandais du projet devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise, in fine, du présent avis.

Artikel 31 (dat artikel ... wordt)

Er behoort tevens te worden voorzien in een overgangsbepaling voor de in artikel 11, § 2 vastgestelde termijn.

Slotopmerkingen

Op de Nederlandse tekst van verscheidene bepalingen van het ontwerp is uit een oogpunt van wetgevingstechniek of correct taalgebruik een en ander aan te merken. Bij wijze van voorbeeld worden hieronder een aantal tekstvoorstellen gedaan.

Indieningsbesluit

Het indieningsbesluit zou aldus gesteld moeten worden :

“De Minister-Voorzitter tot wiens bevoegdheid de plaatselijke besturen behoren, is gelast in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :”.

Artikel 2

De woorden “gaat ... over” zijn overbodig en verkeerd gebruikt omdat “overgaan tot iets” inhoudt dat tevoren een andere behandeling volbracht is.

Artikel 5

De constructie “Kunnen in aanmerking komen...” is in strijd met het Nederlandse taaleigen.” Een soortgelijke opmerking geldt voor de constructie “Worden opgeheven :” In artikel 29.

Artikel 6

In het eerste lid zijn de woorden “voorzien in” onjuist gebruikt. Men schrijve “uitgetrokken op”.

Artikel 7

In paragraaf 2, die het derde lid wordt, is het klakkeloos uit het Frans vertaalde begrip “het uitoefenen van de lekenmoraal” onnederlands, omdat een moraal niet kan worden uitgeoefend. Deze opmerking geldt voor heel het ontwerp.

Artikel 8

In het eerste lid schrijve men, overeenkomstig hetgeen gebruikelijk is in de wetgevingstechniek : “hierna te noemen : de dienst” in plaats van “hierna 'de dienst' genoemd” en “gecoördineerd” in plaats van “samengeordend”.

Artikel 11

In paragraaf 1, eerste lid, schrijve men “uiterlijk” en niet “ten laatste”. Deze opmerking geldt voor heel het ontwerp.

In paragraaf 1, tweede lid, is het woord “overgemaakt” in deze context verkeerd gebruikt, aangezien er geen sprake is van het overmaken van geld. Een soortgelijke opmerking geldt mutatis mutandis voor heel het ontwerp.

In paragraaf 2 ontbreekt het woord “hun” vóór de woorden “driejarig investeringsprogramma” en het woord “aan” vóór de woorden “het

La chambre était composée de:

MM.: J.-J. STRYCKMANS, président,
 Y. KREINS, conseillers d'Etat,
 P. QUERTAINMONT,
 F. DELPEREE, assesseurs de la section de législation,
 J. van COMPERNOLLE,
 Mme: B. VIGNERON, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par M. L. DETROUX, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le Greffier,

B. VIGNERON

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS

begin". Bovendien zijn de woorden "waarvan ze afhangen" verkeerd gebruikt in plaats van "waaronder ze ressorteren". Deze laatste opmerking geldt voor heel het ontwerp.

Artikel 17

Het tot tweemaal toe gebezigde woord "stadsmeubilair" staat niet in Van Dale, Groot Woordenboek der Nederlandse Taal. Daarin staat echter wel "straatmeubilair".

Artikel 19

In het laatste lid, 2°, is de klakkeloos uit het Frans vertaalde formulering "mededingingsprocedure der werken" onjuist en nietszeggend. Het zou beter zijn ze te vervangen door "aanbesteding der werken".

De Nederlandse tekst van het ontwerp zou grondig herzien moeten worden. Om een correcter taalgebruik te bereiken, zou bijvoorbeeld gewerkt kunnen worden met de handleiding "Correct Taalgebruik", door W. Penninckx en P. Buyse, uitgeverij UGA.

De kamer was samengesteld uit:

De heren: J.-J. STRYCKMANS, voorzitter,
 Y. KREINS, staatsraden,
 P. QUERTAINMONT,
 F. DELPEREE, assessoren van de afdeling wetgeving,
 J. van COMPERNOLLE,
 Mevrouw: B. VIGNERON, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer L. DETROUX, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer P. BROUWERS, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

De Griffier,

B. VIGNERON

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS

PROJET D'ORDONNANCE

relative à l'octroi de subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale qui a les Pouvoirs locaux dans ses attributions,

ARRÊTE :

Le Ministre-Président qui a les Pouvoirs locaux dans ses attributions est chargé de présenter au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

CHAPITRE Ier Généralités

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Le Gouvernement alloue et répartit, conformément aux dispositions de la présente ordonnance, des subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public relatifs aux espaces publics, aux bâtiments et à l'assainissement sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

Article 3

En ce qui concerne les délais qui sont impartis au Gouvernement et aux demandeurs ou bénéficiaires de subsides, les règles suivantes sont d'application :

1° le point de départ du délai est le lendemain du jour de la réception des documents;

2° le jour de l'échéance est compté dans le délai.

Lorsque le jour de l'échéance est un samedi, un dimanche ou un jour férié, l'échéance est reportée au jour ouvrable suivant. On entend par jours fériés, les jours suivants : le 1er janvier, le lundi de Pâques, le 1er mai, l'Ascension, le lundi de Pentecôte, le 21 juillet, le 15 août, les 1er, 2, 11

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

betreffende de toekenning van subsidies om investeringen van openbaar nut aan te moedigen

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd voor Plaatselijke besturen,

BESLUIT :

De Minister-Voorzitter bevoegd voor Plaatselijke besturen is gelast, in naam van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

HOOFDSTUK I Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie gaat de Regering over tot de toewijzing en de verdeling van subsidies, bestemd voor de aanmoediging van investeringen van openbaar nut betreffende de openbare ruimten, de gebouwen en de sanering op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 3

Wat de termijnen betreft die aan de Regering of de aanvragers of ontvangers van een subsidie worden toegevoegd, zijn de volgende regels van toepassing :

1° de termijn begint te lopen vanaf de dag volgend op die waarop de documenten ontvangen worden ;

2° de vervalddag is in de termijn begrepen.

Wanneer de vervalddag een zaterdag, een zondag of een feestdag is, wordt de vervalddag uitgesteld tot de volgende werkdag. Onder feestdagen verstaat men de volgende dagen : 1 januari, Paasmaandag, 1 mei, Hemelvaartdag, Pinkstermaandag, 21 juli, 15 augustus, 1, 2, 11 en 15 no-

et 15 novembre, les 25 et 26 décembre, ainsi que les jours déterminés par ordonnance ou par arrêté du Gouvernement.

L'envoi des actes par les demandeurs, les bénéficiaires et par le Gouvernement se fait soit par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception, soit par porteur, étant entendu que, dans ce dernier cas, la remise de l'acte a lieu moyennant la délivrance d'un récépissé.

Article 4

Peuvent bénéficier des subsides accordés en vertu de la présente ordonnance :

- 1° les communes;
- 2° les intercommunales;
- 3° les centres publics d'aide sociale;
- 4° les fabriques d'église et consistoires;
- 5° les organes d'administration des autres cultes reconnus;
- 6° les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque;
- 7° les personnes morales de droit public désignées à cet effet par le Gouvernement.

CHAPITRE II Dispositions budgétaires

Article 5

Les subsides octroyés aux communes, centres publics d'aide sociale et fabriques d'église et consistoires sont répartis pour une période de trois ans. Le premier triennat prend cours le 1er janvier de l'année de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

La première année de chaque triennat, des crédits d'engagement sont prévus au budget régional en vue d'allouer des subsides destinés à encourager la réalisation d'investissements d'intérêt public par les communes, centres publics d'aide sociale et fabriques d'église et consistoires. Septante pour cent de ces crédits sont destinés à la dotation triennale d'investissement définie au chapitre V. Trente pour cent de ces crédits sont destinés à la dotation triennale de développement définie au chapitre VI.

Chaque année, un tiers du montant visé à l'alinéa premier est inscrit sous la forme de crédits d'ordonnancement au budget régional et liquidé au profit du service régional de financement des investissements communaux visé au chapitre III.

vember, 25 en 26 december, alsmede de bij ordonnantie of besluit van de Regering bepaalde dagen.

De akten van de aanvragers, de begunstigen en van de Regering worden verstuurd hetzij bij een ter post aangezekende brief met ontvangstbewijs, hetzij per drager, met dien verstande dat de akte in dit laatste geval overhandigd wordt tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

Artikel 4

Kunnen genieten van de subsidies toegekend krachtens deze ordonnantie:

- 1° de gemeenten;
- 2° de intercommunales;
- 3° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 4° de kerkfabrieken en consistories;
- 5° de administratieve organen van de andere erkende erediensdiensten;
- 6° de rechtspersonen die de onroerende goederen beheren noodzakelijk voor het uitoefenen van de lekenmoraal;
- 7° de publiekrechtelijke rechtspersonen die hiertoe worden aangewezen door de Regering.

HOOFDSTUK II Begrotingsbepalingen

Artikel 5

De subsidies toegekend aan de gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, kerkfabrieken en consistories worden verdeeld voor een periode van drie jaar. De eerste periode van drie jaar vangt aan op 1 januari van het jaar waarin deze ordonnantie in voege treedt.

Het eerste jaar van elke driejarige periode worden vastleggingskredieten uitgetrokken op de Gewestbegroting om subsidies toe te kennen om de investeringen van openbaar nut aan te moedigen door de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en door de kerkfabrieken en consistories. Van deze kredieten is zeventig procent bestemd voor de driejarige investeringsdotatie bepaald in hoofdstuk V. Dertig procent van deze kredieten is bestemd voor de driejarige ontwikkelingsdotatie bepaald in hoofdstuk VI.

Elk jaar wordt een derde van het bedrag bedoeld in het eerste lid opgenomen als ordonnanceringskredieten in de Gewestbegroting en uitbetaald ten gunste van de gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen bedoeld in hoofdstuk III.

Article 6

Les subsides octroyés aux communes, centres publics d'aide sociale, fabriques d'église et consistoires sont alloués dans les limites de la dotation triennale d'investissement définie au chapitre V.

Des subsides spécifiques peuvent être alloués aux communes dans les limites de la dotation triennale de développement définie au chapitre VI.

Les subsides octroyés aux intercommunales, aux organes d'administration des cultes reconnus non visés à l'alinéa premier, aux personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et aux personnes morales de droit public désignées par le Gouvernement, sont alloués par le Gouvernement dans les limites des crédits disponibles à cette fin.

CHAPITRE III**Le service régional de financement des investissements communaux***Article 7*

Il est créé un service régional de financement des investissements communaux, ci-après dénommé "le service". Ce service constitue un service de l'Etat à gestion séparée au sens de l'article 140 des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991 et est placé sous l'autorité du Ministre qui a les pouvoirs locaux dans ses attributions.

Le service liquide aux communes les dotations triennales d'investissement et de développement.

Il dispose des ressources suivantes :

- 1° la dotation triennale d'investissement;
- 2° la dotation triennale de développement.

Les dépenses du service sont constituées par la liquidation des subsides alloués dans le cadre des dotations triennales d'investissement et de développement aux communes, aux centres publics d'aide sociale et aux fabriques d'église et consistoires.

CHAPITRE IV**Le programme triennal d'investissement***Article 8*

Toute demande de subsides est subordonnée à l'élaboration d'un programme triennal d'investissement. Ce programme peut être modifié par le demandeur de subsides

Artikel 6

De subsidies toegekend aan de gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn, kerkfabrieken en consistories worden toegekend binnen de perken van de driejarige investeringsdotatie bepaald in hoofdstuk V.

Specifieke subsidies kunnen worden toegekend aan de gemeenten binnen de perken van de driejarige ontwikkelingsdotatie bepaald in hoofdstuk VI.

De subsidies voor de intercommunales, voor de bestuursorganen van erkende erediensten niet bedoeld in het eerste lid, voor rechtspersonen die de onroerende goederen beheren noodzakelijk voor de lekenmoraal en voor publiek-rechterlijke rechtspersonen die door de Regering worden aangewezen, worden door de Regering toegekend binnen de perken van de kredieten die daartoe beschikbaar zijn.

HOOFDSTUK III**De gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen***Artikel 7*

Er wordt een gewestelijke dienst voor de financiering van de gemeentelijke investeringen opgericht, hierna te noemen : "de dienst". Deze dienst is een Staatsdienst met afzonderlijk beheer in de zin van artikel 140 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, samengeordend op 17 juli 1991 en wordt onder het gezag geplaatst van de Minister bevoegd voor Plaatselijke besturen.

De dienst betaalt aan de gemeenten de driejarige investeringsdotatie en de ontwikkelingsdotatie uit.

Hij beschikt over de volgende financiële middelen :

- 1° de driejarige investeringsdotatie;
- 2° de driejarige ontwikkelingsdotatie.

De uitgaven van de dienst bestaan uit de uitbetaling van de subsidies toegekend in het kader van de driejarige investerings- en ontwikkelingsdotaties aan de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories.

HOOFDSTUK IV**Het driejarig investeringsprogramma.***Artikel 8*

Elke subsidieaanvraag wordt afhankelijk gesteld van de opstelling van een driejarig investeringsprogramma. Dit programma kan door de aanvrager binnen de driejarige

en cours de triennat. Seuls des projets inscrits dans le programme triennal d'investissement sont susceptibles d'être subsidiés.

Article 9

Le programme triennal d'investissement est établi sur un formulaire conforme au modèle fixé par le Gouvernement. Il comprend au minimum les éléments suivants :

- 1° s'il s'agit d'une commune, une liste des investissements envisagés dans le cadre de la dotation triennale d'investissement;
- 2° s'il s'agit d'une commune, une liste des investissements qu'elle désire exécuter dans le cadre de la dotation triennale de développement, conformément à l'article 14;
- 3° pour les autres demandeurs, une liste des investissements envisagés, subsidiables en vertu de la présente ordonnance;
- 4° une description de l'objet des investissements;
- 5° une estimation des dépenses pour chaque investissement;
- 6° le taux du subside demandé;
- 7° l'indication des moyens de financement de la partie non subsidiée de l'investissement.

Article 10

§ 1er. - Les communes transmettent au Gouvernement leur programme triennal d'investissement au plus tard à la date à laquelle elles introduisent leur première demande d'accord de principe d'octroi de subside. Ce programme est élaboré en tenant compte de la quote-part de la dotation triennale d'investissement qui leur est attribuée en application du chapitre V, et reprend l'ensemble des investissements subsidiables envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

Le programme triennal d'investissement des communes comprend, parmi les investissements contenus dans les programmes triennaux d'investissement transmis par les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires, ceux que les communes prennent en considération.

§ 2. - Les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires transmettent leur programme triennal d'investissement à la commune dont ils relèvent au cours du trimestre précédant le début de chaque triennat.

periode worden gewijzigd. Enkel projecten ingeschreven in het driejarig investeringsprogramma komen in aanmerking voor een subsidie.

Artikel 9

Het driejarig investeringsprogramma wordt opgesteld op een formulier overeenkomstig het door de Regering bepaalde voorbeeld. Het bevat ten minste de volgende elementen :

- 1° indien het een gemeente betreft, een lijst van de geplande investeringen in het kader van de driejarige investeringsdotatie;
- 2° indien het een gemeente betreft, een lijst van de investeringen die ze wenst te doen in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie overeenkomstig artikel 14;
- 3° voor de andere aanvragers een lijst van de geplande investeringen, subsidieerbaar uit hoofde van deze ordonnantie;
- 4° een beschrijving van het doel van de investeringen;
- 5° een raming van de uitgaven voor elke investering;
- 6° het gevraagde subsidiëringspercentage;
- 7° de vermelding van de financieringsmiddelen voor het niet-gesubsidieerde deel van de investering.

Artikel 10

§ 1. - De gemeenten sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering ten laatste op de datum waarop ze hun eerste aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie indienen. Dit programma wordt uitgewerkt rekening houdend met het aandeel van de driejarige ontwikkelingsdotatie met toepassing van hoofdstuk V en vermeldt het geheel van de subsidieerbare investeringen gepland tot het einde van de betrokken driejarige periode.

Het driejarig investeringsprogramma van de gemeenten bevat de door de gemeenten in aanmerking genomen investeringen opgenomen in de driejarige investeringsprogramma's overgemaakt door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en door de kerkfabrieken en consistories.

§ 2. - De openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de gemeente waaronder ze ressorteren in de loop van het trimester dat aan het begin

Ce programme reprend l'ensemble des investissements subsidiâbles envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

§ 3. – Les intercommunales, les organes d'administration des cultes reconnus non visés au § 2, les personnes morales gérant des biens immobiliers nécessaires à l'exercice de la morale laïque et les personnes morales de droit public désignées par le Gouvernement transmettent au Gouvernement leur programme triennal d'investissement au moins cent quatre-vingt jours avant l'introduction de la première demande d'accord de principe d'octroi de subside relative à un investissement repris dans le programme triennal d'investissement. Ce programme reprend l'ensemble des investissements subsidiâbles envisagés jusqu'au terme du triennat concerné.

Article 11

Dans les trente jours de leur réception, le Gouvernement examine les programmes triennaux d'investissement et leurs éventuelles modifications.

Dans ce délai, il peut demander des compléments d'informations et émettre des observations quant à leur légalité.

CHAPITRE V La dotation triennale d'investissement

Article 12

Une quote-part de la dotation triennale d'investissement est allouée à chaque commune.

Les subsides relatifs aux programmes triennaux d'investissement des centres publics d'aide sociale, des fabriques d'église et des consistoires pris en considération par les communes dont ils relèvent, sont imputés sur la dotation triennale d'investissement de celles-ci. Ces subsides sont liquidés à la commune qui rétrocède le montant au bénéficiaire.

Le Gouvernement notifie aux communes le montant de leur quote-part dans la dotation triennale d'investissement avant le début de chaque triennat.

Article 13

La dotation triennale d'investissement est répartie entre les communes au prorata de la quote-part qu'elles obtiennent dans la dotation générale aux communes visée dans l'ordonnance du 10 mars 1994 fixant les règles de répartition de la dotation générale aux communes de la

van elke driejarige periode voorafgaat. Dit programma omvat het geheel van de subsidieerbare investeringen die gepland zijn tot het einde van de betrokken driejarige periode.

§ 3. – De intercommunales, de administratieve organen van de erkende erediensten die niet bedoeld worden in §2, de rechtspersonen die onroerende goederen beheren noodzakelijk voor de uitoefening van de lekenmoraal en de publiekrechtelijke rechtspersonen aangewezen door de Regering sturen hun driejarig investeringsprogramma naar de Regering ten minste honderdtachtig dagen vóór de indiening van de eerste aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie met betrekking tot een investering opgenomen in het driejarig investeringsprogramma. Dit programma bevat het geheel van de subsidieerbare investeringen tot het einde van de betrokken driejarige periode.

Artikel 11

De Regering onderzoekt de driejarige investeringsplannen en de eventuele bijhorende wijzigingen binnen dertig dagen na ontvangst ervan.

Binnen deze termijn kan de Regering aanvullende informatie vragen en opmerkingen maken over de wettigheid ervan.

HOOFDSTUK V De driejarige investeringsdotatie

Artikel 12

Aan elke gemeente wordt een deel van de driejarige investeringsdotatie toegekend.

De subsidies betreffende de driejarige investeringsprogramma's van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de kerkfabrieken en de consistories die in aanmerking genomen worden door de gemeenten waaronder ze ressorteren worden geboekt op de driejarige investeringsdotatie van deze laatste. Deze subsidies worden uitbetaald aan de gemeente die het bedrag doorstort aan de aanvrager.

De Regering maakt aan de gemeenten het bedrag van hun aandeel in de driejarige investeringsdotatie bekend, vóór het begin van elke driejarige periode.

Artikel 13

De driejarige investeringsdotatie wordt verdeeld tussen de gemeenten evenredig met hun aandeel van de algemene dotatie aan de gemeenten bedoeld in de ordonnantie van 10 maart 1994 tot vaststelling van de regels voor de verdeling van de algemene dotatie aan de gemeenten, voor het

Région de Bruxelles-Capitale, pour l'année qui précède le début de chaque triennat.

CHAPITRE VI La dotation triennale de développement

Article 14

Dans les limites de la dotation triennale de développement, le Gouvernement peut octroyer aux communes des subsides pour des projets d'intérêt régional, pour autant que ces projets soient repris dans une liste des priorités du Plan régional de développement pris en exécution de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, arrêtée par le Gouvernement et qui porte sur les investissements visés au chapitre VII.

Les projets pouvant bénéficier de la dotation triennale de développement sont proposés aux communes par le Gouvernement. Les communes qui désirent exécuter ces projets les inscrivent dans leur programme triennal d'investissement.

Article 15

Les projets bénéficiant de la dotation triennale de développement font l'objet d'une étroite collaboration entre le Gouvernement et la commune bénéficiaire durant les différentes phases des études et travaux.

Le Gouvernement arrête les conditions générales de collaboration avec les communes susceptibles de bénéficier de la dotation triennale de développement.

CHAPITRE VII Les investissements subsidiés

Article 16

Les investissements susceptibles de donner lieu à octroi de subsides en matière d'espaces publics sont :

1° en ce qui concerne la voirie :

- a) les créations de voirie prévues par le Plan régional de développement;
- b) l'aménagement, le réaménagement, l'amélioration de la voirie et le renouvellement du revêtement, pour autant que ce dernier implique un renouvellement des fondations et sous-fondations, en ce compris les soutènements indispensables;

jaar dat aan het begin van elke driejarige periode voorafgaat.

HOOFDSTUK VI De driejarige ontwikkelingsdotatie

Artikel 14

Binnen de perken van de driejarige ontwikkelingsdotatie, kan de Regering aan de gemeenten subsidies toekennen voor projecten van gewestelijk belang, voor zover deze projecten opgenomen zijn in door de Regering vastgelegde lijst van de prioriteiten van het Gewestelijk ontwikkelingsplan genomen in uitvoering van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, en die betrekking heeft op de investeringen bedoeld in hoofdstuk VII.

De projecten die in het kader van de driejarige ontwikkelingsdotatie in aanmerking kunnen komen worden aan de gemeenten voorgesteld door de Regering. De gemeenten die deze projecten wensen uit te voeren, nemen ze in hun driejarig investeringsprogramma op.

Artikel 15

De projecten die in aanmerking komen voor een deel van de driejarige ontwikkelingsdotatie, maken het voorwerp uit van een nauwe samenwerking tussen de Regering en de begunstigde gemeente tijdens de verschillende fasen van de studies en de werken.

De Regering legt de algemene voorwaarden vast voor de samenwerking met de gemeenten die in aanmerking kunnen komen om de driejarige ontwikkelingsdotatie te ontvangen.

HOOFDSTUK VII De subsidieerbare investeringen.

Artikel 16

De investeringen die aanleiding kunnen geven tot een toekenning van subsidies inzake openbare ruimten zijn:

1° de wegeninfrastructuur :

- a) de realisatie van wegen voorzien in het Gewestelijk ontwikkelingsplan;
- b) de aanleg, de heraanleg, de verbetering van de wegennis en de vernieuwing van het wegdek, voor zover dit laatste een vernieuwing inhoudt van de funderingen en onderfunderingen, met inbegrip van de onmisbare steunen;

c) la création, l'aménagement, l'amélioration ou la restauration d'itinéraires cyclables et piétons;

2° en ce qui concerne l'équipement de la voirie :

a) l'établissement et l'amélioration des installations d'éclairage public;

b) l'acquisition, le renouvellement et l'installation de mobilier urbain, pour autant que celui-ci ne fasse pas l'objet d'une convention de concession;

c) la réalisation et le renouvellement de plantations;

3° en ce qui concerne les espaces verts :

a) l'acquisition de terrains en vue de leur affectation en espace vert accessible au public, y compris les travaux d'aménagement que cette affectation requiert, si le terrain est compris dans une aire de verdoisement prioritaire du Plan régional de développement ou si celui-ci prévoit la création d'un espace vert à cet endroit;

b) l'aménagement et le réaménagement de terrains, en vue de leur affectation ou du maintien de leur affectation en espace vert accessible au public;

c) la réalisation et le renouvellement de plantations des espaces verts accessibles au public;

4° en ce qui concerne l'équipement des espaces verts :

a) l'établissement et l'amélioration des installations d'éclairage;

b) l'acquisition, le renouvellement et l'installation de mobilier urbain pour autant que celui-ci ne fasse pas l'objet d'une convention de concession;

c) les installations d'égouttage;

5° la mise en lumière de façades ou parties de façades de bâtiments classés, sauvegardés ou repris dans l'inventaire, en application de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, pour autant que celles-ci soient visibles depuis l'espace public;

6° l'acquisition et l'installation d'oeuvres d'art sur les voiries communales ou dans les espaces verts accessibles au public.

Article 17

Les investissements susceptibles de donner lieu à octroi de subsides en matière de bâtiments, sont :

c) de realisatie, de aanleg, de verbetering of de restauratie van fietspaden en trottoirs;

2° de uitrusting van de wegeninfrastructuur :

a) het plaatsen en de verbetering van installaties voor openbare verlichting;

b) de verwerving, de vernieuwing en de installatie van stadsmeubilair, voor zover hierover geen concessie-overeenkomst bestaat;

c) de realisatie en de vernieuwing van aanplantingen;

3° de groene ruimten :

a) de verwerving van terreinen die zullen dienen als groene ruimte toegankelijk voor het publiek, met inbegrip van de aanlegwerken die deze bestemming vereist, indien het terrein gelegen is in een gebied voor prioritaire ingroening op het gewestelijk ontwikkelingsplan of indien dit plan voorziet in de aanleg van een groene ruimte op die plaats;

b) de aanleg en de heraanleg van terreinen die zullen worden bestemd of die verder zullen bestemd blijven als groene ruimte toegankelijk voor het publiek;

c) de realisatie en de vernieuwing van aanplantingen van groene ruimten toegankelijk voor het publiek;

4° de uitrusting van groene ruimten :

a) de installatie en de verbetering van verlichtingsinstallaties;

b) de verwerving, de vernieuwing en de installatie van stadsmeubilair, voor zover hierover geen concessie-overeenkomst bestaat;

c) het rioleringsnet;

5° het verlichten van gevels of van delen van gevels van beschermde, bewaarde of in de inventaris opgenomen gebouwen, met toepassing van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, voor zover deze gevels of delen van gevels zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte;

6° de verwerving en de installatie van kunstwerken op de gemeentewegen en in de voor het publiek toegankelijke groene ruimten.

Artikel 17

De investeringen die aanleiding kunnen geven tot een toekenning van subsidies inzake gebouwen zijn :

1° la construction et la rénovation des bâtiments en ce compris leur acquisition, que les communes et les centres publics d'aide sociale affectent ou vont affecter à un usage administratif;

2° la construction et la rénovation des bâtiments, en ce compris leur acquisition, affectés ou à affecter à l'exercice des cultes reconnus et de la morale laïque.

Article 18

Les investissements susceptibles de donner lieu à octroi de subsides en matière d'assainissement, sont la création, le renouvellement et la réfection des réseaux d'égouttage.

Article 19

Les études nécessaires à la réalisation des investissements énumérés aux articles 16, 17 et 18 sont subsidiables.

Article 20

Par contre, ne sont pas subsidiables les travaux et les études qui sont déjà subsidiables soit en vertu de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, soit en vertu de l'ordonnance du 7 octobre 1993 organique de la revitalisation des quartiers.

CHAPITRE VIII L'octroi de subsides

Article 21

Le Gouvernement fixe la composition des dossiers de demandes à introduire conformément aux articles 24 et 25, la nature des pièces justificatives nécessaires à la liquidation du subside et la procédure d'octroi et de liquidation.

Article 22

§ 1er. – Une demande d'accord de principe d'octroi de subside portant sur les investissements visés aux articles 16, 17 et 18, est recevable pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

1° les investissements sont conformes aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;

2° les autorisations régionales préalables à l'exécution des travaux ont été obtenues;

1° de oprichting en de renovatie van gebouwen, met inbegrip van hun verwerving, waaraan de gemeenten of de openbare centra voor maatschappelijk welzijn een administratieve bestemming geven of zullen geven;

2° de oprichting en de renovatie van gebouwen, met inbegrip van hun verwerving, bestemd voor het uitoefenen van erkende erediensten en de lekenmoraal.

Artikel 18

De investeringen die aanleiding kunnen geven tot een toekenning van subsidies inzake sanering zijn de creatie, de vernieuwing en de herstelling van het rioleringsnetwerk.

Artikel 19

De studies die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de artikelen 16, 17 en 18 opgesomde investeringen zijn subsidieerbaar.

Artikel 20

De werken en studies die reeds in aanmerking komen voor subsidie krachtens de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed ofwel krachtens de ordonnantie van 7 oktober 1993 houdende organisatie van de herweerdering van de wijken, komen daarentegen niet in aanmerking voor subsidie.

HOOFDSTUK VIII De toekenning van de subsidies

Artikel 21

De Regering bepaalt de samenstelling van de dossiers inzake aanvragen die ingediend moeten worden overeenkomstig de artikelen 24 en 25, de aard van de bewijsstukken voor de uitbetaling van de subsidie en de procedures voor de toekenning en de uitbetaling.

Artikel 22

§ 1. – Een aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie die betrekking heeft op de investeringen bedoeld in artikelen 16, 17 en 18 is ontvankelijk indien aan de volgende voorwaarden voldaan wordt :

1° de investeringen moeten de bepalingen van deze ordonnantie naleven evenals de andere bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;

2° de gewestelijke vergunningen die vereist zijn om de werken te mogen aanvatten, moeten afgegeven zijn aan de aanvrager;

- 3° le demandeur s'engage à assurer l'entretien et la gestion du bien subsidié. A cette fin, il dresse un programme d'entretien portant sur les cinq années qui suivent la réception définitive de l'ouvrage, indiquant les prévisions financières pour chaque exercice budgétaire;
- 4° si l'investissement porte sur un bâtiment visé à l'article 17, le demandeur doit être propriétaire du bien sur lequel porte l'investissement. Il peut cependant n'en être propriétaire qu'au moment de la mise à disposition de l'ouvrage lorsque les travaux sont exécutés sur base d'un marché de promotion qui prévoit l'acquisition d'ouvrages dès leur mise à disposition moyennement paiement d'annuités, ou au terme du marché lorsque les travaux sont exécutés sur base d'un marché de promotion qui prévoit la location d'ouvrages suivie à terme d'un transfert de propriété;
- 5° le demandeur s'engage à ne pas aliéner et ne pas modifier l'affectation du bien pour lequel il bénéficie d'un subsidie dans les vingt ans de l'octroi de ce dernier;
- 6° le coût total des investissements TVA comprise atteint un montant minimum de trois millions de Francs. Ce montant est indexé au début de chaque triennat;
- 7° le demandeur n'a pas obtenu de subsidie portant sur le même objet dans les vingt années précédant la demande;
- 8° elle a été approuvée, soit par le conseil communal si elle émane des demandeurs visés à l'article 4, 1°, 3° et 4°, soit par l'organe qualifié pour représenter les autres demandeurs;
- 9° si l'investissement porte sur un bien à acquérir, sa destination doit être conforme à celle prévue par les plans visés à l'article 2 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme. Cette conformité est attestée par la délivrance de renseignements urbanistiques par le fonctionnaire délégué conformément à l'article 174 de cette même ordonnance. Le projet de travaux accompagnant la demande d'accord de principe doit être transmis au Gouvernement dans les cent quatre-vingt jours de la date de l'acquisition;
- 10° la demande est introduite au plus tard cinquante jours avant le fin du triennat.
- 3° de aanvrager moet zich ertoe verbinden het gesubsidieerde goed te onderhouden en te beheren. Daartoe stelt hij een onderhoudsprogramma op voor de vijf jaren die volgen op de definitieve oplevering van de werken, met financiële ramingen voor elk begrotingsjaar;
- 4° indien de investering betrekking heeft op een gebouw bedoeld in artikel 18, dan moet de aanvrager eigenaar zijn van het goed waarop de investering betrekking heeft. Hij mag er echter slechts eigenaar van zijn op het ogenblik van de terbeschikkingstelling van het bouwwerk als de werken uitgevoerd worden op basis van een promotieopdracht die voorziet in de verwerving van bouwwerken vanaf hun terbeschikkingstelling mits de betaling van annuïteiten, of na afloop van de opdracht als de werken worden uitgevoerd op basis van een promotieopdracht die de verhuur van bouwwerken voorziet die op termijn wordt gevolgd door een eigendoms-overdracht;
- 5° de aanvrager moet zich ertoe verbinden om het goed waarvoor hij een subsidie ontvangt, niet te vervreemden of van bestemming te veranderen gedurende de twintig jaren die volgen op de toekenning van de subsidie;
- 6° de totale investeringsuitgave, BTW inbegrepen, moet minstens drie miljoen bedragen. Bij de aanvang van elke driejarige periode wordt dit bedrag geïndexeerd;
- 7° de aanvrager mag gedurende de twintig jaren die aan de aanvraag voorafgaan, geen subsidie voor hetzelfde voorwerp gekregen hebben;
- 8° de aanvraag moet vooraf goedgekeurd zijn door de gemeenteraad indien ze uitgaat van de aanvragers bedoeld in artikel 4, 1°, 3° en 4°, of door het orgaan dat bevoegd is om de andere aanvragers te vertegenwoordigen;
- 9° indien de investering betrekking heeft op een te verwerven goed, moet de bestemming van dit goed overeenstemmen met deze opgenomen in de plannen bedoeld in artikel 2 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw. Deze overeenstemming blijkt uit de stedenbouwkundige inlichtingen verstrekt door de gemachtigde ambtenaar overeenkomstig artikel 174 van dezelfde ordonnantie. Het project voor de uit te voeren werken dat bij de aanvraag om principiële instemming gevoegd wordt, moet bij de Regering worden ingediend binnen honderdtachtig dagen na de datum van de verwerving;
- 10° de aanvraag moet ten laatste vijftig dagen voor het einde van een driejarige periode ingediend zijn.

Le Gouvernement peut accepter une demande d'accord de principe d'octroi de subsidie ne respectant pas la condition visée à l'alinéa 1er, 2°, en cas d'urgence dûment motivée par le demandeur.

De Regering kan een aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie die niet aan de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 2°, voldoet, toch inwilligen in geval van door de aanvrager gemotiveerde spoed.

Le Gouvernement peut accepter une demande d'accord de principe d'octroi de subside ne respectant pas la condition visée à l'alinéa 1er, 7°, pour autant que des circonstances imprévisibles et exceptionnelles justifient l'investissement.

Le Gouvernement peut accepter une demande d'accord de principe d'octroi de subside concernant des travaux à exécuter à un bien acquis ne respectant pas le délai visé à l'alinéa 1er, 9°, pour autant que des circonstances particulières justifient le retard.

Le Gouvernement peut arrêter des conditions supplémentaires de recevabilité liées à :

- 1° la qualité des ouvrages;
- 2° l'introduction, dans le cadre de la procédure de mise en concurrence des travaux, de clauses obligeant les soumissionnaires à assurer la prise en charge de stagiaires ou la mise au travail de chômeurs dans le cadre de l'exécution du marché.

§ 2. – Une demande d'octroi de subside portant sur les investissements visés aux articles 16, 17 et 18, est recevable pour autant que les conditions suivantes soient respectées :

- 1° les investissements sont conformes aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;
- 2° la demande est conforme au projet qui a fait l'objet d'un accord de principe d'octroi de subside.

Article 23

Le Gouvernement peut exiger le remboursement de tout ou partie des subsides octroyés si le bénéficiaire des subsides viole les engagements visés à l'article 22, alinéa 1er, 3°, 5° et 9°.

Article 24

Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la demande d'accord de principe d'octroi de subside portant sur les investissements visés aux articles 16, 17 et 18, le Gouvernement notifie au demandeur un refus ou un accord de principe accompagné de l'autorisation de mise en concurrence du marché. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut accord de principe pour le montant du subside demandé.

Le demandeur dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la réception de l'accord de principe pour

De Regering kan een aanvraag om principiële instemming voor de toekenning van subsidie die niet aan de voorwaarde bedoeld in het eerste lid, 7°, voldoet, toch inwilligen voor zover de investering gerechtvaardigd wordt door onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden.

De Regering kan een aanvraag om subsidie voor werken uit te voeren aan een verworven goed en waarbij de termijn bedoeld in het eerste lid, 9°, toch inwilligen voor zover bijzondere omstandigheden de vertraging rechtvaardigen.

De Regering kan bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden vaststellen die verband houden met :

- 1° de kwaliteit van de werken;
- 2° de invoering, in het kader van de aanbesteding der werken, van clausules die de inschrijvers verplichten om stagiairs ten laste te nemen of werklozen te werk te stellen bij de uitvoering van de opdracht.

§ 2. – Een aanvraag om toekenning van subsidie met betrekking tot de investeringen bedoeld in artikelen 16, 17 en 18 is ontvankelijk voor zover aan volgende voorwaarden voldaan wordt :

- 1° de investeringen moeten conform de bepalingen van deze ordonnantie zijn alsook conform de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;
- 2° de aanvraag moet conform het ontwerp zijn waarvoor een principiële instemming van toekenning van subsidie bekomen werd.

Artikel 23

De Regering kan de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van de toegekende subsidies eisen bij niet-naleving door de begunstigde van de subsidies van de verplichtingen bedoeld in artikel 22, eerste lid, 3°, 5° en 9°.

Artikel 24

Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van de aanvraag om principiële instemming van toekenning van subsidie voor de investeringen bedoeld in artikelen 16, 17 en 18 betekent de Regering aan de aanvrager ofwel de weigering van subsidies ofwel de principiële instemming samen met de toestemming om de opdracht in mededinging te stellen. Het uitblijven van een beslissing van de Regering binnen deze termijn geldt als principiële instemming ten belope van het gevraagde subsidiebedrag.

Vanaf de datum van ontvangst van de principiële instemming beschikt de aanvrager over een termijn van

transmettre au Gouvernement l'analyse des offres et la proposition de désignation de l'adjudicataire. Passé ce délai, il perd le bénéfice de l'accord de principe. Sur demande motivée, ce délai peut être prorogé une fois par le Gouvernement.

Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la proposition de désignation de l'adjudicataire, le Gouvernement notifie le refus ou l'octroi du subsidie accompagné de l'autorisation de mise en travaux. L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut octroi du subsidie. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant du subsidie. Passé ce délai, le montant du subsidie est le montant fixé conformément à l'alinéa 1er.

Le demandeur dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la notification de l'octroi du subsidie pour transmettre au Gouvernement copie de la notification de la commande des travaux à l'adjudicataire. Passé ce délai, il perd le bénéfice du subsidie. Sur demande motivée, ce délai peut être prorogé une fois par le Gouvernement.

Lorsqu'une autorisation de mise en travaux est imposée au demandeur préalablement à la commande des travaux, le délai visé à l'alinéa 4 est suspendu jusqu'à ce que l'autorité délivrant l'autorisation se soit prononcée.

Article 25

Une demande d'octroi de subsidie pour la réalisation d'études visées à l'article 19 est recevable si :

- 1° elle est conforme aux dispositions prévues par la présente ordonnance, ainsi qu'aux dispositions opposables au demandeur;
- 2° elle est accompagnée de la demande d'accord de principe d'octroi de subsidie portant sur l'investissement auquel l'étude se rapporte;
- 3° elle a été approuvée soit par le conseil communal si elle émane des demandeurs visés à l'article 4, 1°, 3° et 4°, soit par l'organe qualifié pour représenter les autres demandeurs.

Le Gouvernement peut arrêter des conditions supplémentaires de recevabilité liées à la qualité et au prix de ces études.

honderdtachtig dagen om de analyse van de ontvangen offertes en het voorstel tot aanwijzing van de aannemer over te maken aan de Regering. Na verstrijken van deze termijn vervalt de principiële instemming. Deze termijn kan door de Regering éénmaal worden verlengd ingevolge een met redenen omklede aanvraag.

Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van het voorstel tot aanwijzing van de aannemer, geeft de Regering kennis van de weigering of de toekenning van de subsidie met bijkomende vergunning voor de uitvoering van de werken. Het ontbreken van een beslissing zijdens de Regering binnen die termijn, geldt als toekenning van de subsidie. De Regering beschikt niettemin over een bijkomende termijn van vijftig dagen om kennis te geven van het bedrag van de subsidie. Na het verstrijken van die termijn is het bedrag van de subsidie het overeenkomstig het eerste lid vastgestelde bedrag;

Vanaf de datum van kennisgeving van de toekenning van de subsidie beschikt de aanvrager over een termijn van honderdtachtig dagen om aan de Regering een afschrift over te maken van de bestelling van de werken aan de aannemer. Na verstrijken van deze termijn, vervalt het recht op subsidie. Deze termijn kan door de Regering éénmaal worden verlengd ingevolge een met redenen omklede aanvraag.

Het opleggen aan de aanvrager van het verkrijgen van een voorafgaande vergunning voor het uitvoeren van de werken, schort de termijn bedoeld in het vierde lid op totdat de overheidsdienst die de vergunning dient af te leveren, een beslissing heeft genomen.

Artikel 25

Een aanvraag om toekenning van subsidie voor het maken van studies als bedoeld in artikel 19 is ontvankelijk indien ze :

- 1° in overeenstemming is met het bepaalde in deze ordonnantie, alsmede met de bepalingen die aan de aanvrager kunnen worden tegengeworpen;
- 2° vergezeld gaan van de aanvraag om toekenning van subsidie voor de investering waarop de studie betrekking heeft;
- 3° goedgekeurd is, ofwel door de gemeenteraad, indien ze uitgaat van de aanvragers bedoeld in artikel 4, 1°, 3° en 4°, ofwel door het orgaan dat bevoegd is om de andere aanvragers te vertegenwoordigen.

De Regering kan bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden opleggen die verband houden met de kwaliteit en de kostprijzen van deze studies.

Article 26

Dans un délai de cinquante jours qui suit la réception de la demande d'octroi de subside visée à l'article 25, le Gouvernement notifie l'octroi ou le refus du subside.

L'absence de décision du Gouvernement dans ce délai vaut octroi du subside. Le Gouvernement dispose néanmoins d'un délai supplémentaire de cinquante jours pour notifier le montant du subside. Passé ce délai, le montant du subside est le montant demandé.

Article 27

§ 1er. - Vingt pour cent du montant du subside sont liquidés au bénéficiaire dans les cent quatre-vingt jours de la réception de la copie de la notification de la commande à l'adjudicataire.

Le solde du subside est liquidé dans les cent quatre-vingt jours de la réception du décompte final complet.

Le bénéficiaire dispose d'un délai de cent quatre-vingt jours à dater de la réception provisoire des études ou travaux pour transmettre un décompte final complet, accompagné des pièces justificatives requises pour la liquidation du subside. Passé ce délai, il perd le bénéfice du subside.

Si le bénéficiaire et l'entrepreneur ne s'entendent pas sur le montant du décompte final, un décompte final provisoire peut être transmis par le bénéficiaire.

§ 2. - Pour les investissements d'un montant supérieur à cent millions, le bénéficiaire peut introduire une demande de liquidation intermédiaire équivalente à quarante pour cent du montant du subside lorsque les travaux ont été effectués à concurrence de soixante pour cent de leur coût.

CHAPITRE IX
Calcul du subside

Article 28

Les travaux et études émergeant à la dotation triennale d'investissement sont subsidiés à concurrence de trente pour cent du coût des investissements subsidiés.

Toutefois, ce taux est porté à soixante pour cent pour les travaux et études repris dans la liste des priorités du Plan régional de développement arrêtée par le Gouvernement.

Artikel 26

Binnen een termijn van vijftig dagen na ontvangst van de aanvraag om toekenning van subsidie bedoeld in artikel 25, geeft de Regering kennis van de toekenning of de weigering van de subsidie.

Het ontbreken van een beslissing zijdens de Regering binnen die termijn, geldt als toekenning van de subsidie. De Regering beschikt niettemin over een bijkomende termijn van vijftig dagen om kennis te geven van het bedrag van de subsidie. Na het verstrijken van die termijn wordt het aangevraagde bedrag het bedrag van de subsidie.

Artikel 27

§ 1. - Binnen de honderdtachtig dagen na ontvangst van het afschrift van de betekening van de opdracht aan de aannemer wordt twintig procent van het subsidiebedrag uitbetaald aan de begunstigde.

Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald binnen honderdtachtig dagen na ontvangst van de volledige eindafrekening.

De begunstigde beschikt over een termijn van honderdtachtig dagen vanaf de voorlopige oplevering van de studies of van de werken om de volledige afrekening samen met de voor de uitbetaling van de subsidie vereiste verantwoordingsstukken over te maken. Na verstrijken van deze termijn vervalt het recht op subsidie.

Indien de begunstigde en zijn aannemer het niet eens kunnen worden over het bedrag van de eindafrekening, mag er door de aanvrager een voorlopige eindafrekening ingediend worden.

§ 2. - Voor de investeringen waarvan de kost meer dan honderd miljoen bedraagt, kan de begunstigde een aanvraag om voorlopige uitbetaling ten belope van veertig procent van het subsidiebedrag indienen, voor zover de werken reeds ten belope van zestig procent van de totale kostprijs uitgevoerd werden.

HOOFDSTUK IX
Berekening van de subsidie

Artikel 28

De werken en studies die ten laste komen van de driejarige investeringsdotatie, worden ten belope van dertig procent van de kostprijs van de subsidieerbare werken gesubsidieerd.

Dit percentage wordt echter verhoogd tot zestig procent voor de werken en studies die voorkomen in de lijst van de prioriteiten van het Gewestelijk ontwikkelingsplan dat de Regering vastlegde.

Le taux de soixante pour cent est porté à nonante pour cent pour :

- 1° les communes qui en font la demande expresse et qui perçoivent pour l'année qui précède le début de chaque triennat, une dotation générale par habitant supérieure à la moyenne régionale;
- 2° la Ville de Bruxelles, pour autant que les travaux soient réalisés dans le Pentagone, à savoir, le territoire circonscrit par les boulevards constituant la petite ceinture.

Article 29

Le Gouvernement fixe le taux du subside des projets émergeant à la dotation triennale de développement.

Article 30

Le montant pris en compte pour le calcul du subside est le coût des travaux et études, TVA comprise, diminué des éléments suivants :

- 1° les montants des travaux, études et frais non subsidiables compris dans l'investissement. Le Gouvernement arrête la liste de ces postes;
- 2° les montants perçus ou à percevoir par les bénéficiaires pour la réalisation du même investissement en vertu de toute autre réglementation, convention ou acte unilatéral.

Le Gouvernement peut en outre, pour chaque catégorie de travaux ou études, arrêter un montant maximum à prendre en compte pour le calcul du subside.

Lorsqu'une redevance à un centre de recherche collective est due, elle est incluse dans le montant pris en compte pour le calcul du subside.

Lorsque l'investissement comprend une acquisition, le montant du subside est calculé comme suit :

- 1° en cas d'acquisition à l'amiable, le subside est calculé sur base du prix, qui ne peut dépasser l'estimation du receveur de l'enregistrement;
- 2° en cas d'expropriation, le montant du subside est calculé sur la base d'indemnités convenues ou fixées par les cours et tribunaux.

Het percentage wordt van zestig percent naar negentig percent verhoogd voor :

- 1° de gemeenten die dit uitdrukkelijk aanvragen en die voor het jaar dat aan elke driejarige periode voorafgaat een algemene dotatie per inwoner ontvangen hebben die het gewestelijk gemiddelde overschrijdt;
- 2° de Stad Brussel, voor zover de werken verwezenlijkt worden in de Vijfhoek, namelijk het grondgebied dat omgrend wordt door de lanen die de kleine ring vormen.

Artikel 29

De Regering stelt het percentage vast voor de subsidiëring van de projecten die onder de driejarige ontwikkelingsdotatie vallen.

Artikel 30

Het bedrag dat in aanmerking komt voor de berekening van de subsidie, is dat van de kostprijs der werken en studies, BTW inbegrepen, verminderd met :

- 1° het bedrag van de niet subsidieerbare werken, studies en kosten die in de investering zijn begrepen. De Regering stelt de lijst van deze posten vast;
- 2° de bedragen die de begunstigden uit hoofde van andere reglementeringen, overeenkomsten of eenzijdige akten, ontvangen hebben of zullen ontvangen voor de verwezenlijking van dezelfde investering.

De Regering kan bovendien voor elke categorie van werken of studies een maximumbedrag vaststellen voor de berekening van de subsidie.

Indien er een bijdrage verschuldigd is aan een collectief opzoekingscentrum wordt ze opgenomen in het bedrag dat voor de berekening van de subsidie in aanmerking wordt genomen.

Indien de investering volledig of gedeeltelijk betrekking heeft op een verwerving, wordt het bedrag van de subsidie als volgt berekend :

- 1° in geval van verwerving in der minne, wordt de subsidie berekend op basis van de aankoopprijs, die de raming verricht door de ontvanger van de registratie niet mag overschrijden;
- 2° in geval van onteigening wordt het bedrag van de subsidie berekend op grond van de door de hoven en rechtbanken vastgestelde vergoedingen.

Article 31

Le subside est calculé forfaitairement sur base du montant de l'offre approuvée. Les révisions, décomptes et avenants ne sont pas pris en considération.

Le Gouvernement peut arrêter des modalités particulières de calcul du montant du subside lorsque l'investissement porte sur des travaux imprévisibles.

CHAPITRE X

Dispositions abrogatoires et transitoires.

Article 32

L'arrêté du Régent du 2 juillet 1949 relatif à l'intervention de l'Etat en matière de subsides pour l'exécution de travaux par les provinces, communes, associations de communes, commissions d'assistance publique, fabriques d'église et associations de polders ou de wateringues, modifié par les arrêtés royaux des 23 janvier 1951, 26 septembre 1951, 1er juillet 1952, 12 décembre 1955, 26 avril 1956, 1er février 1960, 2 juin 1961, 13 décembre 1966, 26 mars 1969, 12 septembre 1969, 17 juillet 1970, 23 novembre 1971, 22 février 1974, 20 décembre 1976, 4 avril 1980, 28 juillet 1980, 23 juillet 1981, par les arrêtés de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale des 6 décembre 1990 et 29 avril 1993 et par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 13 novembre 1997 est abrogé en ce qui concerne les matières réglées par la présente ordonnance.

Sont également abrogés:

- 1° l'arrêté royal du 15 septembre 1978 relatif à l'octroi de subventions aux communes pour la restauration des voies de circulation piétonnière dans la Région bruxelloise, modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 1981;
- 2° l'arrêté royal du 26 avril 1982 relatif à l'octroi de subventions aux communes pour la création, l'aménagement, l'amélioration ou la restauration de réseaux d'itinéraires cyclables dans la Région bruxelloise;
- 3° l'arrêté royal du 9 octobre 1985 déterminant les conditions d'octroi et le taux des subventions pour les plantations d'alignement et pour les plantations, l'équipement, l'aménagement et le réaménagement de terrains en vue de la conservation ou la création d'espaces verts publics;
- 4° l'arrêté royal du 22 juillet 1987 déterminant les conditions d'octroi et le taux des subventions pour l'acquisition de biens immeubles en vue de la conservation ou de la création d'espaces verts publics;

Artikel 31

De subsidie wordt forfaitair berekend op basis van het bedrag van de aangenomen offerte. Met prijsherzieningen, afrekeningen en aanhangsels wordt geen rekening gehouden.

De Regering kan bijzondere modaliteiten vaststellen voor de berekening van de subsidie indien de investering betrekking heeft op werken die niet konden voorzien worden.

HOOFDSTUK X

Opheffings- en overgangsbepalingen

Artikel 32

Het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de Staatstussenkomst inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken, en verenigingen van polders of van wateringens, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 23 januari 1951, 26 september 1951, 1 juli 1952, 12 december 1955, 26 april 1956, 1 februari 1960, 2 juni 1961, 13 december 1966, 26 maart 1969, 12 september 1969, 17 juli 1970, 23 november 1971, 22 februari 1974, 20 december 1976, 4 april 1980, 28 juli 1980, 23 juli 1981, bij de besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 6 december 1990 en 29 april 1993 en bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 november 1997 wordt opgeheven voor wat betreft de materies geregeld door deze ordonnantie;

Worden eveneens opgeheven :

- 1° het koninklijk besluit van 15 september 1978 betreffende de toekenning van toelagen aan de gemeenten voor het herstellen in het Brusselse Gewest van de wegen voor voetgangersverkeer, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 1981;
- 2° het koninklijk besluit van 26 april 1982 betreffende de toekenning van toelagen aan de gemeenten voor de aanleg, de geschiktmaking, de verbetering of de herstelling van het fietswegennet in het Brusselse Gewest;
- 3° het koninklijk besluit van 9 oktober 1985 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden en het percentage van de toelagen voor laanbeplantingen en voor beplantingen, voorzieningen, inrichting en herinrichting van gronden met het oog op het behoud of de aanleg van groene ruimten;
- 4° het koninklijk besluit van 22 juli 1987 tot bepaling van de voorwaarden tot toekenning en het percentage van de subsidies voor het verwerven van onroerende goederen met het oog op het behoud of de inrichting van openbare groenruimten;

5° l'arrêté de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale du 16 juillet 1992 fixant les modalités d'octroi de subventions en vue de l'aménagement sur le territoire de la Ville de Bruxelles de promenades d'agrément réalisés dans le cadre du programme "Les Chemins de la Ville", modifié par l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 26 novembre 1996.

Les obligations résultant pour la Région des arrêtés visés aux alinéas 1er et 2 qui concernent exclusivement la liquidation des subsides prendront fin, sans que cela puisse donner lieu au paiement d'une quelconque indemnité à charge de la Région, à l'expiration d'un délai de cinq ans suivant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

Article 33

§ 1er. – Les demandes d'accord de principe d'octroi de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement pour lesquels un projet de mise en concurrence des travaux a été transmis à la Région avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et qui, à cette date n'ont pas fait l'objet d'une promesse de principe de subside sont traités selon la procédure visée à l'article 24, alinéa 1er. Toutefois, le délai visé à l'article 24, alinéa 1er, prend cours à la date de réception du programme triennal d'investissement élaboré par le demandeur.

Les demandes d'octroi de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement qui ont fait l'objet d'une promesse de principe de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et pour lesquels une analyse des offres et une proposition de désignation de l'adjudicataire n'ont pas été transmis à la Région à cette date sont traités selon la procédure visée à l'article 24, alinéa 2. Toutefois, le délai visé à l'article 24, alinéa 2, prend cours à la date de réception du programme triennal d'investissement élaboré par le demandeur.

Les demandes d'octroi de subside relatives à des investissements inscrits dans un programme triennal d'investissement qui ont fait l'objet d'une promesse de principe de subside avant l'entrée en vigueur de la présente ordonnance et pour lesquels une analyse des offres et une proposition de désignation de l'adjudicataire ont été transmis à la Région à cette date sont traités selon la procédure visée à l'article 24, alinéa 3. Toutefois, le délai visé à l'article 24, alinéa 3, prend cours à la date de réception du programme triennal d'investissement élaboré par le demandeur.

§ 2. – Pour être recevable, une demande d'octroi de subside relative à des investissements visés au § 1er, alinéas 1er et 2, doit satisfaire aux conditions visées à l'article 22, § 1er.

5° het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 16 juli 1992 tot regeling van de betoelaging van de aanleg van wandelwegen op het grondgebied van de Stad Brussel in het raam van het programma "De Stads-wandelingen", gewijzigd bij het besluit van 26 november 1996 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De verplichtingen die voor het Gewest voortvloeien uit de besluiten bedoeld in het eerste en tweede lid en die uitsluitend betrekking hebben op de uitbetaling van de subsidies zullen vervallen, zonder aanleiding te geven tot de betaling van enige schadevergoeding ten laste van het Gewest, na afloop van een termijn van vijf jaar volgend op de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

Artikel 33

§ 1ste. – De aanvragen om principiële instemming voor de toekenning van subsidie voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor een ontwerp voor het in mededinging stellen van de werken werd ingediend bij het Gewest vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie en waarvoor tot nog toe geen principiële subsidietoezegging werd toegekend, worden behandeld volgens de procedure vermeld in artikel 24, eerste lid. De termijn vermeld in artikel 24, eerste lid gaat echter in op de datum van de ontvangst van het driejarige investeringsprogramma uitgewerkt door de aanvrager.

De aanvragen om toekenning van subsidie voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor een principiële subsidietoezegging werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie, en waarvoor een analyse van de offertes en een voorstel van toewijzing van de aannemer niet op die datum aan het Gewest werden overgemaakt, worden behandeld volgens de procedure bedoeld in artikel 24, tweede lid. De termijn bedoeld in artikel 24, tweede lid, gaat in vanaf de datum van de ontvangst van het driejarig investeringsprogramma uitgewerkt door de aanvrager.

De aanvragen om toekenning van subsidie voor investeringen ingeschreven in een driejarig investeringsprogramma waarvoor er een principiële subsidietoezegging werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze ordonnantie en waarvoor een analyse van de offertes en een voorstel van toewijzing van de aannemer op die datum aan het Gewest werden overgemaakt, worden behandeld volgens de procedure bedoeld in artikel 24, derde lid. De termijn bedoeld in artikel 24, derde lid, gaat echter in vanaf de datum van de ontvangst van het driejarig investeringsprogramma uitgewerkt door de aanvrager.

§ 2. – Om ontvankelijk te zijn, moet een aanvraag om toekenning van subsidie voor investeringen bedoeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid, voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 22, § 1.

Les conditions visées à l'article 22, § 1er, ne sont pas applicables aux investissements visés au § 1er, alinéa 3.

§ 3. - Le calcul du subside octroyé pour les investissements visés au § 1er s'effectue selon les dispositions de la présente ordonnance.

Article 34

En dérogation à l'article 10, § 2, les centres publics d'aide sociale et les fabriques d'église et consistoires transmettent leur programme triennal d'investissement à la commune dont ils relèvent dans un délai de trois mois à dater de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

En dérogation à l'article 12, le Gouvernement notifie le montant provisoire de la dotation triennale d'investissement relative au premier triennat le jour de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance.

Bruxelles, le 2 avril 1998.

Au nom du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Charles PICQUÉ

De voorwaarden vermeld in artikel 22, § 1, zijn niet toepasbaar op de investeringen bedoeld in § 1, derde lid.

§ 3. - De berekening van de subsidie toegekend voor de investeringen bedoeld in § 1 gebeurt volgens de bepalingen van deze ordonnantie.

Artikel 34

In afwijking van artikel 10, § 2, sturen de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de kerkfabrieken en consistories hun driejarig investeringsprogramma naar gemeente onder wier bevoegdheid zij vallen en dit vanaf de datum van de inwerkingtreding van deze ordonnantie.

In afwijking van artikel 12 deelt de Regering het voorlopig bedrag van de driejarige investeringsdotatie mee voor de eerste periode van drie jaar, de dag waarop deze ordonnantie in werking treedt.

Brussel, 2 april 1998.

Namens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter bevoegd voor de Plaatselijke Besturen, Werkgelegenheid, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUÉ